

نیروی هوایی شاهنشاهی

خرداد ۲۵۳۵ شاهنشاهی - شماره مخصوص

اعلیحضرت رضاشاه کبیر مؤسس شاهنشاهی شکوهمند پهلوی و
بنیانگذار رسته هوایی برای ارتش نوین و نیرومند ایران

سال ش
میگیرد
آنست
از سوئ
ایران
این من
تندی
پنجاه
شاهنش
از لحا
بشمار
در هم
پیشرف
پیشرف
قابل

شاه ک
ماه
بخش
پائین
انحط
بسوی
سفید
نقطه
کود
کشو
نبوغ
هرج
وتعال

کود
حاص
ای

مشر
پدر
خود

با آغاز سال ۲۵۳۵ شاهنشاهی ملت ایران پنجاه سال شاهنشاهی پرافتخار دودمان پهلوی را جشن میگیرد ، برگزاری چنین جشنی باشکوه نمایانگر آنست که ماه ۲۵۳۵ سال تاریخ مدون شاهنشاهی داریم. از سوئی نیک میدانیم که منحنی نمودار گذشت تاریخ ایران فراز و نشیب زیاد داشته است. اما سیر تکاملی این منحنی در هیچ یک از ادوار مرقی کشور ما ، به تندی شیب صعودی پنجاه سال اخیر نبوده است . پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی که با آغاز سال ۲۵۳۵ شاهنشاهی از دوران درخشان سلسله پهلوی میگذرد از لحاظ قیاس با طول تاریخ ایران ، مدت کوتاهی بشمار می آید. ولی رهبری مدبرانه خاندان پهلوی در همین مدت کوتاه با سرعتی هرچه بیشتر مدارج پیشرفت را نصیب کشور ما کرده که با آهنگ پیشرفت این کشور در درخشانترین دورانهای گذشته قابل مقایسه نمیشد .

سرسلسه دودمان پهلوی ، اعلیحضرت رضا شاه کبیر ، در پنجاه سال گذشته یعنی در سوم اسفند ماه ۲۴۷۹ شاهنشاهی بایک کودتای سفید و نجات بخش ، مسیر منحنی سرنوشت کشور عزیز ما را از پائین ترین نقطه ای که در سراسیمبی تند حوادث باخط انحطاط و اضمحلال حتمی فاصله ای نداشت ، یکباره بسوی ترقی و صعود تغییر جهت داد. بنابراین کودتای سفید سوم اسفند ماه ۲۴۷۹ شاهنشاهی حساس ترین نقطه عطف در منحنی سرنوشت کشور ماست. باین کودتا ، سردار بزرگ تاریخ و ناجی مسلم ایران ، کشور ما را از خطر سقوط حتمی نجات بخشید و با نبوغ خلاقه و لیاقت ذاتی خود وطن ما را از ناامنی و هرج و مرج و رکود همه جانبه آن زمان بساحل ترقی و تعالی رهبری فرمود .

برای آگاهی از وضع ایران به دوران پیش از کودتای نجات بخش سال ۲۴۷۹ شاهنشاهی و تحولات حاصله ، جادارد قدری به شرح وقایع گذشته به پردازیم.

ایران قبل از کودتای ۲۴۷۹ شاهنشاهی

زمانیکه مظفرالدین شاه پس از امضاء فرمان مشروطیت در گذشت ، پسرش محمدعلی میرزا بجای پدر نشست. محمدعلی شاه با اینکه ذاتاً آدمی مستبد خودخواه و ستمگر بود بهر حال قانون اساسی را که

پدرش امضاء کرده بود صحنه گذاشت و قول داد که از همه جهت بااساس مشروطه همراهی کند . ولی بعهد خود وفا نکرد و تحت نفوذ چند نفر از دشمنان مشروطیت مثل : امیربهادر جنگ و شاپشالیهودی روسی و لیاخوف فرمانده روسی قزاقخانه قرار گرفت و پس از مدتی بخصومت با مشروطیت و مشروطه خواهان برخاست و کار بجائی رسید که مشروطه خواهان از خیالات او مطلع شده و برای حفظ مشروطه و جان خود به تهیه سربازان داوطلب ملی در مرکز و ولایات مشغول شدند و نزاع بین شاه و ملت علنی گردید و محمدعلی شاه به باغ شاه رفت و پایتخت را به اشراار طرفدار خود سپرد و بدست لیاخوف روسی مجلس را بتوپ بست وعده ای از وکلای مجلس را کشت و جمعی را بزنندگانداخت در این موقع اگرچه ظاهراً مجلس ویران و وکلا متواری و پنهان بودند ، ولی اکثر ولایات زیر بار زور نرفتند . تاجائی که ستارخان و باقرخان از آذربایجان و عبدالحسین خان سردار از گیلان یا جمع آوری افراد آزادیخواه به تهران آمدند و شهر تهران بدست آزادیخواهان افتاد و محمدعلی شاه به سفارت روس پناه برد و از سلطنت خلع گردید. آزادیخواهان که سپهدار را به وزارت جنگ و سردار اسعد را به وزارت داخله انتخاب کرده بودند . پسر ۲ ساله محمدعلی شاه را به نام احمدشاه بسلطنت نشاندند ، زمانیکه احمدشاه بسلطنت رسید ، در هر گوشه ای از ایران ، یک حکمران وجود داشت و شاه ظاهراً بعنوان عالیتترین حکمران شناخته میشد ولی سرسپردگان تجزیه گر در خراسان ، گیلان ، آذربایجان ، فارس و خوزستان در پی تشکیل حکومت های « خودمختار » بودند و ارتش پرتوان اجنبی به بهانه جنگ اول جهانی به ایران هجوم آورده و فرمانروایان محلی با تحریک بیگانگان ، موجب آشوب و ناامنی در ایران شده بودند . راهزنان در نقاط گوناگون ایران به یکه تازی سرگرم و هر گروهی خواستار گوشه ای از خاک ایران بود که آنرا به اربابان خارجی خود تقدیم کند . آشوب ، ناامنی ، ترور و وحشت در سراسر کشور و بویژه در پایتخت بدرجه ای رسیده بود که حتی در تهران یعنی پایتخت کشور ، مردم شبها پس از غروب آفتاب جز در مواقع فوق العاده برای آوردن پزشك که

بزحمت پیدا میشد و نظائر آن از خانه‌های خودبیرون نمی‌آمدند زیرا میدانستند که با احتمال قوی با او باش غارتگر محله مواجه میشوند. وسایل اربطاط و موصلات روز بروز بدتر و غیر قابل اطمینان میشد، حتی مسافرینی که میخواستند از تهران مثلاً به مشهد بروند برای رهائی از دست دزدان و راهزنان بین راه مجبور بودند از طریق روسیه مسافرت کنند. برای رفتن به جنوب ایران، مردم از راه ترکیه و عراق سفر میکردند. بانگیزه وجود کاپیتولاسیون، اتباع خارجی را (از جمله بلشویک‌هایی که عده زیادی از آنها وارد ایران شده بودند) نمیشد در محاکم دادگستری ایران، نسبت به جرائمی که مرتکب میشدند، محاکمه کرد و حقیقت اینست که محاکم صاحب نفوذ و با صلاحیتی هم که بتوانند این وظیفه را انجام دهند وجود نداشت. طبعاً فقدان محاکم صلاحیت‌دار یکی از معاذیر موجه بیگانگان برای ادامه کاپیتولاسیون بود. در امور اقتصادی نیز استقلال کامل نداشتیم زیرا سلاطین قاجار امتیاز اقتصادی گوناگون به بیگانگان خارجی داده بودند. نیروی خارجی و دزدان متجاسر خانگی در سراسر کشور بمیل خود رفت و آمد داشتند. مردم در فقر، جهل، بیماری و نارضایتی کامل بسر می‌بردند. رژیم حاکمه تحت حمایت و تسلط بیگانگان مجبور بود از خزانه تهی خود، حقوق عوامل خارجی و سرسپردگان آنان و بیگانگان را که بانام کارشناس و مستشار برای اداره ادارات و سازمان های دولتی آمده بودند، بپردازد و در همان حال نیز رئیس کشور با استفاده از وام‌های سنگین خارجی و با به گرو گذاشتن منابع مالی، در ممالک اروپائی به خوشگذرانی سرگرم بود. هر روز امتیازی به دولت بیگانه بخشیده میشد و هر زمان عنوانی و خلعتی به جیره خواران بیگانه تقدیم میکردید، و حاکم وقت جز چهار منطقه از ایران (تهران، اصفهان، شیراز و مشهد) به سایر مناطق تسلطی نداشت. قراردادی میان دولتین انگلیس و روسیه تزاری در سال ۱۹۰۷ میلادی به امضاء رسیده بود که براساس آن، ایران به سه منطقه تقسیم شده بود، منطقه جنوب که زیر نفوذ انگلیس و منطقه شمال که زیر سلطه روس‌های تزاری بود و سرانجام بخش باصطلاح بیطرف مرکزی که هر دو کشور و اتباع آنها می‌توانستند در این منطقه امتیازات فراوان کسب کنند، در سال ۱۹۱۵ میلادی، طبق قرارداد دیگر این دو دولت، منطقه بیطرف نیز از میان رفت و در واقع ایران به دو نیمه زیر نفوذ روس و انگلیس مبدل شد. ایران سقوط کرده بود و امیدی به زندگی دوباره آن نبود، تجزیه طلبان خوشحال و میهن پرستان مایوس و ناراحت شاهد فروغلتیدن میهن در

سراشیب نابودی بودند و تنها قدرت نظامی ایران نیز به نام «بریکاد قزاق» زیر سلطه بیگانگان تشکیل یافته و افسران اجنبی آنرا هدایت نموده و به هر گونه که میل داشتند به سود منافع کشور متبوع خود، از آن استفاده میکردند.

ایران در زمان کودتای

۲۴۷۹ شاهنشاهی

در «بریکاد قزاق» تنها سپاه ایران، افسری شجاع خدمت میکرد که از سن چهارده سالگی، با عشقی سوزان به میهن ودلی مالا مال از دوستی مردم به این سپاه وارد شده و در طول خدمت نظامی، دانش نظامی فراوان آموخته بود، او در جنگ با اشرار و یاغیان دلاوریها از خود نشان داده و همواره منش دلیری را که از پدر و نیاکانش به ارث برده بود، بکار می‌بست، که آنها نیز از سرداران و فرماندهان بودند. هم او بود که شجاعانه برای امنیت ایران می‌جنگید. او در اثر رشادت‌ها و شهامت‌های فراوان بدرجه سررتیپی (میرینج) رسید و در سال ۱۲۹۸ (۲۴۷۸ شاهنشاهی) نخستین گام خود را برای آزادی میهن برداشت، و در پی مشاهده خیانت‌های مکرر افسران روسی در بریکاد قزاق با شهامت و قدرتی عجیب و بی‌نظیر، فرماندهان روسی را از بریکاد قزاق اخراج کرد و خود فرماندهی لشکر هشت هزار نفری آن زمان را عهده‌دار شد. این رادمرد کسی جز رضاخان میرپنج نبود. رضاخان مرد دلاوری از مردم عادی این سرزمین مقدس بود که با مردم میزیست، اما مرد تفکر و اندیشه و قدرت بود. به تنهایی می‌اندیشید و اندیشه‌هایش او را می‌آزرد. میدید که خون هزاران تن پیر و جوان، شهری و روستائی در راه ایران پرستی و ایران خواهی در چهار گوشه میهن به خاک میریزد و بد منشان همانند دوالیا برگرده مردم ایران سوارند و با تازیانه ظلم برپیکر آن میکوبند. این همه را میدید و رنج میکشید. سرانجام رنج نهفته، او را واداشت قاششاهت و قدرت نهائی خود را بکار بندد، از نهادش نداها برخاست و این نداها به فریاد‌های خشم مبدل گشت و آنگاه پرچم نبرد را برافراشت. در شبی سرد و قار در کاروانسرای روستای «آقابابا» میان راه رشت و قزوین، هسته اصلی آزادی و نجات ایران ریخته شد، سردار شجاع تاریخ ایران در این روستا مصمم شد ریشه سیه‌روزی ایران را برکند و دوران عظمت و مجد ایران کهن را زنده کند. سررتیپ رضاخان در آغاز اسفند ماه ۱۲۹۹ (۲۴۷۹ شاهنشاهی) با نیروهای زیر فرماندهی خود بسوی

تهران حرکت کرد و روز سوم اسفند وارد پایتخت شد و بایک کودتای بدون خونریزی حکومت ضعیف و متزلزل ایران را برانداخت و هرج و مرج راپایان داد و لگام گسیخته امور را بدست گرفت و بعنوان سردار سپه، خدمات ملی و میهنی خود را بانیروئی شگرف آغاز کرد. و فرماندهی کل قوا را به عهده گرفت و سید ضیاءالدین رئیس هیئت وزیران شد. دیری نگذشت که سید ضیاءالدین که از اصلاح طلبان، تندرو بود شروع به اجرای تصمیماتی نمود که طبقه ثروتمند و محافظه کار کشور را با خود مخالف کرد و بدنبال وقوع کودتا، احمد شاه شخص دیگری را بسمت ریاست وزراء منصوب نمود و رضاشاه با این انتصاب مخالفت نکرد. و همواره در کابینه های متوالی مقام وزارت جنگ را داشت ولی پر واضح بود که یگانه مقام صاحب نفوذ در آن کابینه هاجزشخص او کسی دیگر نبود تا آنکه بمقام نخست وزیری رسید و بلافاصله احمدشاه که مردی مردد و متزلزل بود برای مدت نامعلومی به اروپا رفت تا اینکه در سال ۱۳۰۳ (۲۴۸۳ شاهنشاهی) پارلمان ایران احمدشاه را که در اروپا به گردش و مسافرت مشغول بود از مقام سلطنت خلع و رضاخان را بعنوان شاهنشاه ایران اعلام کرد. اعلیحضرت رضاشاه کبیر در روز چهارم اردیبهشت ۱۳۰۴ (۲۴۸۴ شاهنشاهی) رسماً تاجگذاری فرمود و فرزند ارشد خود اعلیحضرت همایون محمد رضاشاه را به ولایتعهدی منصوب فرمود.

شبهای از اصلاحات ایران در زمان سلطنت اعلیحضرت

رضاشاه کبیر

امور دفاعی و انتظامی :

اعلیحضرت رضاشاه کبیر در جریان مبارزه با سرکشان، نیک دریافته بود که حفظ امنیت کشور مستلزم وجود یک ارتش منظم و متشکل است. به این سبب قسمتهای پراکنده نیروهای مسلح، از قبیل بریکاد قزاق، پلیس جنوب، ژاندارمری و سایر نیروهای نظامی را به صورت نظام واحدی در آورد.

در حقیقت بلافاصله بعد از کودتا اعلیحضرت رضاشاه کبیر بفکر ایجاد نیروی هوائی برای ارتش افتاد و نیروی هوائی شاهنشاهی ایران پایه گذاری شد و سپس عده ای از جوانان برای احراز تخصص در رشته های مختلف هواپیمائی به روسیه و اروپا روانه گشتند.

* در سال ۲۴۹۱ شاهنشاهی نیروی دریائی ایران تشکیل شد و با تأسیس آموزشگاههای اختصاصی عده ای از جوانان به کسب هنر دریانوردی

رو آوردند. به این ترتیب ارتش ایران شامل قوای سه گانه : زمینی، هوائی و دریائی شد.

* ایجاد پادگانهای نظامی، تجهیز سربازان به سلاحهای جدید، قانون نظام وظیفه، تأسیس دبیرستان نظام و دانشکده افسری و آموزشگاههای مختلف هوائی قسمتی از اقدامات اعلیحضرت رضاشاه کبیر بود که برای ایجاد ارتش نوین ایران انجام دادند.

فرهنگ و هنر :

اعلیحضرت رضاشاه کبیر به موازات تأمین امنیت به امور فرهنگی هم توجه خاصی داشتند. در سال ۲۴۹۴ شاهنشاهی تعداد افراد با سواد در کشور بین دو تا چهار درصد بود. تعداد مدارس به مفهوم واقعی کلمه در سراسر کشور به شماره ۲۰ نمی رسید.

* در زمان سلطنت اعلیحضرت رضا شاه کبیر فرهنگ کشور که پایه و اساس ترقیات اجتماعی است با سرعتی شگرف رو به تحول و پیشرفت نهاد. در سال ۲۴۸۲ شاهنشاهی بدستور شاهنشاه ایران قانون اعزام محصل بخارج بتصویب رسید و عده ای دبیر و استاد از فرانسه و سایر کشورهای اروپائی برای تدریس در مدارس کشور استخدام شدند.

* به منظور تربیت آموزگار و دبیر در اسفند ماه ۲۴۹۲ شاهنشاهی قانون تربیت معلم وضع شد و چندی بعد ۲۵ دانشسرای عالی در تهران و شهرستانها تأسیس شد.

* در هشتم خردادماه ۲۴۹۳ شاهنشاهی قانون تأسیس دانشگاه تهران بتصویب رسید و در ۱۵ بهمن ۲۴۹۳ شاهنشاهی نخستین سنگ بنای دانشگاه بدست اعلیحضرت رضاشاه کبیر کار گذاشته شد.

* در سال ۲۵۰۰ شاهنشاهی هنگامیکه اعلیحضرت رضاشاه کبیر ایران را ترك میفرمودند عده دانش آموزان کشور به ۵۳۴ هزار و عده معلمان کشور به ۱۴ هزار نفر میرسید. در این هنگام ۲۳۳۶ دبستان و ۲۵۰ دبیرستان در سراسر کشور مشغول تربیت فرزندان کشور بودند.

بهداشت :

قبل از زمامداری اعلیحضرت رضاشاه کبیر نه تنها در شهرها و بخشهای ایران از بیمارستان و درمانگاه خبری نبود بلکه در خود پایتخت نیز غیر از یک بیمارستان محقر بنام بیمارستان احمدی تأسیسات درمانی دیگر وجود نداشت.

* از سال ۲۴۸۴ شاهنشاهی استخدام پزشک و اعزام آنها به شهرستانها آغاز گردید و سپس بهداشت در ایران گسترش یافت.

سردار بزرگ تاریخ ایران هنگام حرکت بسوی خوزستان برای سرکوبی یاغیان

به
شا
اغلا

بیم

بها

دیی

مر

دانه

بس

اص

در

اسا

لازم

اسلا

برای

کنس

به

شده

تأمین

قانو

۹۴

در

اهم

غافل

اقت

و ا

دهها

دایر

* در سال ۲۴۸۶ شاهنشاهی قرنطینه‌های کشور به مفهوم واقعی تأسیس شد. از سال ۲۴۸۷ شاهنشاهی به بعد ساختمان بیمارستانهای دولتی در اغلب شهرهای ایران آغاز گردید.

* در سال ۲۴۹۴ شاهنشاهی ساختمان بیمارستان روانی اصفهان شروع شد.

* توجه به بهداشت مادران و نوزادان، معاینه بهداشتی کودکان و نوجوانان در دبستانها و دبیرستانها، تأسیس جمعیت شیروخورشید سرخ، مراقبت در پاکیزگی شهرها، تأسیس و توسعه دانشکده پزشکی و آزمایشگاههای طبی از اقدامات بسیار سودمند این دوره محسوب میشود.

اصلاحات قضائی :

بفرمان اعلیحضرت رضاشاه کبیر عدلیه قدیم در اواخر ۲۴۸۵ شاهنشاهی منحل شد و اصلاحات اساسی در تشکیلات دادگستری بوجود آمد. قوانین لازم باتوجه به عرف و عادت ایرانیان و شرع مقدس اسلام و اصول قوانین حقوقی کشور های متمدن برای امور قضائی کشور تدوین شد.

* در سال ۲۴۸۶ شاهنشاهی مقررات قضائی کنسولی : کاپیتولاسیون که در زمان فتحعلی شاه به موجب عهدنامه ترکمنچای به ملت ایران تحمیل شده بود لغو شد و بدین ترتیب استقلال قضائی ایران تأمین گشت.

* قانون مدنی در سال ۲۴۹۳ شاهنشاهی و قانون اصول محاکمات حقوقی و بازرگانی در سال ۲۴۹۴ شاهنشاهی و دهها قانون مهم دیگر که هر یک در اصلاح اوضاع ایران در زمینه های مختلف منتهای اهمیت و لزوم را داشت و قانونگذاران سابق از آنها غافل بودند به تصویب و بموقع اجرا گذاشته شد.

اقتصاد و بازرگانی :

در دوره اعلیحضرت رضاشاه کبیر درباره اقتصاد و امور صنعتی کشور گامهایی بلند برداشته شد و دهها کارخانه در رشته های مختلف صنعت در کشور دایر گردید ، از جمله :

- * کارخانه قندسازی در کهریزک
- * کارخانه چای سازی در لاهیجان
- * کارخانه حریربافی در چالوس
- * کارخانه چیت سازی در بهشهر
- * کارخانه نخ ریزی در شاهی
- * کارخانه سیمان
- * کارخانه اسلحه سازی در تهران
- * کارخانه قندسازی در کرج
- * کارخانه قندسازی در شاهی وورامین
- * کارخانه نساجی در اصفهان

* کارخانه های قندسازی در مرودشت ، شاه آباد ، آبکوه خراسان و میان دو آب آذربایجان

ایجاد چندین کارخانه پنبه پاک کنی ، پشم ریزی ، برنج پاک کنی ، کنسروسازی و غیره از جمله اقدامات اعلیحضرت رضاشاه کبیر است. ساختمان بزرگی نیز در کرج به منظور تأسیس کارخانه ذوب آهن بوجود آمد، لیکن بانگیزه بروز جنگ بین المللی دوم نصب کارخانه مقدور نشد.

* تأسیس بانک سپه در سال ۲۴۸۴ شاهنشاهی و تأسیس بانک ملی در سال ۲۴۸۷ شاهنشاهی ، تأسیس شرکت های صنعتی و کشاورزی و بازرگانی توسعه و تشویق صنایع دستی و همچنین تجدیدنظر در بعضی امتیازات از قبیل امتیازات شیلات در شمال و امتیاز نفت در جنوب و تغییر بعضی از شرایط و مواد آن بسود ایران از اقدامات دیگر اعلیحضرت رضاشاه کبیر در امور اقتصادی و بازرگانی کشور بشمار میروند.

راه سازی و توسعه شبکه های ارتباطی :

* در دوره قاجاریه ، مخصوصاً در اواخر آن توجه خاصی که پیوسته ایرانیان به راه سازی داشته اند در نتیجه ناامنی و انقلاب های داخلی و آشفتگی اوضاع کشور و ضعف و مستی حکومت های وقت از میان رفته بود و نه تنها راه های جدیدی ساخته نشد ، بلکه راه های قدیم یکسره ویران شده بودند.

اگر راه هایی هم در ایران احداث میشد ، اغلب امتیاز آنها را به بیگانگان میدادند و بطوریکه یگانه راه بازرگانی شمال به پایتخت ، راه بندر پهلوی به تهران بود ، که امتیاز آنرا یک شرکت روسی داشت و از مسافر و کالا هزینه راهداری میگرفت ، یگانه راه بازرگانی پایتخت به جنوب راه تهران به قم و سلطان آباد «اراک» و اهواز بود که امتیاز آن را یک شرکت انگلیسی داشت و آن نیز از عابران مبلغی بعنوان راهداری میگرفت.

* در سال ۲۴۹۸ شاهنشاهی مجموع طول راه های شوسه ایران متجاوز از ۲۵ هزار کیلو متر بوده که بفرمان اعلیحضرت رضا شاه کبیر احداث گردیده بودند ، این راهها روی اصول جدید راه سازی ساخته شده و در پیشرفت امور اقتصادی و حفظ امنیت کشور بسیار مؤثر بوده اند.

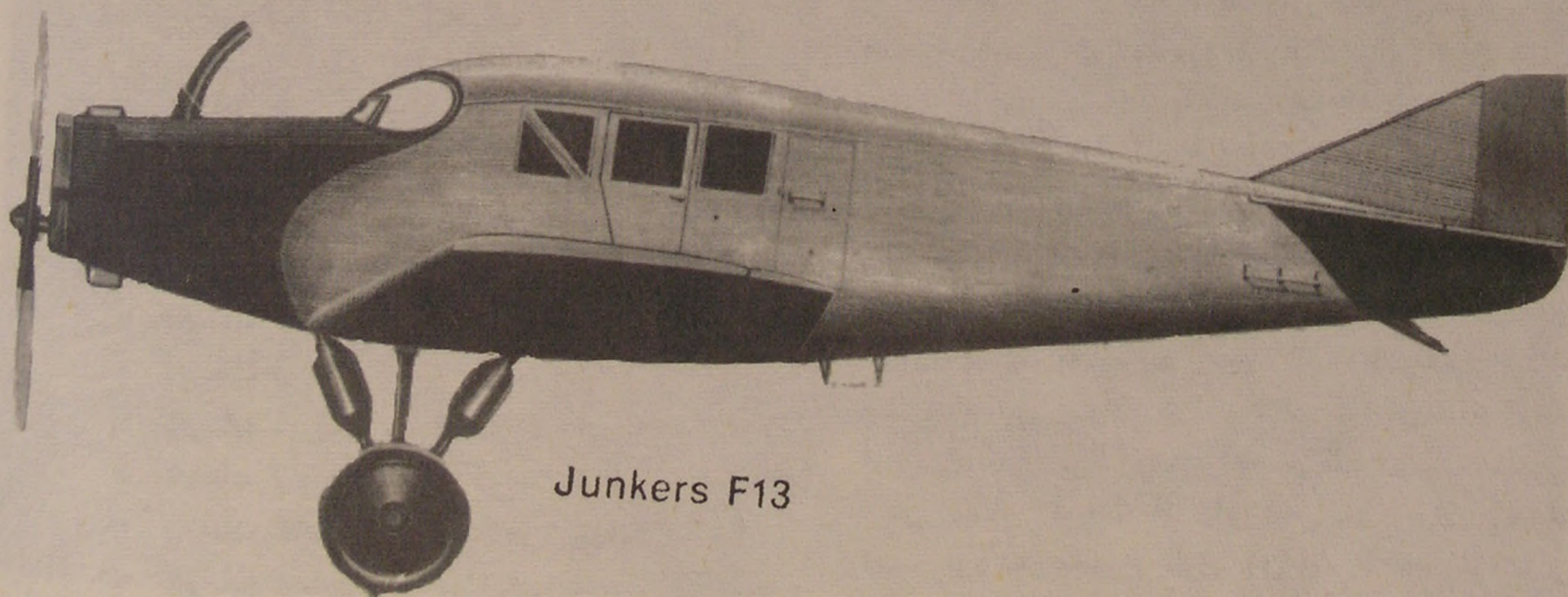
احداث راه آهن از جمله آرزوهای مردم و افراد علاقمند به بهبود وضع اقتصادی کشور بود . اما انجام آن همواره با مشکلات سیاسی ، اقتصادی ، اداری و فنی گوناگون مواجه می شد. تنها هفت خط فرعی بسیار کوچک از راه آهن در ایران ساخته شده بود که مجموع طول آن به ۵۰۰ کیلو متر نمیرسید.

❖ ❖ تأسیس هواپیمائی نظامی در ایران ❖ ❖

تأسیس هواپیمائی نظامی در ایران مدیون حسن تشخیص و دوران‌دیشی داهیانه اعلیحضرت رضاشاه کبیر مؤسس سلسله پهلوی و بنیانگذار ارتش نوین ایران می‌باشد. بهنگامی که بسیاری از ممالك جهان، حتی برخی از کشور های اروپائی هنوز به ارزش و اهمیت هواپیمائی از لحاظ خدمات نظامی پی نبرده بودند، سردار بزرگ تاریخ وطن ما با روشن بینی و درایت ذاتی خویش و توجه به نقش هواپیمائی در جنگ جهانی اول به اهمیت آینده این صنف پی برده و فرمان تأسیس آنرا صادر و با علاقمندی مخصوص این رشته جوان را در طریق پیشرفت رهبری فرمودند.

پس از شرکت مؤثر هواپیمائی در جنگ جهانی اول موضوع هوانوردی بیشتر از لحاظ نظامی مورد توجه جهانیان قرار گرفت لذا در ایران نیز هواپیمائی در وهله نخست نظر ارتش را جلب کرد. اعلیحضرت رضا شاه کبیر، پس از کودتای سوم اسفند ۲۴۷۹، هنگامیکه فرماندهی کل قوای ایران را عهده دار و دراندیشه سروسامان دادن بوضع آشفته نیرو های نظامی کشور بودند، به اهمیت این صنف و تأثیر مثبت و حیاتی آن در آتیه ارتش نوینی که در صدد ایجاد آن بود پی برده

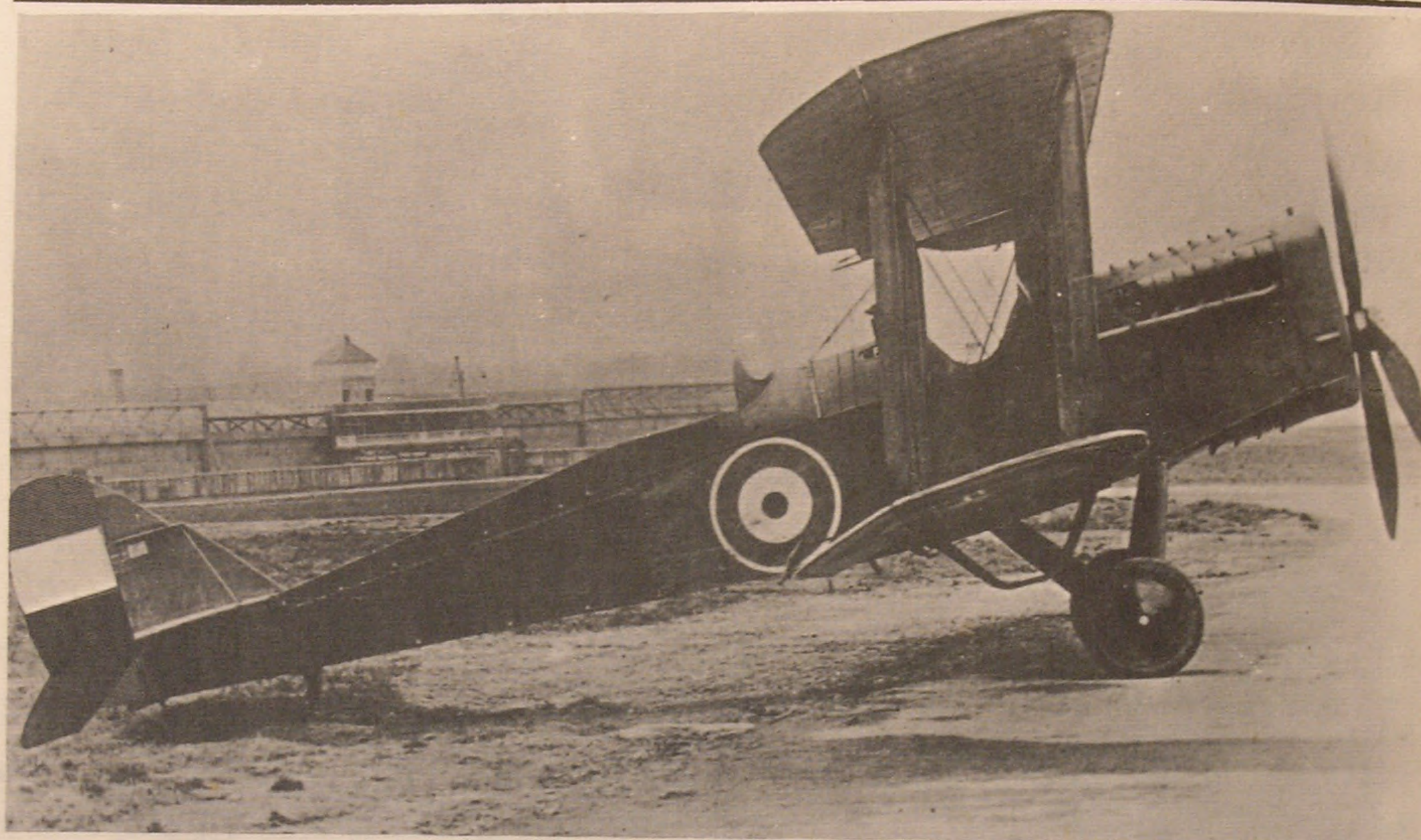
و در سال ۱۳۰۱ بمنظور بررسی تأسیس هواپیمائی نظامی، دستور دادند تا دفتری بنام «دفتر هواپیمائی» درستاد ارتش وقت تأسیس شود و به این ترتیب برای اولین بار اسم هواپیمائی جزء سایر سازمانهای ارتشی ایران بمیان آمد، هرچند دفتر مزبور در آن موقع بجزیک رئیس ویک نویسنده عضو دیگری نداشت و در ابتدا، هواپیمائی هم در بین نبود معینا همین دفتر هسته مرکزی «هواپیمائی نظامی ایران» را تشکیل داد. پس از تأسیس دفتر هواپیمائی مذکور، ارتش ایران برای اولین بار یک فروندهوا - پیمای فلزی یکباله ویک موتور ساخت کارخانه «یونکرس» آلمان خریداری و در قلعه مرغی نگهداری نمود، بدیهی است که خلبان و مکانیسین آن هم آلمانی بودند که بطور کنتراتی از طرف ارتش ایران استخدام شده بودند. در سال ۲۴۸۲ توسط تیپ وقت مازندران و گیلان با وجوهی که به طیب خاطر از اهالی جمع آوری شده بود، دو فروند هواپیمای «یونکرس» (یک فروند از مدل آ - ۲۰ ویک فروند از مدل اف - ۱۳) خریداری و به اسامی «گیلان» و «مازندران» نامگذاری و به تهران فرستاده شد، در همین سال چهار فروند هواپیما (یک فروند «دو هاویلاند»

یونکرس اف-۱۳ نخستین هواپیمای خریداری شده ارتش ایران.

۴ « يك فروند » دوهاویلا ند ۹-آ دو فروند «آورو» سفارش شده از روسیه به تهران رسید. بدیهیست که خلبانان و مکانیسین-های کلیه هواپیما های خریداری شده نیز از کشور های فروشنده آنها استخدام میشدند. این هواپیما ها در قلعه مرعی نگهداری می-گردیدند و با خلبانان خارجی مذکور در همین

فرودگاه پروازهای تمرینی انجام میگرفت و هواپیما ها به مأموریت های مورد نیاز ارتش اعزام میشدند. بنابراین مجموع هواپیما های متعلق به ارتش ایران در اوائل سال ۲۴۸۳ عبارت بودند از سه فروند هواپیمای «یونکرس» آلمانی و چهار فروند هواپیمای روسی از (از سه نوع مذکور) با خلبانان و مکانیسین-های آلمانی و روسی.

دوهاویلا ند ۴ از اولین هواپیما های نظامی ایران .

۲۴۸۵ - منظره ای از اولین بازدید مدعوین وزارت جنگ از هواپیما های ارتش ایران در قلعه مرعی .

اعزام اولین محصل ایران بخارج برای آموزش خلبانی

در ۱۳ خرداد ۲۴۸۲ که اولین دسته از افسران ایرانی از رسته های مختلف ارتش انتخاب و برای تکمیل تحصیلات نظامی به کشور فرانسه اعزام شد يك افسر (سرهنگ احمد «خان نخجوان» از تیپ گارد پیاده) نیز

جزو دسته مذکور جهت تحصیل در رشته هواپیمائی و فراگرفتن فن خلبانی اعزام گردید .
در اسفند همین سال هم ده نفر محصل ایرانی برای آموزش خلبانی به روسیه

اعزام گردیدند پس از حدود دو سال آموزش
واخذگواهینامه خلبانی در اواخر سال ۲۴۸۴
به ایران مراجعت نمودند و اولین افسران
ایرانی بشمار می آیند که در سازمان هواپیمائی
نظامی ایران مشغول خدمت گردیدند .

فرستاده شدند که سه نفر از آنان عبارت بودند از
شرف الدین میرزا قهرمانی - عیسی خان طیار
(اشتوداخ) - علی اکبر خان امین زاده . چهار
نفر یاد شده که بعنوان اولین محصلین ایرانی
جهت طی دوره خلبانی به فرانسه و روسیه

عزت الله در خدمت
ایستاد معلم پرواز (Vernion) با هم روز بردار سفر هواشناسی
شادروان سرلشکر احمد نخجوان (نفر سمت چپ) اولین خلبان ایرانی با معلم خلبانی در نخستین روزی
که مستقلاً در فرانسه پرواز انجام داد .

اولین فرمان تأسیس صنف

هواپیمائی نظامی در ایران

تاخرداد ۲۴۸۳ باوجود اینکه هواپیمائی ارتش ایران دارای تعدادی هواپیما بود معیناً بعلت نبودن پرسنل ایرانی ذی فن ، اداره این سازمان مستقیماً بوسیله ستاد کل قشون و از طریق دفتر هواپیمائی مربوطه انجام میگرفت. در تاریخ ۱۱ خرداد ۲۴۸۳ برای اولین بار فرمان تأسیس صنف «هواپیمائی کل قشون» بعنوان يك سازمان مشخص از طرف اعلیحضرت رضاشاه کبیر که در آن تاریخ وزیر جنگ و فرمانده کل قوا بودند بشرح متن زیر صادر گردید :

+++++
حکم عمومی قشونی شماره ۲۱۲ «ماده ۱»

مقرر میدارم طیارات جدیدالابتیاع قشونی تشکیل ۳ گروه (اسکادری) تحت ریاست سرهنگ نمره ۵۰۹ احمدخان نخجوان که نمره جدید ۲۰۰ را خواهد داشت بشرح ذیل دهد :

گروه اول - نایب اول نمره ۱۰۵ سعید میرزا عضو دایره عملیات کل مأموران خواهد بود .

گروه دوم - به مأموریت امیر اعتضاد که ذیل نمره ۱۹۸ به رتبه نایب اولی قلمی با حقوق سابق منصوب میشود .

گروه سوم - به مأموریت میرزا محمد خان حکیمی که مقام و حقوقش بعد از ورود تعیین خواهد شد. سلطان نمره ۲۰۱ نصرت الله خان سیمنوریاست قرارگاه را عهده دار خواهد بود .

« ماده ۲ »

سرهنگ نمره ۱۹۷ سیف الله خان ، صاحب منصب ارکان حرب کل بریاست مدرسه هواپیمائی مأمور میگردد .

تهران . مورخه ۱۱ جوزا ۱۳۰۳
وزیر جنگ و فرمانده کل قوا رضا

باوجود صدور این فرمان، نظرباین که افسران ایرانی مذکور در فرمان، اعم از خلبان و فنی در آن زمان هنوز به ایران مراجعت نکرده بودند لذا اجرای فرمان به مراجعت افسران محصل هواپیمائی ایرانی از خارج موکول گردید و از فروردین ۲۴۸۵ عملاً انجام گرفت (اولین افسر ایرانی که برای طی دوره خلبانی به فرانسه اعزام شده بود ونیز سه نفر از افسران اعزامی به روسیه جهت آموزش پرواز در اسفند ۲۴۸۴ به ایران مراجعت کردند) بطوریکه میتوان گفت با آغاز ۲۵۳۵ درست پنجاه سال از شروع فعالیت هواپیمائی نظامی، با شرکت افسران ایرانی، سپری میشود.

رقابت و اجرای ورود هواپیماها به ایران

در آن زمان که ارتش نوین ایران در صدد تأسیس و تکمیل صنف هواپیمائی بود، بین سه کشور : آلمان - فرانسه و روسیه در مورد تحویل هواپیماهای نظامی به ایران و تأمین کارکنان خلبان و فنی آنها رقابت شدیدی در گرفته بود، بنحوی که هر يك از این کشورها میخواست زودتر از دیگری در تأمین نیازمندیهای هواپیمائی ارتش ایران توفیق یابد و ایران هم برای بهره گرفتن از این رقابت سفارش خرید هواپیما و تأمین پرسنل مورد نیاز را به هر سه کشور داد و چنانکه قبلاً اشاره شد تا پایان سال ۲۴۸۳ سه فروند هواپیما «یونکرس» آلمانی و چهار فروند هواپیمای روسی (از سه نوع) با خلبانان و مکانسین - های آلمانی و روسی مربوطه در اختیار ارتش ایران بود.

در سال ۲۴۸۴ ایران پنج فروند هواپیمای «دوهایلاند-۹-آ» از روسیه و هفت فروند هواپیما (دو فروند هواپیمای مشقی «اسپاد» و ۳ فروند مشقی «پوتز» و دو فروند هواپیمای جنگی «برگه-۱۴») از فرانسه خریداری نمود که هر يك از این دو کشور فروشنده تلاش میکرد زودتر هواپیما - های خریداری شده را به تهران برساند.

قرار شد سه فروند از پنج هواپیمای خریداری شده از روسیه، بوسیله سه نفر خلبان ایرانی که تازه از مدرسه هوانوردی آن کشور فارغ التحصیل شده بودند (نایب اول قهرمانی - نایب اول امین زاده - دانشجو اشتوداخ) از بادکوبه به تهران پرواز داده شوند و دو فروند دیگر هم از طریق بندر انزلی (پهلوی) تحویل گردند. و هفت هواپیمای فرانسوی هم که با کشتی به بندر بوشهر رسیده بودند بوسیله خلبانان فرانسوی به تهران پرواز نمایند.

در چنین شرایطی عملاً یک مسابقه اعلام نشده بین روسیه و فرانسه جریان داشت و برنده کشوری محسوب میشد که هواپیمایش زودتر به تهران برسد.

روز ۶ بهمن ۱۲۸۴ سه فروند هواپیمای «دوهاویلا» ۹-۲ روسی، که تا بادکوبه در صندوقها حمل و در این شهر سوار و آماده پرواز شده بودند بخلبانی دو افسر و یک دانشجوی ایرانی یاد شده بقصد تهران به پرواز درآمدند. یکی از

این هواپیماها هنگام برخاستن در فرودگاه بادکوبه دچار سانحه شد و شدت سانحه و میزان خسارت به هواپیما تا حدی بود که هواپیمای مذکور دیگر پرواز نکرد. اگرچه خوشبختانه بخلبان آن آسیبی نرسید، از دو فروند دیگر که بعنوان اولین هواپیماهای ایرانی با خلبانان ایرانی سالم وارد آسمان کشور شدند فقط یک فروند بخلبانی دانشجو اشتوداخ (سرلشگر بازنشسته کنونی) سالم در زمین زراعتی پر از گل قزوین فرود آمد و هواپیمای نایب اول قهرمانی هم با وجود رسیدن به قزوین در این شهر دچار سانحه شد. ولی شرط مسابقه اعلام نشده مورد بحث زودتر رسیدن هواپیما به تهران بود که هواپیماهای خریداری شده از روسیه چنین توفیقی بدست نیاوردند زیرا هواپیمای اشتوداخ هم بعلت وجود برف سنگین در فرودگاه قزوین مدت‌ها در آنجا باقی ماند و نتوانست خود را بموقع به تهران برساند.

سال ۱۲۸۴ شاهنشاهی کلیه هیئت هواپیمائی ارتش شاهنشاهی.

از طرفی هفت فروند هواپیمای ساخت فرانسه هم که قرار بود با خلبانان فرانسوی از بوشهر پرواز و هرچه زودتر خود را به تهران برسانند سرنوشتی بهتر از هواپیماهای ساخت روسی نداشتند زیرا از این هواپیماها نیز فقط یک فروند، آنهم دیرتر از تاریخی که انتظار میرفت و با چندین فرود اجباری بین قم و تهران به مرکز رسید و بقیه هواپیماهای مورد بحث در نقاط مختلف بین راه (کازرون- شیراز- کوههای بختیاری- اصفهان) دچار سانحه شدند و یکی از هواپیماهای «پوتز» طوری شکسته بود که حتی قابل تعمیر تشخیص داده نشد و از تعداد موجودی حذف گردید.

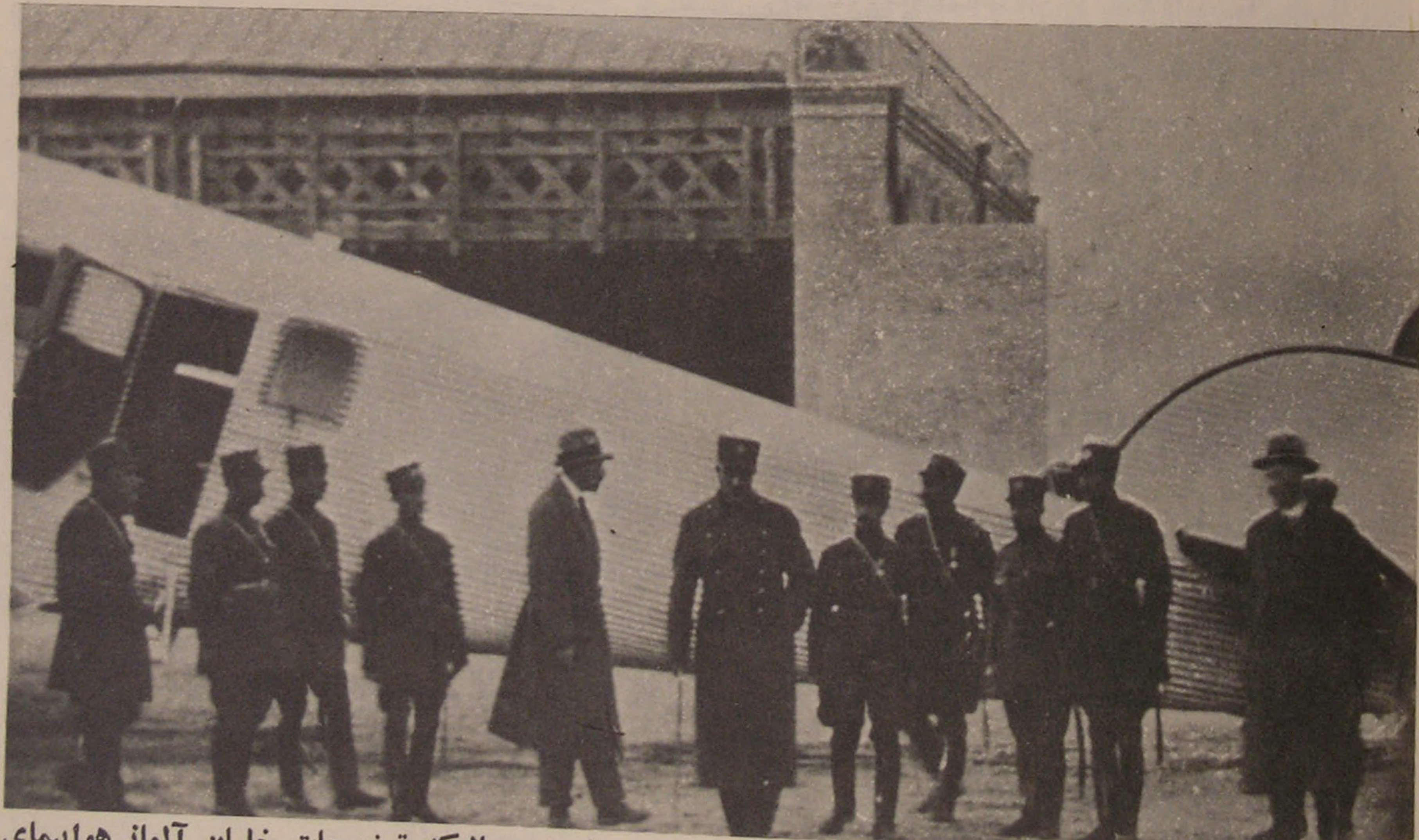
ورود اولین هواپیمای نظامی متعلق به ایران بخلبانی اولین هوانورد ایرانی از اروپا

هنگامیکه هواپیماهای خریداری شده از روسیه، بوسیله خلبانان ایرانی از بادکوبه بسوی تهران به پرواز درآمدند و هواپیماهای رسیده از فرانسه از بوشهر با خلبانان فرانسوی عازم تهران گردیدند و چنانکه ذکر شد هیچکدام آنطور که انتظار میرفت

نتوانست بموقع خود را به پایتخت برساند، سرهنك نخجوان نیز که فارغ التحصیل مدرسه خلبانی فرانسه گردیده بود و با يك فروند هواپیمای «برگه-۱۹» خریداری شده بوسیله ارتش ایران در حالیکه پرچم ایران بر بالها و علامت شیروخورشید روی سکان عمودی آن نقش بسته بود از فرودگاه «ویلاکویلی» پاریس به مقصد تهران پرواز کرد و مسیر: ایستر-نیز-مکدار-اسکی-شهر-حلب و بغداد را پیمود و سرانجام روز پنجم اسفندماه ۲۴۸۴ به تهران رسید و در میدان پرواز قلعه مرغی سالم فرود آمد و به این ترتیب برای اولین بار يك هواپیمای متعلق به ایران بوسیله خلبان ایرانی در آسمان پایتخت این کشور دیده شد و در فرودگاه تهران بزمین نشست.

اعلیحضرت رضاشاه کبیر در قلعه مرغی

پرواز اولین خلبان ایرانی با هواپیمای متعلق به ایران از مبداء پاریس به مقصد تهران با کسب اجازه از پیشگاه اعلیحضرت رضاشاه کبیر انجام میگرفت و روز پنجم اسفند، اعلیحضرت با آگاهی از برنامه ورود

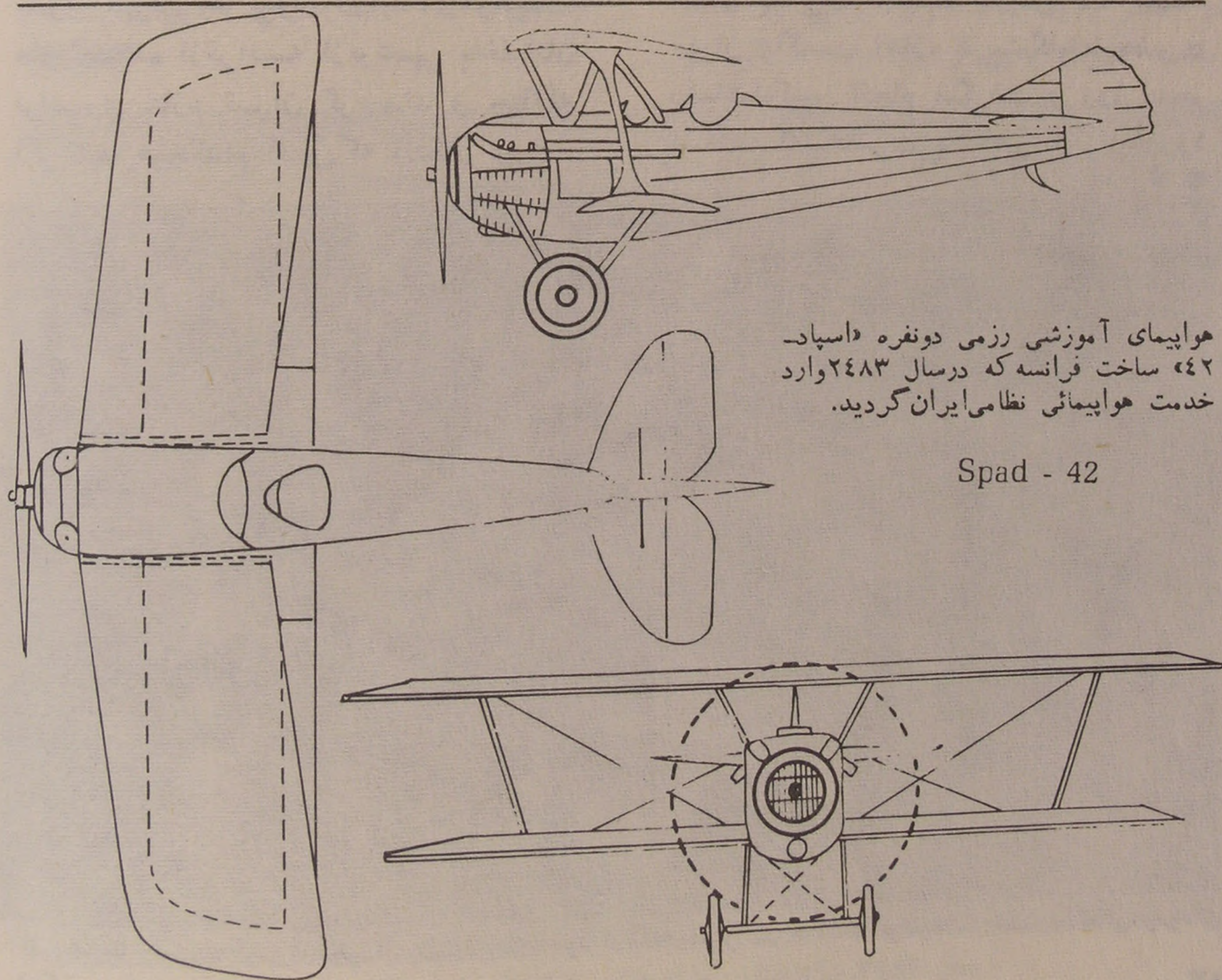
اعلیحضرت رضاشاه کبیر در یکی از بازدیدهای خود از قلعه مرغی در حالیکه توضیحات خلبان آلمانی هواپیمای یونکرس را استماع میفرمایند.

هواپیمای مذکور به تهران، با وجود گرفتاریهای بیشماری که در رسالت تاریخی خویش برای نجات میهن و بنیانگذاری ایران نوین، خاصه در آن عصر تحولات بنیادی، در زمینه حل مسائل و مشکلات مهم مملکتی داشتند، شخصاً به قلعه مرغی تشریف فرما شده بودند وعده‌ای از وزراء و امرای ارتش و رؤسای ادارات دولتی نیز در التزام موکب ملوکانه، از ساعتی پیش در انتظار رسیدن هواپیما بودند و جمعی از مردم علاقمند تهران نیز به پیشواز اولین هوانورد هم میهن خود شتافته و در فرودگاه گرد آمده و چشم بر آسمان دوخته و بآبی صبری انتظار میکشیدند.

لحظات هیجان

هنگامیکه هواپیما در افق نمایان گردید، همه چهره‌ها از خوشحالی چون گل شکفت، مخصوصاً در چهره مردانه اعلیحضرت

رضاشاه کبیر آثار خرسندی به ژرفای آسمان اندیشه‌هایش عمیق و به درخشندگی خورشید آرزوهایش تابناک بود. هواپیما پس از اینکه در آسمان فرودگاه چرخي زد سرانجام در میان فریادهای شادی مردم، که خاصه به پیروی از خصلت ملی و میراث معنوی تاریخی خود بآدرک و احساس شادمانی «شاه» به قلوبشان راه یافته بود، فرود آمد. پس از تماس چرخهای هواپیما با خاک میهن، خلبان پیروز آن روز که اینک لحظه فراموش نشدنی موفقیت نهائی کار پرافتخارش فرارسیده بود، با آرامش خیال در سرنسبت به مسیری که پشت سر نهاده و احساس هیجان زاید الوصف در دل، نسبت به دیدار بزرگ و غیرمنتظره‌ایکه با شرفیابی به پیشگاه شاهنشاه در پیش داشت، هواپیما را بسوی جایگاه ملوکانه پیش‌رانند و در فاصله مناسبی توقف و موتور را خاموش کرد و با سرعت از کابین هواپیما پائین پرید.

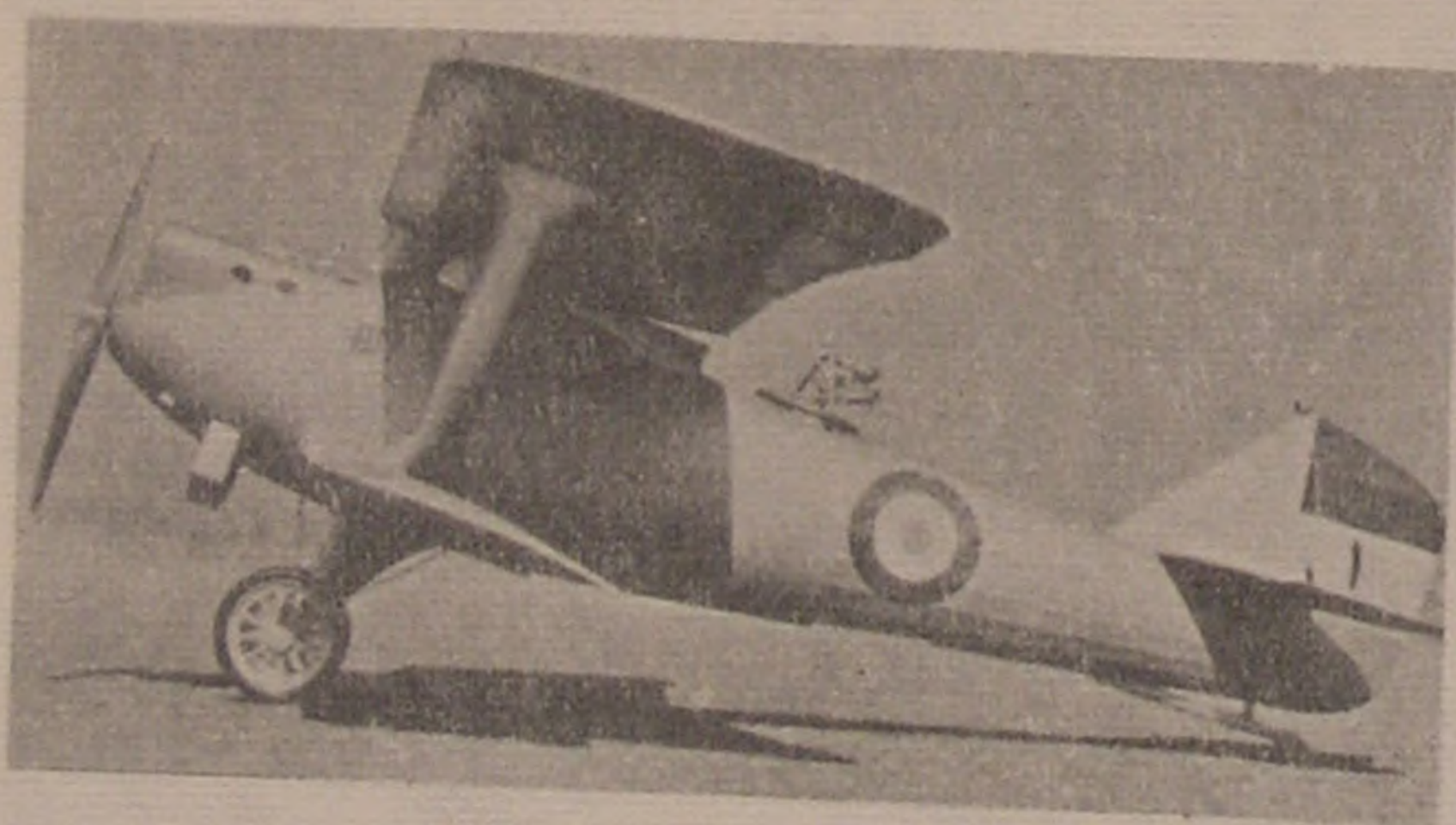
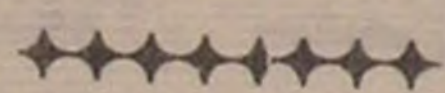
هواپیمای آموزشی رزمی دونفره «اسپاد ۴۲» ساخت فرانسه که در سال ۱۳۰۳ و ۲۴۸۳ وارد خدمت هواپیمائی نظامی ایران گردید.

Spad - 42

طیارات موجود در بدو تأسیس

اداره هواپیمائی کل قشون

در آغاز تأسیس «اداره هواپیمائی کل قشون ایران» این اداره دارای ۲۰ فروند هواپیما از ۹ نوع و ساخت سه کشور بود. تعداد خلبانان نیز ۹ نفر که ۵ نفرشان ایرانی و ۴ نفرشان خارجی بودند و کارکنان فنی را هم عموماً خارجیها تشکیل می دادند. در این دوره از تاریخ ایران، اعلیحضرت رضاشاه کبیر ارتش جوان خود را برای قدرت بخشیدن به حکومت مرکزی و پایان دادن به هرج و مرج، ناامنی و ملوک الطوائفی که میراثی از دوران قبل از کودتای ۲۴۷۹ بود به تلاش و فداکاری رهبری میکردند. هواپیمائی نظامی ایران هم علیرغم مشکلات فراوانی که از حیث نواقص فنی و نداشتن خلبان و مکانیسین به تعداد کافی و آماده نبودن فرودگاهها وجود داشت در کلیه عملیات: آذربایجان، کردستان، لرستان، بلوچستان، اصفهان و فارس وظایف محوله را با کمال فداکاری انجام میداد تا بالاخره در اواخر سال ۲۴۸۹ غائله فارس با پیروزی ارتش پایان یافت و امنیت در سراسر کشور برقرار گردید.

هواپیمای «برگه - ۱۹» اکتشافی و بمب افکن ساخت فرانسه که در سال ۲۴۸۴ وارد خدمت سازمان هواپیمائی نظامی ایران گردید. مجهز به یک موتور «لورن دیتریش» دارای ۴۵۰ اسب قدرت - حداکثر سرعتش ۱۴۳ میل در ساعت - و وزن هنگام برخاستن ۴۸۵۰ پوند و سقف پروازش ۲۱۹۸۲ پا بود.

و در حالیکه قلبش با آهنگ تمنای زیارت فرمانده تاجدارش در قفس سینه میرقصید با گامهای امیدوار بسوی شهریار بزرگروان شد و چون افتخار تقرب حاصل آمد با افکندن خویشتن بر قدم آن پیشوای ترقیخواه، در حقیقت مراتب حق شناسی نسل جوان را از رادمردی که سراسر زندگی خود را وقف تعالی ایران فرمود، بجای آورد. اعلیحضرت رضاشاه کبیر با کشیدن دست نوازش بر سر هوانورد جوان او را از زمین بلند فرمود و موفقیتش را ستود و طی سخنان تاریخی کوتاه اهمیت هواپیمائی را برای آینده مملکت یادآور و آرزوی خود را نسبت به پیشرفت سریع این صنف و توسعه استفاده از این صنعت در ایران ابراز و ضمن آن فرمودند:

«آرزوی من اینست که جوانان کشور روزی

بر آسمانها مسلط شوند. زیرا دنیای آینده

فقط با هواپیما سروکار دارد و بس»

و به این ترتیب پایه و اساس هواپیمائی در این کشور استوار شد و بلافاصله هواپیمائی کل قشون که فرمان تأسیس و سازمان آن یکسال پیش رسماً صادر گردیده بود عملاً به ریاست سرهنگ نخجوان مشغول فعالیت شد.

هواپیمای شکاری رهگیر دوباله و یکمفره موسوم به «فیوری» ساخت هاوکر انگلیس که بعنوان اولین هواپیمای یکمفره در سال ۲۴۹۳ وارد خدمت قوای هوایی ایران گردید.

تأسیس مدارس هواپیمائی و سیر تکامل آموزش پروازی در دوران شاهنشاهی اعلیحضرت رضاشاه کبیر

✱

✱

✱

✱

مدرسه مکانیکی

✱

تا سال ۲۴۹۰ کارکنان خلبانی وفنی هواپیمائی نظامی ایران را عده‌ای از خارجیان استخدامی و عده‌ای هم از محصلین اعزامی و فارغ‌التحصیل مدارس خلبانی و فنی‌هوائی فرانسه و روسیه تشکیل میدادند، در اجرای اوامر اعلیحضرت رضاشاه کبیر، از اول شهریور ۲۴۹۰ يك مدرسه مکانیکی در قلعه مرغی تشکیل گردید و اولین کادر آموزشی این مدرسه عبارت بودند از سه نفر غیرنظامی و محصلین اولین دوره مدرسه مکانیکی شامل سی نفر غیرنظامی واجد شرایط بود که از بین داوطلبان تحصیل در این مدرسه پس از گذراندن آزمایشات بهداشتی انتخاب شدند و از ۲۴ مهر ۲۴۹۰ تحصیلات فنی خود را آغاز کردند. از سی نفر داوطلب پذیرفته شده در اولین دوره مدرسه مکانیکی هواپیمائی کل قشون ۲۳ نفر با طی موفقیت آمیز دوره ۲۱ ماه و ۹ روزه مدرسه (از ۲۴ مهر ۲۴۹۰ تا پنجم مرداد ۲۴۹۲) به نسبت معدل با درجات «استواری و گروهبانی» مشغول خدمت در قسمتهای مختلف فنی قوای هوائی گردیدند. این مدرسه که بعداً «آموزشگاه فنی هوائی» نامیده شد تا شهریور سال ۲۵۰۰ موفق گردید تا دوره هشتم خود را فارغ‌التحصیل نماید و عده کثیری درجه دار فنی به سازمانهای نیروی هوائی تحویل دهد.

مدرسه خلبانی

در شهریور سال ۲۴۹۱ مدرسه خلبانی تأسیس گردید. محصلین اولین دوره مدرسه خلبانی که از بین صدها داوطلب بعنوان واجدین شرایط انتخاب و پذیرفته شدند بیست نفر بودند. برنامه مدرسه از

یکم مهرماه ۲۴۹۱ شروع شد و تا تاریخ ۱۵ تیر ۲۴۹۳ بطول انجامید. از ۲۰ نفر داوطلب مورد بحث شش نفر بععل مختلف از جمله عدم استعداد خلبانی به طی دوره موفق نشدند و ۱۴ نفرشان فارغ‌التحصیل و با درجه استواری به جمع خلبانان قوای هوائی پیوستند. دوره دوم خلبانی نیز در تاریخ ۱۵ شهریور ۲۴۹۴ هیجده نفر فارغ‌التحصیل داشت. این مدرسه که یکبار به «مدارس خلبانی» و سپس به هنرستان خلبانی و بالاخره به آموزشگاه خلبانی تغییر نام داد دائماً در تلاش بود که هر سال عده بیشتری خلبان تعلیم و نیاز روز افزون نیروی هوائی را برطرف سازد، بطوریکه در فواصل سالهای ۲۴۹۵ و ۲۵۰۰ برای هر دوره حتی عده کثیری از مشمولین خدمت نظام وظیفه را نیز که حائز شرایط بودند می پذیرفت و عده‌ای از این سربازان پس از طی دوره خدمت زیر پرچم داوطلبانه بخدمت خود در نیروی هوائی ادامه میدادند و بقیه در پایان خدمت وظیفه مرخص میشدند. تلاش برای آموزش عده هرچه زیاده تر خلبان نظامی با جدیت ادامه یافت، بطوریکه در پنج سال پیش از وقایع شهریور ۲۵۰۰ عده هوانوردان تحت تعلیم آموزشگاه خلبانی هیچوقت از ۳۰۰ نفر کمتر نبود.

يك سرخلبان سوئدی برای مدرسه خلبانی

++++

يك افسر خلبان سوئدی موسوم به «اریک آکمان» که درجه سروانی داشت. از تاریخ ۱۰ دیماه ۲۴۹۱ برای مدت بیست ماه کتترات و بمنظور تصدی سرخلبانی مدرسه خلبانی قوای هوائی ایران از کشور مذکور استخدام و مشغول کار شد.

اعزام نخس
به انگلیس
در ت
دوازده نف
شامل دو
دونفر مک
ممتاز م
تحصیلات
وفنی هوا

دوره چهار
دیده میشو

کلیه افسران نیروی هوایی در سال ۲۴۹۳ شاهنشاهی.

اعزام نخستین گروه از قوای هوایی ایران به انگلیس برای تحصیل و کار آموزشی در رشته های فنی و خلبانی

در تاریخ ۲۵ اردیبهشت سال ۲۴۹۲ دوازده نفر از کارکنان قوای هوایی ایران شامل دونفر خلبان- پنج نفر افسر فنی و دونفر مکانیسین و سه نفر از هنرجویان ممتاز مدرسه مکانیکی جهت تکمیل تحصیلات خود و کارآموزی در رشته خلبانی و فنی هوایی و احراز تخصص بیشتر، به

انگلستان اعزام شدند و این نخستین گروه از قوای هوایی ایران محسوب میشود که در تعقیب خرید هواپیما از بریتانیا جهت تحصیل به کشور مذکور اعزام گردیده است.

♦ مدرسه دیدبانی هوایی ♦

از تاریخ اول دیماه ۲۴۹۲ مدرسه دیدبانی هوایی که دوره آن یکسال بود با شرکت ۱۸ نفر که از صنوف دیگر قشون به قوای هوایی منتقل شده بودند تشکیل گردید. این ۱۸ نفر در اول آبان ۲۴۹۳

دوره چهارم هنرستان نظامی (آموزشگاه فنی) نیروی هوایی در صف جلو: فرمانده هنرستان و هنرآموزگاران دیده میشوند.

مدرسه دیدبانی را به پایان رسانیده و برای طی دوره خلبانی به مدرسه خلبانی معرفی شدند که عده‌ای از آنان دوره خلبانی را با موفقیت طی نمودند و عده دیگر که توفیقی را نیافتند با مشغول دیدبانی در قسمت‌های مختلف قوای هوایی مشغول خدمت شدند.

در تاریخ اول مهر ۲۴۹۳ برای اولین بار ۱۲ نفر از فارغ التحصیلان مدرسه نظام قشون (دانشکده افسری ارتش) که بدرجه نایب دومی کادر ثابت مفتخر شده بودند و نیز ۲۱ نفر از مشمولین دیپلمه فارغ التحصیل مدرسه مذکور با درجه ستوان سومی وظیفه داوطلب خدمت در قوای هوایی و به این نیرو منتقل گردیدند. این افسران بمعیت سایر داوطلبان که جمعاً بالغ بر ۴۰ نفر بودند دوره دوم مدرسه دیدبانی هوایی را طی کردند و سپس عده‌ای از آنان موفق به طی مدرسه خلبانی گردیدند و با پایان خدمت زیر پرچم بعنوان کادر ثابت بخدمت ادامه دادند و با طی دوره دانشکده افسری ارتش (از مهر ۲۴۹۴ فارغ التحصیل دوره آکتیو دانشکده مذکور نیز محسوب شدند. در مدرسه دیدبانی که از اسفند ۲۴۹۳ به «دانشکده دیدبانی» تغییر نام داد تا پیش از شهریور ۲۵۰۰ عده‌ای از افسران نیروی هوایی و داوطلبان سایر واحدهای ارتش، و همانطور که اشاره شد، جمعی از افسران احتیاط، آموزش دیده و فارغ التحصیل شدند. از سال ۲۴۹۸ دیدبانی هوایی بعنوان یکی از رشته‌های آموزشی دانشکده افسری ارتش محسوب شد.

استخدام چهار «معلم خلبان» سوئدی

از اول بهمن ماه ۲۴۹۲ چهار «معلم خلبان» سوئدی که به استخدام قوای هوایی ایران درآمده بودند وارد تهران و مشغول خدمت در مدرسه خلبانی گردیدند.

حسب الامر اعلیحضرت رضاشاه کبیر این صاحب منصبان خلبان اجازه یافتند که

هر کدام بایکدرجه بالاتر در قوای هوایی ایران مشغول خدمت کردند و از مزایای درجات اعطائی بهره‌مند گردیدند.

ماجرای سانحه «معلم خلبان» سوئدی

در تاریخ ۸ خرداد ماه ۲۴۹۳ شاهنشاهی ستوان دوم اسکولین معلم خلبان سوئدی که در استخدام قوای هوایی ایران بود در حالیکه با یک فروند هواپیمای تایگر موس در فرودگاه دوشان تپه پرواز میکرد دچار سانحه گردید و در این سانحه که علتش خبط خلبانی تشخیص داده شد ۷۵ درصد به طیاره خسارت وارد آمد و بعلت غیرقابل تعمیر بودن از موجودی کسر گردید و وقتیکه گزارش سانحه به عرض پیشگاه همایونی رسید مقرر فرمودند که چون این معلم خلبان سوئدی در اثر خبط و خطا باعث شکستن و از بین رفتن یک هواپیمای قشون شده لذا بخدمت او در قوای هوایی ایران خاتمه داده شود.

همچنین بی‌ترتیبی در کار خلبانان سوئدی موجب گردید که به امر اعلیحضرت رضاشاه کبیر در تاریخ ۱۲ تیر ماه ۲۴۹۳ شاهنشاهی بخدمت سر خلبان سوئدی (سرگرد اریک اکمان که هنوز ۴ ماه از مدت کنترانش باقی بود) و سه معلم خلبان سوئدی دیگر (که آنان نیز هنوز کنترانشان پایان نیافته بود) خاتمه داده شود.

استخدام «معلم خلبان» بلژیکی

چهار نفر خلبانان بلژیکی (یک افسر و سه درجه‌دار) برای انجام خدمت معلم

خلبانی در مدرسه خلبانی قوای هوایی ایران استخدام گردیدند و فرمان اعلیحضرت رضاشاه کبیر این چهار خلبان اجازه یافتند که هر یک بایک درجه بالاتر از یونیفرم و علائم

قشون ایران استفاده و از آبان ۲۵۹۳ شاهنشاهی مشغول خدمت گردند.

تأسیس دانشکده فنی هوائی

از فروردین ۲۴۹۵ شاهنشاهی يك دانشکده فنی هوائی جهت آموزش عدهای افسر فنی در دوشان تپه بوجود آمد ، داوطلبان این دانشکده بادیلم علمی ششم متوسطه نام نویسی و پس از دو سال تحصیل با درجه ستوان دومی در مشاغل فنی نیروی هوائی مشغول خدمت میشدند، دوره اول دانشکده شامل ۲۷ دانشجو بود که در فروردین ۲۴۹۷ شاهنشاهی فارغ التحصیل شدند دوره های دوم و سوم هر يك ۳۰ نفر و به ترتیب در اول مهر ۲۴۹۷ شاهنشاهی و ۲۴۹۸ شاهنشاهی شروع گردید. دانشجویان دوره سوم درست ۲۳ روز پیش از واقعه سوم شهریور گواهی نامه خود را از دست مبارك اعلیحضرت رضاشاه کبیر دریافت داشتند. دوره چهارم دانشکده نیز در مهر ۲۴۹۹ شاهنشاهی با سی نفر شروع شد که سال دوم تحصیلی خود را در دانشکده افسری ارتش گذرانیدند.

دوره پنجم شامل یازده نفر بودند که سال اول تحصیلی را مانند دوره چهارم با استقرار در دانشکده افسری ارتش گذرانده و برای سال دوم تحصیلی بین رسته های مختلف دانشکده مذکور تقسیم شدند (بر حسب تمایل چند نفر از آنان هم داوطلب طی سال دوم رسته هوائی دانشکده افسری گردیدند).

مدرسه «معلم خلبانی»

علاوه بر آموزشگاه های فنی- خلبانی و دانشکده های دیدبانی و فنی که به ترتیب از سال ۲۴۹۰ شاهنشاهی تا ۲۴۹۵ شاهنشاهی در نیروی هوائی شاهنشاهی تأسیس گردید ، از سال ۲۴۹۴ شاهنشاهی يك مدرسه نیز جهت آموزش «معلم خلبان» در مهر آباد بوجود آمد که اولین دوره آن شامل ۶ نفر خلبان بود که در تاریخ ۲۳ فروردین ۲۴۹۶ شاهنشاهی فارغ التحصیل گردیدند. این مدرسه در دوره های مختلف موفق به

آماده نمودن عده قابل توجهی معلم خلبان برای رفع احتیاجات آموزشگاه خلبانی گردیدند .

آموزشگاه افسارمندی

در سال ۲۴۹۶ شاهنشاهی بمنظور تأمین عده کافی افسارمند جهت انجام وظیفه در امور فنی کارخانجات هواپیمائی شهباز نیروی هوائی شاهنشاهی، يك آموزشگاه افسارمندی نیز تأسیس گردید که بموازات آموزشگاه فنی دایر بوده و افسارمندان لازم را تعلیم و تحویل میداد.

تغییر نام هنرستان به آموزشگاه

حسب الامر ملوکانه از تاریخ ۱۲ مرداد و اول شهریور ۲۴۹۷ شاهنشاهی به ترتیب نام هنرستان خلبانی به آموزشگاه خلبانی و هنرستان نظامی به آموزشگاه فنی تغییر یافت.

افسران هوائی فارغ التحصیل ۲۸ مرداد ۲۵۰۰ شاهنشاهی

در مرداد ۲۵۰۰ شاهنشاهی از افسران نیروی هوائی یکنفر در دانشگاه جنگ و دو نفر در دوره فرماندهی این دانشگاه مشغول تحصیل بودند و ۱۷ نفر نیز در رسته هوائی دانشکده افسری ارتش و ۳۰ نفر در دانشکده فنی هوائی به تحصیل اشتغال داشتند که به سبب شرایط خاص و وضع موجود حاکم بر مناسبات بین المللی (ناشی از وجود جنگ جهانی دوم) - حدود یکماه زودتر، یعنی ۲۸ مرداد ۲۵۰۰ شاهنشاهی طی مراسمی که در پیشگاه اعلیحضرت رضاشاه کبیر در اردوی اقدسیه برگزار شد فارغ التحصیل گردیدند.

نکاتی دیگر از تحولات بعد از سال ۲۴۹۰ شاهنشاهی

در سال ۲۴۹۰ شاهنشاهی تعدادی از هواپیماهای مشقی از نوع «تایگر موس» خریداری شده از انگلستان وارد خدمت نیروی هوائی ایران شد و در مهرماه همین سال آموزشگاه خلبانی در مهرآباد تأسیس و اولین بار ۱۹ نفر داوطلب غیر نظامی و ۱۹

يكنفر افسر به سرهترآموزگاری يك خلبان
سوئدی و هنرآموزگاری خلبانان ایرانی
مشغول فراگرفتن فن خلبانی گردیدند.

با رسیدن هواپیما های نوع «فیوری»
و «اداکس» از انگلستان اولین هنگ منظم
نیروی هوائی مرکب از ۳ گردان پروازی و
يك قسمت فنی در قلعه مرغی تشکیل شد
و در نیمه دوم سال ۲۴۹۲ شاهنشاهی نخستین
فارغ التحصیلان آموزشگاه خلبانی ایران باین
هنگ منتقل شدند.

همزمان با تشکیل آموزشگاه خلبانی
بمنظور تربیت عده ای مکانیسین هواپیمائی،
آموزشگاه فنی نیز در دوشان تپه تأسیس
گردید.

ماشین آلات کارخانجات هواپیمائی شهباز
که امروزه تحت نظر فرماندهی لجستیکی نیروی
هوائی شاهنشاهی مشغول کار است در سال

۲۴۹۴ شاهنشاهی در محل فعلی نصب و
برای بهره برداری آماده گردید. لوازم این
کارخانجات بمنظور تعمیرات اساسی و سوار
کردن قطعات هواپیما های مختلفه در سال
۲۴۹۲ سفارش شده بود. این کارخانه
علاوه بر تعمیرات اساسی با استفاده از قطعات
و مواد اولیه مورد لزوم موفق شد چندین
هواپیما (با کسب امتیاز از شرکت های
سازنده اصلی) از نوع تایگر موس «اداکس»
و « هاینده » بسازد و در اول مرداد ۲۴۹۷
نخستین هواپیما های ساخت این کارخانه
در حضور اعلیحضرت رضاشاه کبیر پرواز
نمودند این برنامه تا سال ۲۴۹۸ شاهنشاهی
با ساختن تعداد قابل ملاحظه ای هواپیما های
مشقی و جنگی از انواعی که ذکر شد انجام
گردید ولی از این سال به بعد بعلت بروز جنگ
جهانی دوم و نرسیدن مواد اولیه و قطعات
لازم از خارج و بالاخره سرایت جنگ بایران
برنامه مذکور متوقف ماند. ←

تایگر موس اولین هواپیمای آموزشی ساخت انگلیس که سال ۲۴۹۱ وارد خدمت قوای هوائی ایران گردید.

هواپیمای هایند - ورود بخدمت قوای هوایی ایران سال ۲۴۹۷ شاهنشاهی .

نیروی هوایی ایران از بدو تاسیس تحت توجهات اعلیحضرت رضاشاه کبیر با کوشش روزافزون راه ترقی را می پیمود و بخصوص از سال ۲۴۹۰ شاهنشاهی بموضوع تعلیم تعداد زیادی خلبان و متخصص فنی در داخل کشور همت گماشت و در اندک مدتی بمقتضای نیازمندیهای وقت این نیرو تعداد کافی کارکنان پروازی و فنی تربیت کرد. پیش از وقوع حادثه شهریور ۲۵۰۰ شاهنشاهی تعدادی هواپیمای «کورتیس» آمریکائی برای نیروی هوایی ایران حمل شد که ورود آنها به ایران مصادف با اشغال این کشور گردید و متفقین هواپیماهای مزبور را (که جز چند فروند از صندوقها باز نشده و در خرمشهر بودند و یکفروند هم با پرواز بتهران رسیده بود) ضبط و در جنگهای جنوب شرقی آسیا مورد استفاده قرار دادند و در سال ۲۵۰۳ شاهنشاهی تعدادی هواپیما از نوع انسن بجای آنها به نیروی هوایی ایران واگذار کردند هواپیماهای «نوع کورتیس» از آخرین نوع هواپیماهای جنگی آنروز جهان بود بطوریکه فرانسه یکصد فروند از این نوع هواپیما خریداری کرده بود که در جنگ

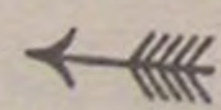
دوم مورد استفاده قرارداد . سفارش هوا-پیماهای جنگی آخرین نوع ، برای نیروی هوایی ایران مبتنی برعلاقه وافر اعلیحضرت رضاشاه کبیر بترقی و تقویت این نیرو بود. باسرایت آتش جنگ جهانی دوم بایران واحدهای هوایی این کشور دچار خسارات فراوان شدند . خلاصه اینکه از سوم شهریور ۲۵۰۰ شاهنشاهی تا اواسط سال ۲۵۰۵ شاهنشاهی در واقع دوره مشخصی از رکود و انحطاط در تاریخ نیروی هوایی ایران بشمار میرود این رکود نتیجه تأسف آور اشغال کشور بود که امکان هرگونه پیشرفتی را سلب کرده بود با وجود این ، هر نوع عملیات نظامی که پیش می آمد کارکنان این نیرو با کمال فداکاری مأموریتهای محوله را بنحو احسن انجام میدادند و با وسایل موجود خود حداکثر تلاش را برای برقراری امنیت در کشور بکار میبردند بطوریکه در کلیه عملیات داخلی (عملیات مختلف سپاه غرب - عملیات نیروی جنوب - عملیات کردستان و خراسان) بطور مؤثری شرکت جستند . در حالیکه روز بروز سازمان نیروی هوایی کوچکتر و قسمتها پشت سرهم منحل و حتی گاهی صحبت از

اعلیحضرت رضاشاه کبیر ، بهمراه والاحضرت ولایتعهدوقت (اکنون : اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریا مهر بزرگ ارتشتاران) ضمن بازدید اولین دسته از هواپیماهای اداکس ساخت کارخانجات شهباز نیروی هوائی شاهنشاهی ایران ، در دوشان تپه .

و دورانیشی خاص واستثنائی خویش سفینه «سکان شکسته» وطن را بساحل نجات هدایت میفرمودند خوشبختانه کاملاً از ارزش واهمیت نیروی هوائی برای تأمین استقلال کشور ولزوم حفظ موجودیت این نیرو واقف وبه ابقاء سازمان وپیشرفتهای آینده این صنف علاقمند بوده وهستند و بهمین دلیل هم درسخت ترین شرایط دوران اشغال کشور دربرابر همه تلاشهای توطئه آسائی که برای برچیدن سازمان نیروی هوائی ایران به عمل می آمد ایستادگی فرمودند ونه تنها هرگز اجازه انحلال این نیرو را ندادند بلکه درنخستین فرصت بمنظور تقویت روحیه کارکنان نیروی هوائی وتشویق این خدمتگزاران برای تلاش بیشتر شخصاً لباس پرواز برتن وبفرا گرفتن فن خلبانی اراده فرمودند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر دوره آموزش خلبانی را با پشتکار بی نظیر

هواپیمای آموزشی دوفرمانه استیرمن ساخت بوئینگ آمریکا مجهز به یک موتور هفت سیلندری به قدرت حداکثر ۲۱۰ اسب و دارای ملخ فلزی دوپره ای باگام متغیر .

انحلال کامل این رسته و انتقال کارکنان آن بصنوف دیگر ارتش ویا تقسیم واحد - های آن بین لشگرها بود معینا نیروی هوائی از پای نمی نشست ودر بحرانی ترین وضع برای حفظ موقعیت و ابقای سازمان خود تلاش میکرد و حتی تا به آنجا که ممکن بود از اعزام کارکنان خود جهت تکمیل و بسط اطلاعات هواپیمائی و آشنائی به ترقیات روز این رسته دست برنمیداشت . ولی بهر حال شرایط و اوضاع و احوال ، محدودیتهای نامطلوب و رکود اجتناب ناپذیری را به نیروی هوائی تحمیل نموده بود که هرگاه سعادت برخورداری از حمایت خاص شاهانه را نداشت امکان ادامه موجودیت ، بکلی از این سازمان سلب میشد .

شاهنشاه آریامهر که در میان امواج متلاطم اقیانوس طوفان زده آن روزگار ناخدائی کشتی آسیب دیده میهن مارابعده گرفته وبافداکاری ونبوغ خلاقه وروشن بینی

❖ اولین پرواز مستقل شاهانه در حالیکه هنرآموزگار، آخرین توضیحات لازم را بعرض میرساند. ❖

شاهنشاه در این مراسم پس از قبول گواهینامه خلبانی فرمودند:

«مقصود من از فراگرفتن فن خلبانی تفریح نبوده و نیست بلکه مقصود من اینست که چون هواپیمائی یکی از شرائین خاص و اساسی کشور است میخواهم بیشتر از نظرفنی به این رشته اصلی و این فن که ترقیات کشور به آن مربوط است واردشوم تا از نزدیک به نواقص و معایب و اشکالات آن پی برده و در رفع اشکالات و احتیاجات آن اقدام مؤثری بنمایم».

برای اینکه خاطره افتخارآمیز روز فرخنده ۲۵ مهر ۲۵۰۵ شاهنشاهی در تاریخ نیروی هوائی ایران برای همیشه زنده بماند بنا بر پیشنهاد این نیرو، از پیشگاه مبارک شاهانه استدعا شد که ۲۵

و استعداد شاهانه در مدت فقط ۱۳۲ روز (۱۴ خرداد تا ۲۵ مهر ۲۵۰۵ شاهنشاهی) به پایان رسانیدند و در روز ۲۵ مهر ۲۵۰۵ شاهنشاهی جشن باشکوهی بمناسبت چنین واقعه تاریخی از طرف نیروی هوائی در دوشان تپه برگزار شد و در آن روز، شاهنشاه آریامهر با یک فروند هواپیمای جنگی یکنفره از فرودگاه قلعه مرغی پرواز و در فرودگاه دوشان تپه نزول اجلال و در جشن نیروی هوائی شرکت فرمودند و طی این جشن گواهینامه خلبانی نظامی توسط قدیمی ترین خلبانان ایران (شادروان سرلشکر احمد نخجوان) به پیشگاه مبارک همایونی تقدیم شد و نشان خلبانی بر سینه شاهانه که آکنده از مهر میهن میباشد، نصب و به این ترتیب افتخار بزرگی نصیب نیروی هوائی ایران گردید.

یش
حل
کاملاً
آمین
این
نهای
ند و
ایط
سهای
مان
یادگی
ل این
صت
هوائی
بشتر
ن فن
یامهر
نظیر
←
بوئینک
به قدرت
ره ای

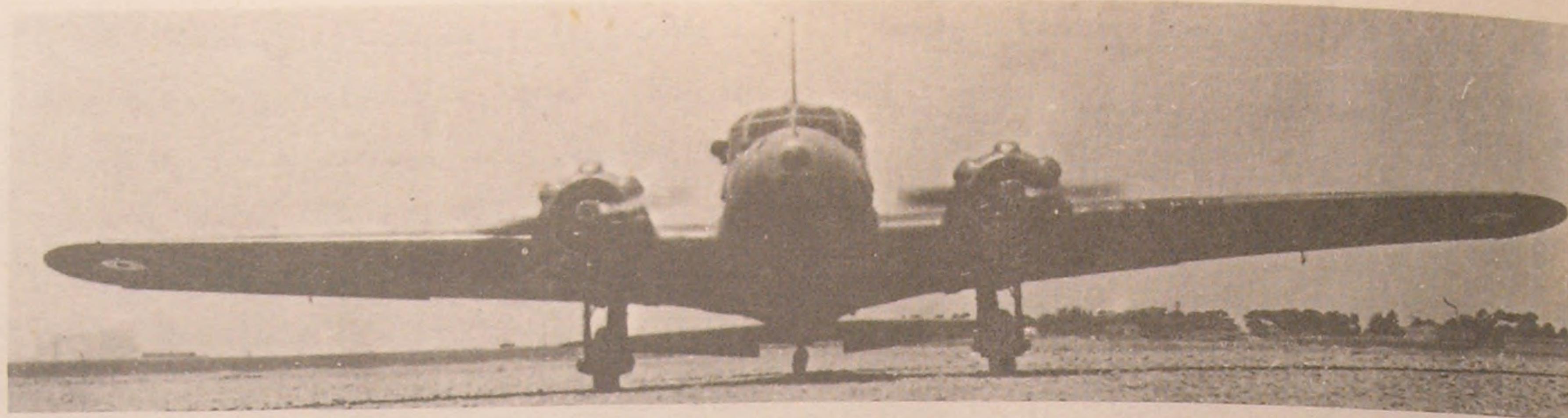
مهر، عید رسمی نیروی هوایی ایران محسوب گردد و هر سال در يك چنین روز مراسمی از طرف این نیرو برگزار شود و این استدعا مورد تصویب پیشگاه همایونی قرار گرفت و از آن تاریخ بعد هر سال چنین روزی بعنوان سالروز تجدید حیات نیروی هوایی شاهنشاهی جشن گرفته میشود.

در آذرماه ۲۵۰۵ شاهنشاهی که شاهنشاه آریامهر فرمان نجات آذربایجان را صادر فرمودند و ارتش بكمك پاره‌ای از پیکر ایران شتافت، معظم‌له با هواپیماهایی که شخصاً خلبانی آنها را بعهده داشتند اولین سایه بالهای نیروی هوایی ایران را بروی نبردگاه افکندند و راهها و پلها و مراکز تجمع را بادقت و بدون اندیشه خطر گذراندند. خلبانان نیروی هوایی به پیروی از منویات پیشوای تاجدارشان بارشادت تمام وظیفه خود را در راه حفظ تمامیت کشور و باز

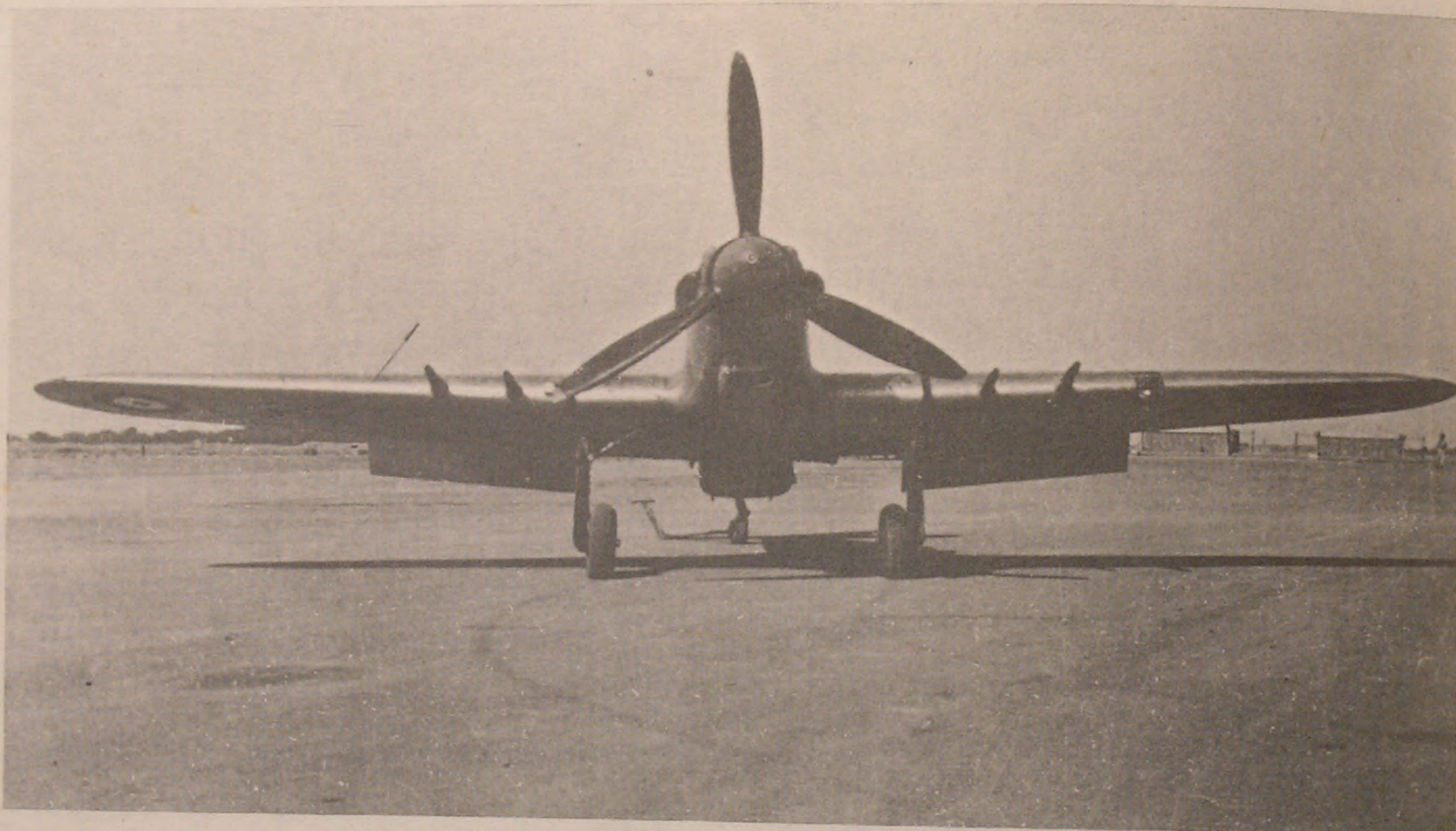
گرداندن استان زرخیز آذربایجان بمقام میهن انجام دادند. از این تاریخ به بعد کارکنان نیروی هوایی با دلگرمی بیشتر بچبران خرابی‌ها و بی‌سروسامانیهای دوران جنك پرداختند بتدریج در سازمان نیروی هوایی تغییراتی مطابق بامقتضیات روز داده شد و از حیث بالابردن سطح اطلاعات فنی کارکنان اقداماتی بعمل آمد و هواپیماهای جدید به نیروی هوایی ایران تحویل شد و این نیرو با استعداد بیشتری آماده برای انجام وظایف خود گردید. باتوجه باینکه اساس و پیشرفت هواپیمائی که بتمام معنی يك رشته تخصصی بوده و هر روز بترقیات نوین نائل میگردد برپایه معلومات کارکنان آن استوار میباشد لذا این نیرو بموضوع آموزش و تنظیم اجرای برنامه های تعلیماتی اهمیت زیادی قائل بوده و هست و اهم مساعی خود را چه

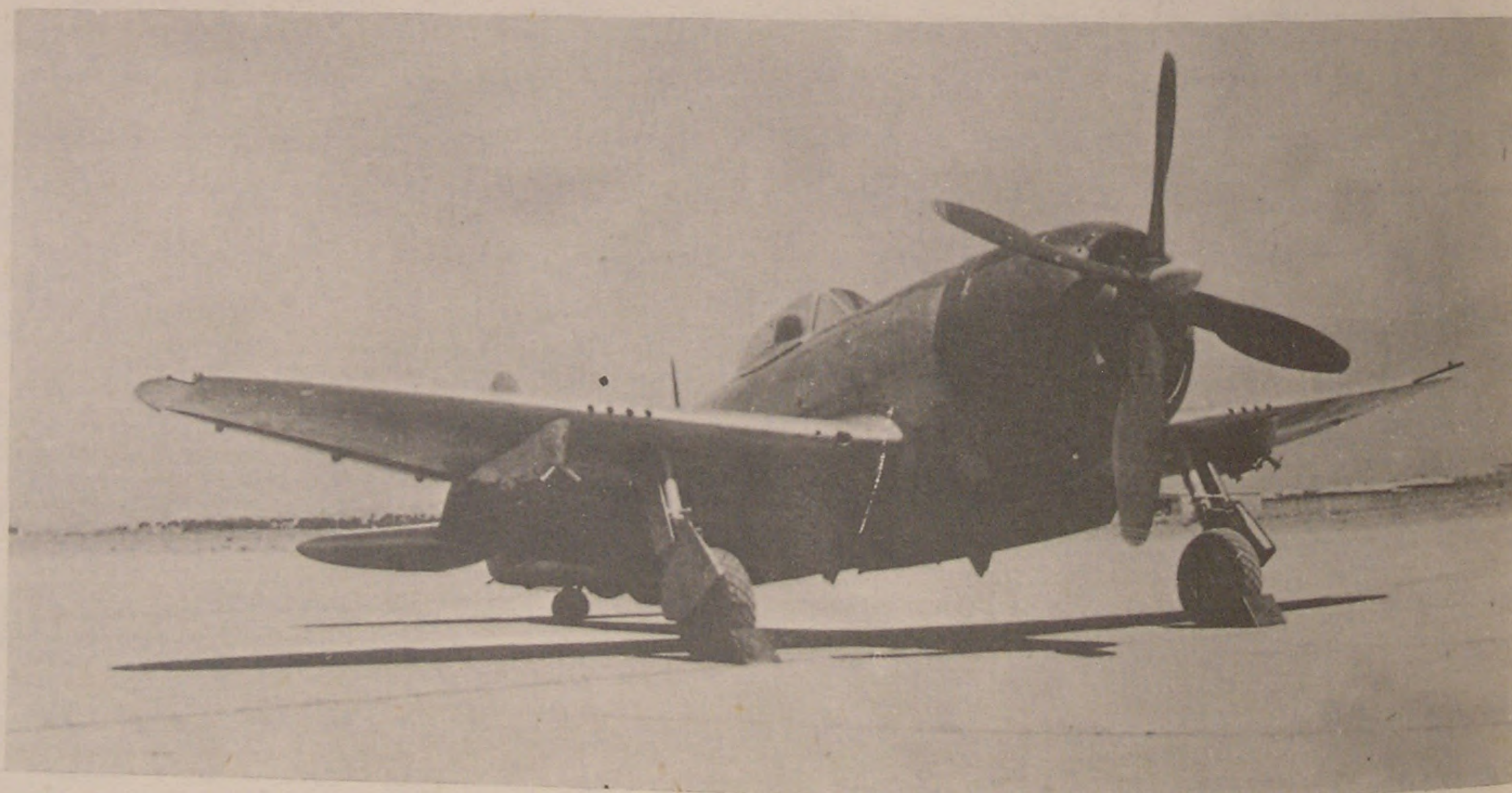
هواپیمای «اکتشافی - بمب افکن - دوموتوره» انسن، ورود بخدمت نیروی هوایی شاهنشاهی ۲۵۰۳ شاهنشاهی.

هواپیمای دوموتوره انسِن - ورود بخدمت نیروی هوایی شاهنشاهی سال ۲۵۰۳

شکاری هاریکن - سال ورود بخدمت نیرو ۲۵۰۵ شاهنشاهی .

شکاری سندربولت - ورود بخدمت نیرو سال ۲۵۰۸ شاهنشاهی .

نیروی
فرابی ها
داختند
غییراتی
ر حیث
قدماتی
ی هوایی
ستعداد
گردید.
یشرفت
تخصیصی
میگردد
میباشد
و تنظیم
زیادی
ودرا چه

سیر پیشرفتهای آموزشی در نیروی هوائی شاهنشاهی از سال ۲۵۰۵ تاکنون

* * * *

وقایع شهریور ۲۵۰۰ و اشغال کشور از طرف قوای بیگانه همه شئون نیروی هوائی منجمله فعالیتهای آموزشی این نیرو را دچار وقفه ساخت. با پایان گرفتن جنگ (۲۵۰۵) و در پرتو توجهات خاص اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران دایر بر لزوم تجدید حیات نیروی هوائی و پیشرفت سریع آن که این توجهات در عالیتین مظاهر خود یعنی اراده شاهانه به فراگرفتن فن خلبانی متجلی شد و بازگشت آذربایجان به مام میهن که در آن کارکنان نیروی هوائی نقش مؤثری را به رهبری فرمانده تاجدار خود ایفا کردند، موجب گردید که خدمتگزاران این نیرو با روحیه قوی و دلگرمی و امیدواری، به کوشش و فعالیت روزافزونی در راه اجرای منویات ملوکانه برای پیشرفت و تعالی سریع نیروی هوائی پردازند.

مطالعه و بررسی برای تهیه طرح های پیشرفت و توسعه نیروی هوائی آغاز شد که در این بررسیها بر حسب خصلت فنی و پیشرفتهای سریع این رشته برنامه های آموزشی طبعاً حائز اهمیت خاص و از حق تقدم برخوردار بود اما امکان تهیه دقیق و منطقی برنامه های آموزشی در وهله نخست بستگی داشت به پیش بینی صحیح نحوه گسترش آینده نیروی هوائی از حیث انواع هواپیما ها و وسائلی که قرار بود وارد خدمت شوند و تعداد آنها و طبقه بندی تخصصهای مورد نیاز و تفکیک و تعیین عده پرسنلی که در هر یک از تخصصها و در سطوح مهارتهای مختلف لازم می بود و سرانجام ، با توجه به عده پرسنل موجود در هر یک از تخصصهای مورد نظر ، تعیین ارقام مربوط به پرسنل جدیدی که باید در تخصصهای گوناگون آموزش داده شوند .

از نظر تأسیس دانشکده ها و آموزشگاه ها و دوره های تخصصی در داخل کشور و چه اعزام پرسنل بکشور های خارج در این راه بکار میبرد . نیروی هوائی شاهنشاهی در این امر موفقیتهای قابل ملاحظه ای بدست آورده بطوریکه امروزه اکثریت قریب باتفاق افسران ، همافران و درجه داران این نیرو مدارج تحصیلات تخصصی خود را در عالیتین مراکز آموزشی کشورهای خارج طی کرده و با اصول و روشهای متداول در نیرو های هوائی کشورهای متمدن جهان آشنائی دارند . برنامه های آموزش رشته های تخصصی در داخل و اعزام پرسنل بخارج جهت تکمیل معلومات خلبانی و فنی ادامه دارد . این افسران ، همافران و درجه داران با استفاده از معلوماتی که در مراکز تعلیماتی داخلی و کشورهای خارج اندوخته اند سریعاً برای تعلیم خلبانان ورزیده و مدرن کردن روش تعلیماتی - عملیاتی - تدارکاتی و اداری نیروی هوائی گامهای پرارزش بجلو برداشته اند و این کوشش بموازات تجهیز نیروی هوائی با هواپیماها و وسائل مدرنتر و پیچیده تر و تأمین پرسنل جدید مورد نیاز روز بروز افزایش مییابد .

از بدو تأسیس هواپیمائی نظامی در ایران تاکنون حدود پنجاه نوع هواپیما و هلیکوپتر وارد خدمت این نیرو گردیده که بموازات پیشرفت های صنعت هواپیمائی ، تدریجاً ، انواع قدیمی از خدمت خارج و هواپیما های سریعتر و نیرومندتر جدید جای آنها را گرفته اند .

بطوریکه امروزه نیروی هوائی شاهنشاهی با پیشرفته ترین هواپیما ها و مدرن ترین وسائلیکه در اختیار دارد از حیث سازمان و کادر ستادی مطلع و خلبانان ورزیده و متخصصین فنی و روش کار نیز دارای کیفیتی مشابه با متمدن ترین نیرو های هوائی پیشرفته ترین کشورهای جهان میباشد و با برنامه های منظم و فشرده ای راه پیشرفت را سریعاً می پیماید .

ال کشور از
ی هوائی
و رادچار
(۲۵۰۵)
رت همایون
ت دایر بر
پیشرفت
رین مظاهر
فتن فن
بایجان به
ن هوائی
تاجدار
د متگزاران
امیدواری
راه اجرای
فعالی سریع

طرح های
آغاز شد
لت فنی و
نامه های
و از حق
دقیق و
نخست
بیح نحوه
حیث انواع
وارد خدمت
نخصصهای
پرسنلی که
مهارتهای
باتوجه به
خصص های
به پرسنل
گوناگون

پس از مرحله تعیین نیازمندیهای پرسنلی و تهیه برنامه های آموزشی (که طبق توضیحات بالا مبتنی بر تهیه قبلی طرح های مربوط به نحوه گسترش آینده نیروی هوائی می-توانست باشد) مرحله پیاده کردن این برنامه-ها میرسید که مستلزم پیش بینی و دریافت بودجه کافی، تهیه جا، وسائل و کادر آموزشی و بالاخره آمادگی برای پذیرش داوطلبان واجد شرایط می بود و بالطبع برررسیها و اقداماتی که بمنظور توسعه و پیشرفت نیروی هوائی در مراحل مختلف مورد بحث انجام گرفته نیازمند زمان نسبتاً طولانی بوده است.

آموزشگاه فنی که بعد از وقایع شهریور ۲۵۰۰ تعطیل بود دوره نهم خود را در سال ۲۵۰۶ با شرکت نودنفر هنرآموز تشکیل داد تا سال ۲۵۰۱ آموزشگاه خلبانی در مهرآباد فعالیت میکرد ولی در این سال به پادگان شمالی دوشان تپه (محل فعلی فرماندهی آموزشهای هوائی) انتقال یافت و در سال ۲۵۰۳ به ساختمان جنوبی دوشان تپه منتقل گردید.

دوره پانزدهم آموزشگاه خلبانی شامل ده نفر افسر و یک نفر استوار هوانورد بود که در تاریخ ۲۰/۳/۲۵۰۶ خاتمه یافت و گواهینامه خلبانی یازده نفر خلبان مذکور در مراسم روز ۲۵ مهر ۲۵۰۶ (سالروز تجدید حیات نیروی هوائی شاهنشاهی) با دست مبارك شاهانه اعطاء گردید.

دانشکده فنی هوائی نیز که بدنبال وقایع شهریور ۲۵۰۰ تعطیل شده بود، دوره های ششم، هفتم و هشتم خود را از سال ۲۵۰۶ تشکیل و جمعی از فارغ التحصیلان این دوره ها برای تکمیل تحصیلات فنی به آمریکا اعزام شدند.

در مراسم روز ۲۵ مهر ۲۵۰۷ که در پیشگاه مبارك شاهانه در قلعه مرغی برگزار شد، فارغ التحصیلان دوره شانزدهم آموزشگاه خلبانی به اخذ گواهینامه های خود از دست مبارك ملوکانه مفتخر گردیدند.

دوره های دهم و یازدهم آموزشگاه فنی در سالهای ۲۵۰۷ و ۲۵۰۸ تشکیل شد. از مهر ۲۵۰۸ که دوره یازدهم، سال اول تحصیلی خود را طی میکرد مقرر شد تا از سال دوم این دوره شاگردان در رشته های تخصصی مختلف فنی که مورد نیاز نیروی هوائی میباشد تعلیم داده شوند. به این ترتیب برای اولین بار روش آموزش فنی بنحوی تغییر کرد که، برخلاف سابق در این آموزشگاه متخصصین علیهمدای در هر يك از رشته های مختلف از قبیل هواپیما-موتور-هیدرولیک-اسلحه-آلات دقیق-هوا شناسی-بی سیم و غیره تعلیم داده شوند و از آن به بعد آموزش فنی در نیروی هوائی چه در داخل و چه در خارج از کشور، برمبنای احتیاجات این نیرو در رشته های تخصصی مختلف ادامه یافت.

تمرکز فعالیتهای آموزشی یکی از هدف های نیروی هوائی را تشکیل میداد (قبلاً قسمتهای آموزشی بطور مجزا و دریگانهای مختلف این نیرو فعالیت میکردند) برمبنای این هدف از تاریخ ۹/۸/۲۵۰۹ برای اولین بار چنین تمرکزی انجام گرفت و تیپ تعلیمات در پادگان شمالی دوشان تپه (محل کنونی فرماندهی آموزشهای هوائی) که قبلاً محل استقرار هنگ اکتشافی بود تشکیل گردید و در بدو امر سازمان تیپ تعلیمات شامل دانشکده خلبانی-دانشکده فنی-هنگ ایستگاه و آموزشگاههای فنی بود این آموزشگاهها موقتاً در پادگان جنوبی دوشان تپه استقرار داشتند) در پایان هر دوره از دانشکده های این تیپ عده ای افسر خلبان و فنی پس از طی هر دوره از آموزشگاههای فنی عده ای درجه دار فنی فارغ التحصیل و به یگانهای مختلف نیروی هوائی اعزام می-گردیدند.

تیپ تعلیمات از سال ۲۵۱۳ به هنگ تعلیمات تغییر یافت و در سال ۲۵۱۴ دانشکده خلبانی و آموزشگاههای فنی موقتاً منحل گردیدند.

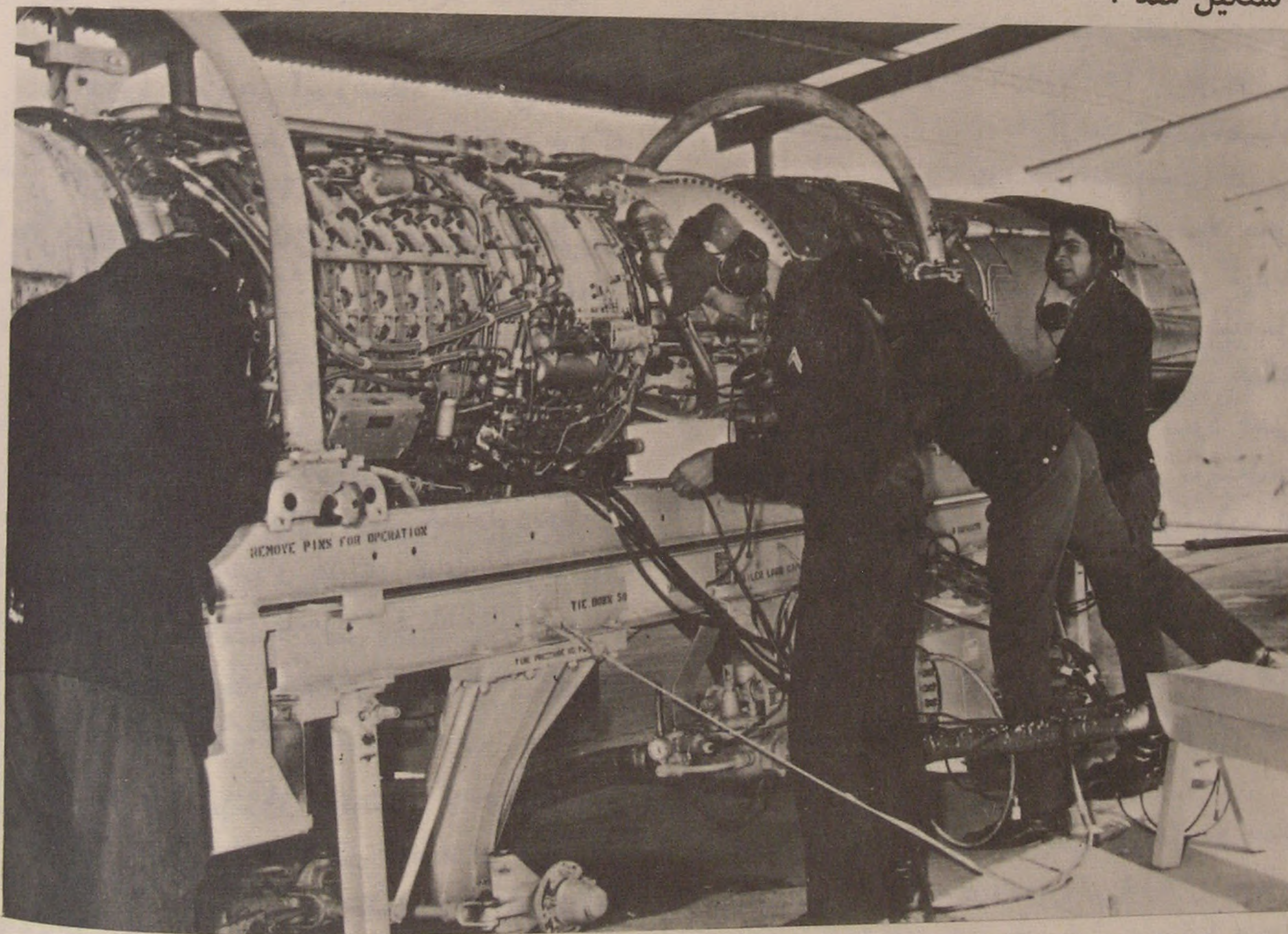
درسال ۲۵۱۴ يك دوره سرمكانيسيني در نیروی هوایی تشکیل شده که درجه داران قدیمی نیروی هوایی شاگردان این دوره را تشکیل میدادند و تا مهر ۲۵۱۴ یکصد و پنج نفر از این دوره فارغ التحصیل شدند. ۱۶ نفر برنامه دوره ششماهه تخصصی آموزشگاه افسری جزء دانشگاه نظامی رابه پایان رسانیده و از فروردین ۲۵۱۴ بدرجه ستوان سومی نائل آمدند.

همچنین در این سال دوره های تدارکات- بی سیم و مخابرات در تیپ فنی وقت تشکیل و ۳۰ نفر افسر و درجه دار از دوره مذکور فارغ التحصیل شدند.

کلاسهای انگلیسی ویژه در انجمن فرهنگی ایران و آمریکا جهت تدریس اصطلاحات فنی هواپیمائی به افسران و درجه داران نیروی هوایی که جهت تکمیل تحصیلات تخصصی نامزد اعزام به آمریکا بودند تأسیس گردید. بعلاوه کلاسهای هواشناسی برای خلبانان تشکیل شد.

درسال ۲۵۱۶ هنگ تعلیمات مجدداً به تیپ تعلیمات تبدیل گردید و در همین سال دانشکده خلبانی - آموزشگاه زبان - هنگ آموزش مقدماتی و درسال ۲۵۱۷ آموزشگاه های فنی بار دیگر تشکیل گردیده و شروع بکار کردند و ساختمانهای جدید دانشکده خلبانی و آموزشگاههای فنی پی ریزی شد.

درسال ۲۵۱۸ اولین دوره ستوان یاری و نیز آموزشگاه های افزارمندی و رانندگی و درسال ۲۵۱۹ اولین دوره افسری جزء و آموزشگاه پلیس هوایی وصفی تشکیل شد و بسازمان تیپ تعلیمات اضافه گردیدند ضمناً بعلت توسعه روزافزون تیپ تعلیمات و نداشتن محل کافی، در اواخر سال ۲۵۱۸ هنگ آموزش مقدماتی در پادگان شرقی سلطنت آباد مستقر گردید و آسایشگاه های چوبی جهت هنگ آموزش مقدماتی در ضلع شرقی پادگان شمالی دوشان تپه پی ریزی و ساخته و آماده شد.

چند نفر از متخصصین موتور، در یکی از پایگاههای عملیاتی نیروی هوایی با آخرین روش و وسائل امروزی مشغول عیب یابی یکی از موتورهای فانتوم (اف-۴) هستند.

♦ زنان دوش بدوش مردان ♦

در گذشته که به زن ایرانی فرصت شرکت در فعالیتهای اجتماعی و ابرازلیاقت داده نمیشد، در واقع میهن ما از استعدادها و انرژی نیمی از جمعیت خود محروم بود. فرمان اعلیحضرت رضا شاه کبیر، زن ایرانی از زندان تاریکی که در زیر چادر سیاه داشت رهایی یافت و به دنیای روشن زندگی اجتماعی گام نهاد و انقلاب «شاه و مردم» که به رهبری خردمندانۀ اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران انجام گرفت آزادی زنان ایران را به کمال رسانید و نیروی انسانی کشور، بخصوص نیروی فعال جامعه را که در درجۀ اول شامل نسل جوان و با سواد است، عملاً به دو برابر افزایش داد. بنابر این سازمان هائی که احتیاج به افراد جوان دارند لازم بود که از این فرصت استفاده کنند و برای تأمین احتیاجات خود از این

۲۵۲۶ شاهنشاهی - مراسم اعطاء درجه توسط تیمسار ریاست ستاد وقت (اکنون تیمسار ارتشبد فضائل تدین فرماندهی نیروی هوائی شاهنشاهی) به اولین دسته ازدوشیزگان فارغ التحصیل رسته ارتباط و الکترونیک در مرکز آموزشهای هوائی.

از سال ۲۵۱۷ امور استخدامی داوطلبین به تیپ تعلیمات محول شد و در سال ۲۵۱۹ سازمانی بنام کمکهای آموزشی جهت تکمیل تعلیمات فنی هنرآموزان در تیپ تعلیمات تأسیس گردید.

این کانون فرهنگی در سال ۲۵۲۳ با امکانات آموزشی بیشتر «مرکز آموزشهای هوائی» نامیده شد.

مرکز آموزشهای هوائی با ۶ هیئت، کار آموزش در نیروی هوائی را آغاز کرد. این هیئتها عبارت بودند از:

- هیئت آموزش نظامی
- هیئت آموزش افسری
- هیئت آموزش زبان
- هیئت آموزش الکترونیک
- هیئت آموزش نگهداری هواپیما
- هیئت آموزش تخصصهای مختلف

نیروی جوان و تازه نفس بهره گیرند .

نیروی هوائی شاهنشاهی که برای اجرای برنامه های توسعه ای خود با استخدام عده کثیری از جوانان تحصیل کرده نیازمند بود و برای برگزیدن عده ای کافی از بین واجدین شرایط خدمت در این نیرو ، به منبع انسانی وسیعتری احتیاج داشت ، در قبول دوشیزگان واجد شرایط برای خدمت ، پیشقدم شد و از سال ۲۵۲۵ شاهنشاهی برای نخستین بار در نیرو های مسلح شاهنشاهی در برنامه پذیرش جوانان برای طی دوره های تخصصی مرکز آموزشهای هوائی و خدمت در کادر ثابت این نیرو از دوشیزگان داوطلب نیز نام نویسی بعمل آمد. دوشیزگان هنرجو و هنرآموز باتلاش در اجرای دقیق و کامل برنامه های آموزش نظامی و تخصصی دوره - های مربوطه در مرکز آموزشهای هوائی و انجام خدمات ارزنده در یگانهای نیروی هوائی شاهنشاهی ، ثابت کردند که از عهده انجام وظایف محوله بنحو احسن برمی آیند و این لیاقت و توانائی را دارند که دوش بدوش برادران همکار خود در راه خدمت بشاهنشاه و میهن واعتلای نیروی هوائی شاهنشاهی موفق و پیروز باشند .

در سال ۲۵۲۷ شاهنشاهی دوره همافری تشکیل و از سال ۲۵۲۸ هیئت آموزش پدافند زمین به هوا نیز بر تعداد هیئت های یادشده مرکز آموزشهای هوائی اضافه گردید .

از سال ۲۵۲۹ شاهنشاهی با استفاده از دوربین های فیلمبرداری و ضبط تصویر تلویزیون مدار بسته در مرکز آموزشهای هوائی شروع بکار کرد. بیاری این سیستم برنامه های آموزشی ضبط و در چندین کلاس پخش میشوند و از این طریق در نیروی انسانی (معلم) صرفه جوئی قابل توجهی میشود .

مرکز آموزشهای هوائی در سال ۲۵۳۰ به « فرماندهی آموزشهای هوائی » تغییر نام داد و از آن به بعد با هفت « مرکز » وظیفه آموزش کادر مورد نیاز نیروی هوائی

شاهنشاهی را به عهده دارد . مراکز مذکور عبارتند از :

- ۱- مرکز آموزش تخصصهای پشتیبانی
 - ۲- مرکز آموزش زبان
 - ۳- مرکز آموزش الکترونیک
 - ۴- مرکز آموزش نظامی
 - ۵- مرکز آموزش نگهداری
 - ۶- مرکز آموزش پدافند زمین به هوا
 - ۷- مرکز آموزش تخصصهای پروازی
- اینک اختصاراً با هر یک از مراکز آموزشی مورد بحث آشنا میشویم :

۱- مرکز آموزش تخصصهای پشتیبانی در سال ۲۵۲۸ شاهنشاهی هیئت آموزش افسری و هیئت آموزش تخصصهای مختلف درهم ادغام و هیئت آموزش تخصص های پشتیبانی نامیده شد . در سال ۲۵۳۰ شاهنشاهی این هیئت به مرکز آموزش تخصصهای پشتیبانی تغییر نام داد .

در حال حاضر مرکز آموزش تخصص - های پشتیبانی هزاران شاگرد تحت آموزش دارد و ده ها تخصص مختلف را آموزش میدهد. این مرکز در کادر آموزشی خود از صدها نفر استاد نظامی و غیر نظامی بهره میگیرد .

در بدو تأسیس ، این مرکز هیچگونه فیلم آموزشی جهت ارائه برای آموزش نداشت اما در حال حاضر حدود یکصد حلقه فیلم و متجاوز از پانصد اسلاید آموزشی پیرامون تخصص های مختلف در اختیار دارد که سریعاً بر تعداد آنها افزوده میشود . در هر کلاس روزانه ۶ ساعت آموزش داده میشود و در این مرکز هم اکنون روزانه متجاوز از یکصد کلاس دایر است و عده کثیری دوشیزه نیز در همین مرکز به آموزش اشتغال دارند .

از تاریخ ۲۵۳۳ ر ۴۱ شاهنشاهی کتابخانه این مرکز با ۵۲۴۲ جلد کتاب در زمینه - های مختلف تخصصی تأسیس شد و اکنون با تعدادی زیاد و روزافزونی از کتب آموزشی بکار خود ادامه می دهد .

۲- مرکز آموزش زبان

آموزشگاه زبان در سال ۲۵۱۶ شاهنشاهی با ۱۵۰ نفر شاگرد شروع بکار کرد. و در حال حاضر هزاران نفر در این مرکز با آخرین روش و مدرنترین وسائل کمک آموزشی و بیاری مجرب ترین استادان به - آموختن زبان مشغولند .

در سال ۲۵۱۶ شاهنشاهی فقط آموزش زبان به محصلین از وظایف این آموزشگاه بود اما در حال حاضر ۴ دوره آموزشی در این مرکز دایر است :

- ۱- دوره عالی آموزش زبان بمحصلین
 - ۲- دوره آموزش روش آموزگاری زبان
 - ۳- دوره آموزش حین خدمت استادان
 - ۴- دوره توجیهی برای محصلین
- در سال ۲۵۱۶ تنها يك ساختمان برای آموزشگاه زبان در نظر گرفته شده بود لیکن در حال حاضر ساختمان های متعدد بالابراتور- های مجهز باین مرکز اختصاص دارد .

کادر آموزشی آموزشگاه زبان در بدو تأسیس از ۷ نفر استاد نظامی تشکیل میشد، اما در حال حاضر حدود چهارصد نفر استاد نظامی و غیر نظامی ، آموزش زبان در این مرکز را بعهده دارند .

لابراتوارهای این مرکز در بدو تأسیس از معدودی دستگاه ضبط صوت برخوردار بود و امروز تعداد دستگاه های ضبط صوت لابراتوار های آموزش زبان به متجاوز از صد برابر افزایش یافته است .

در بدو تأسیس تعداد معدودی کلاس در این مرکز دایر بوده که ساعات تدریس روزانه برای هر کلاس دو تا چهار ساعت بوده است ولی امروز تعداد کلاسهای صبح و عصر به حدود چهل برابر افزایش یافته و ساعات تدریس هر کلاس ۶ ساعت در روز است .

کتابخانه این مرکز در سال ۲۵۳۳ شاهنشاهی تأسیس یافته و با تعداد کافی کتاب آموزشی به کار خود ادامه میدهد .

۳- مرکز آموزش الکترونیک
این مرکز در سال ۲۵۱۰ شاهنشاهی

با نام آموزشگاه الکترونیک تأسیس یافت و در سال ۲۵۲۳ شاهنشاهی به «هیئت آموزش الکترونیک» و در سال ۲۵۳۰ به «مرکز آموزش الکترونیک» تغییر نام داد .

تعداد شاگردان این آموزشگاه در بدو تأسیس ۱۵ نفر بود که این تعداد در حال حاضر بر هزاران نفر بالغ گردیده است . آموزشگاه الکترونیک فقط بایک دوره الکترونیک تشکیل شد اما هم اکنون ده ها دوره مختلف در این مرکز ، آموزش داده میشود .

مرکز آموزش الکترونیک که در بدو تأسیس فقط يك ساختمان با معدودی اطاق در اختیار داشت امروز از ساختمان های متعدد استفاده میکند و تعداد اطاقهایش حدود ۲۴ برابر و تعداد کلاسهایش ۱۲۶ برابر وعده استادانش ۱۴۰ برابر افزایش یافته است . و هر سال صدها نفر از فارغ التحصیلان این مرکز جهت تکمیل آموزش در تخصصهای گوناگون بمراکز آموزشی خارج از کشور اعزام میگرددند .

شاگردان دختر و پسر مرکز آموزش الکترونیک در حال حاضر ساعات عملی دروس خود را دردها لابراتوار که در این مرکز موجود است آموزش می بینند . علاوه بر لابراتوارها که سهم مهمی در پیشبرد آموزش شاگردان بعهده دارند حدود ۷۰۰ حلقه فیلم آموزشی موجود در این مرکز نیز به تفهیم دروس تئوری و عملی کمک میکنند . اینک معلوماتی که شاگردان این مرکز ، با مدرنترین وسائل کمک آموزشی و پیشرفته ترین روشها و مجربترین استادان فن کسب میکنند ، بالاترین سطح تکنولوژی جهانی را در این زمینه حائز است .

۴- مرکز آموزش نظامی

در سال ۲۵۰۹ شاهنشاهی که قسمتهای آموزشی نیروی هوایی در محل تیپ تعلیمات متمرکز گردید بمنظور آموزش مقدماتی نظامی به داوطلبین شرکت در آموزشگاههای این تیپ ، هنگی بنام هنگ

آموزش مقدماتی نظامی در پادگان شمالی دوشان تپه دایر شد . در سال ۲۵۱۸ شاهنشاهی این هنگ به علت کمی جا از پادگان شمالی دوشان تپه به پادگان شرقی سلطنت آباد منتقل شد . و در همان سال آسایشگاههای چوبی در پادگان شمالی دوشان تپه پی ریزی شد و در سال ۲۵۲۰ شاهنشاهی مجدداً هنگ آموزش مقدماتی نظامی از سلطنت آباد به این ساختمانهای چوبی نقل مکان کرد در سال ۲۵۲۳ شاهنشاهی این هنگ به هیئت آموزش نظامی و در سال ۲۵۳۰ شاهنشاهی به مرکز آموزش نظامی تغییر نام داد . این مرکز در حال حاضر چهار دوره نظامی را آموزش میدهد :

الف - آموزش مقدماتی نظامی بین ۸ تا ۱۳ هفته

ب - آموزش عمومی نظامی ۴ هفته
پ - آموزش تکمیلی نظامی در طول دوره تحصیلی

ت - دوره توجیهی ستوانیاری

۵ - مرکز آموزش نگهداری هواپیما در سال ۲۵۳۰ شاهنشاهی هیئت آموزش نگهداری هواپیما به مرکز آموزش نگهداری هواپیما تغییر نام داد که در حال حاضر عده زیادی شاگرد را تحت آموزش دارد و دهها دوره تخصصی را تدریس میکند . بعضی از وسایل کمک آموزشی مدرن که در اختیار و مورد استفاده این مرکز است عبارتند از :

وسایل کمک آموزش : آلات دقیق - سیستم هیدرولیک - سیستم رهاساز خلبان - تجهیزات رادار ناوبری - سیستم ارتباطی - سیستم الکتریک - سیستم بنزین هواپیما - دستگاه رادار شناسائی - دستگاه تکن ناوبری - دستگاه کنترل اسلحه - سیستم تهویه - سیستم چرخ - موتور جت - کنترل سطوح فرامین و غیره

از نظر گسترش ساختمان نسبت به ۱۰ سال پیش تعداد اطاقهاییکه در اختیار این مرکز قرار گرفته به حدود چهار برابر ۳۲

افزایش یافته و روزانه هزاران نفر ۶ ساعت صبح و ۶ ساعت بعد از ظهر در دهها کلاس این مرکز به تحصیل اشتغال دارند و هر سال عدهای از شاگردان این مرکز جهت تکمیل آموزشهای تخصصی به خارج از کشور اعزام میگردند . علاوه بر تدریس تئوری و کار عملی ، در این مرکز از طریق صدها حلقه فیلم آموزشی موجود دروس مربوطه به شاگردان تفهیم میشود .

۶ - مرکز آموزش پدافند زمین بهوا در دهم دیماه ۲۵۲۸ شاهنشاهی هیئت آموزش پدافند زمین بهوا تأسیس شد . در سال ۲۵۳۰ شاهنشاهی به مرکز آموزش پدافند زمین بهوا تغییر نام داد . تعداد شاگردان این مرکز در بدو تأسیس ۵۷۰ نفر بود که در حال حاضر به چند برابر افزایش یافته است . این مرکز که در حال حاضر دهها دوره آموزشی دارد از وسایل کمک آموزشی مدرن مختلفی جهت تسهیل آموزش سود میبرد .

ساختمانهای این مرکز در چند سال اخیر ۱۰ برابر افزایش یافته است . این مرکز که در هنگام تأسیس هیچگونه لابراتواری نداشت در حال حاضر از لابراتوارهای متعددی بهره مند است . درسهایی که در این مرکز آموزش داده میشود بصورت تئوری، عملی و بیاری نمایش فیلمهای آموزشی انجام میگیرد . میزان پیشرفت این مرکز را از چهار برابر شدن تعداد کلاسها و نیز چهار برابر شدن ساعات تدریس روزانه آن بخوبی میتوان دریافت .

مرکز آموزش تخصصیهای پروازی

از تاریخ ۱۹۱۰ تا ۲۵۳۳ شاهنشاهی مرکز آموزش تخصصیهای پروازی تأسیس شد . تا قبل از این تاریخ آموزش پروازی بیشتر در مرکز آموزش تخصصیهای پشتیبانی متمرکز بوده اما در این تاریخ دانشکده خلبانی زیر نظر این مرکز درآمد . در حال حاضر صدها دانشجوی این مرکز به آموزش دورم هائی بشرح زیر مشغول هستند .

و عكاسی تشکیل میشود که هر کدام از این کارگاهها دارای وسائل و پرسنل متخصص کافی برای تأمین نیازمندیهای روزافزون قسمتهای مختلف فرماندهی آموزشهای هوائی میباشد.

حجم کار این کارگاهها روز بروز به مقیاس بیشتری افزایش می یابد بعنوان مثال حجم کار چاپخانه این گردان نسبت به ده سال پیش ۷۰۰ برابر افزوده شده و اینک روزانه حدود هفتصد هزار برگ کتاب و جزوه و سایر فرمهای مورد نیاز فرماندهی آموزشهای هوائی را چاپ میکند.

بعلاوه گردان پشتیبانی در سازمان خود يك کارگاه خشك شوئی دارد که در سال ۲۵۲۶ شاهنشاهی تأسیس یافته و اینک با حجم کار فوق العاده به شستشوی ملحفه، لباس پرسنل فرهنگی و کارکنان فرماندهی آموزشهای هوائی مشغول است. بقیه در صفحه ۴۳

۱ - آموزش خلبانی - ۲ - آموزش ناوبری - ۳ - آموزش «سورویوال» این مرکز از وسائل کمک آموزشی مدرن و کافی از جمله متجاوز از ۲۰۰ حلقه فیلم آموزشی در زمینه های مختلف پروازی، ناوبری، نجات خدمه، هواشناسی، ایمنی و غیره برخوردار بوده و تاکنون در این مرکز هزاران نفر از زبان انگلیسی، پرواز و آکادمی فارغ التحصیل و بخارج اعزام گردیده اند.

گردان پشتیبانی فرماندهی آموزشهای هوائی در سال ۲۵۱۹ شاهنشاهی در تیپ تعلیمات سازمانی بنام کمکهای آموزشی جهت تکمیل تعلیمات تأسیس شد. در سال ۲۵۳۰ شاهنشاهی با گسترش بیشتر بصورت قسمتی از گردان پشتیبانی درآمد. کمکهای آموزشی از کارگاههای نجاری - نقاشی - فلزکاری - جوشکاری - چاپخانه

ایجاد تیم آکروجت تاج طلائی نیروی هوائی شاهنشاهی

این پنج نفر خلبان ایرانی، بدوران اقامت در آلمان، در يك روز آفتابی، هنگامیکه در گوشه پایگاه هوائی عظیم «فرستن فلد بروک» تجمع کرده و ناظر پرواز خوبی جالب توجه تیم آکروجت پایگاه مذکور بودند، آرزوی ایجاد يك تیم آکروجت برای نیروی هوائی ایران به دلای آکنده از مهرمیهنشان راه یافت و از آن پس لحظه ای این اندیشه غرور انگیز را رها نکردند و بعد از مراجعت به ایران در حالیکه تلاش آنان توأم با مساعی سایر کارکنان مسئول در جهت اجرای برنامه های نیروی هوائی شاهنشاهی از لحاظ آموزش خلبانان جت و آمادگی واحد های این نیرو جهت پذیرفتن هواپیما های جدید جت با شدت و حرارت روزافزونی مصروف میگردید با علاقمندی زیاد در راه تحقق اندیشه ای که با مشاهده عملیات تیم

اولین دسته از خلبانان نیروی هوائی شاهنشاهی که بمنظور آموزش پرواز با هواپیماهای جت نیروی هوائی آمریکامستقر در آلمان غربی به آن کشور اعزام گردیدند مرکب از ۱۴ نفر بودند، از این عده ۹ نفر پس از چند ماه آموزش، به ایران مراجعت کردند ولی پنج نفر دیگر برای مدت بیشتری جهت طی دوره هنرآموزگاری جت در آلمان غربی باقی مانده و تجربیات گرانبهای اندوختند و مدتی هم به تعلیم پرواز جت برای خلبانان آلمانی و آمریکائی مقیم آن کشور مشغول شدند، بطوریکه پس از بازگشت به ایران از نتیجه تجربیات آنان در تشکیل یگانهای شکاری جت و تعلیم خلبانان این نوع هواپیما برای نیروی هوائی شاهنشاهی حداکثر بهره برداری بعمل آمد.

شاهنشاه در خانه خلبانان جت

■■■■■■■■■■

ساعت ۱۵۳۰ روز پنجشنبه ۲۲ آبان ۲۵۱۷ شاهنشاهی اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران از تأسیسات آموزشگاه فنی در مهرآباد بازدید فرمودند پس از این بازدید، فرمانده وقت نیروی هوایی شاهنشاهی که در التزام رکاب شاهانه بود از پیشگاه مبارك ملوكانه استدعا كرد تا در صورت استقرار اراده سنيه از منازل خلبانان جت كه در نمایش هوایی روز ۸ آبان شركت داشتند بازدید و آنانرا قرین افتخار و مباحثات فرمایند، شاهنشاه با این تقاضا موافقت و در ساعت ۱۶۳۰ به کوی افسران خلبان واقع در قسمت جنوب فرودگاه مهرآباد نزول اجلال فرمودند. از نیمساعت پیش افسران و اعضاء خانواده های آنان كه بطور غیرمنتظره از خبر مسرت بخش

آکروجت در پایگاه فرستن فلدبروك به مغز آنان راه یافته بود میكوشیدند. در سال ۲۵۱۷ شاهنشاهی با ورود هواپیماهای جت « اف-۸۴ » بخدمت نیروی هوایی ایران تمرینات متوالی در این زمینه موجودیت چنین تیمی را عملاً نشان داد و پس از ۷۲ جلسه تمرین، درتیر همانسال اولین نمایش خصوصی را انجام و بعد از ۱۴۷ جلسه تمرین اولین نمایش اساسی تیم در ۸ آبان ۲۵۱۷ در پیشگاه مبارك شاهانه در آسمان فرودگاه مهرآباد با ۴ فروند هواپیمای جت اف-۸۴ انجام گرفت اعضاء اولین تیم آکروجت كه بعداً « تاج طلائی » نام گرفت (بادر جاتيكه در آن زمان داشتند و قید درجات کنونی اعضاء در داخل پارانتر) همراه عكس آنان معرفی شده اند. تیم آکروجت تاج طلائی اكنون (۲۵۳۵ شاهنشاهی) با ۶ فروند هوا- پیمای اف-۵ پرواز میکند.

اعضاء اولین تیم آکروجت تاج طلائی (از راست بچپ) سروان امیرحسین ربیعی (اكنون سپهبد) - ستوان یکم ع. مینوسپهر (اكنون سرتیپ) - سرتیپ محمد خاتمی (فرمانده وقت نیروی هوایی - ارتشبد فقید) - سرگرد نادر جهانبانی (لیدر تیم - اكنون سرلشگر) - سروان جهانبینی (شهید).

تشریف‌فرمائی شاهنشاه مطلع شده بودند
بابی‌صبری منتظر زیارت پدر تاجدار خود
بودند .

هنگام تشریف‌فرمائی شاهانه دوشیزه
خرد سالی ضمن تقدیم دسته‌گلی از طرف
خانواده های افسران خیرمقدم عرض کرد .
سپس شاهنشاه يك يك افسران و اعضاء
خانواده های آنانرا مورد تفقد قرار داده و
از منازل و طرز زندگی آنان بازدید بعمل
آوردند ضمن این بازدید ، شاهنشاه درباره
وضع کار و زندگی خلبانان از فرمانده وقت
نیروی هوائی سئوالاتی میفرمودند و پاسخهای
لازم بعرض میرسید . شاهنشاه ضمن
پرسش از نقشه ساختمانهای کوی و وسائل
بازی و تفریح کودکان و غیره برای توسعه
تعداد خانه های خلبانان و تأمین وسائل
آسایش بیشتری جهت ساکنین این خانه‌ها
دستوراتی صادر فرمودند . این بازدیدمقارن
ساعت ۱۷۰۰ پایان یافت .

تیم آکروجت تاج‌طلائی نیروی هوائی
شاهنشاهی از بدو تأسیس تاکنون ضمن
اینکه طبق برنامه ، تمرینات لازم را جهت

حفظ آمادگی و ورزیدگی عملیاتی خود مرتباً
ادامه داده و از سال ۲۵۳۰ شاهنشاهی با
هواپیماهای سریع‌تر از صوت «اف-۵» ادامه
میدهد ، در ۲۱ نمایش هوائی که ۱۵ برنامه
آن در پیشگاه مبارك شاهانه اجرا شده ،
شرکت کرده و در این نمایشات صدها هزار
از هم‌میهنان علاقمند شاهد هنر نمائیهای
خلبانان این تیم بوده‌اند . نمایشات هوائی
که تاکنون تیم آکروجت تاج‌طلائی در آنها
شرکت داشته به ترتیب تاریخ بشرح زیر
بوده اند :

♦ ۸ آبان ۲۵۱۷ شاهنشاهی - با چهار
فروند هواپیمای جت «اف-۸۴» در آسمان
فرودگاه مهرآباد - در پیشگاه مبارك شاهانه
و حضور ده‌ها هزار نفر از مردم پایتخت .

♦ ۱۵ خرداد ۲۵۱۸ شاهنشاهی - با چهار
فروند جت «اف-۸۴» در آسمان فرودگاه
مهرآباد - در پیشگاه مبارك شاهانه و حضور
ده‌ها هزار نفر از مردم پایتخت (در این
نمایش تیم آکروجت نیروی هوائی آمریکا
موسوم به مشعلهای آسمان نیز که بنابعد عوت

منظره‌ای از عملیات ارائه قدرت آتش هواپیماهای جت نیروی هوائی شاهنشاهی باحمله واز بین بردن هدفهای
مستقر در زمین ، ضمن سالجشن ۲۵ مهر ۲۵۱۹ که در چیتگر (کیلومتر ۱۴ جاده شمالی تهران - کرج)
بموقع اجرا گذاشته شد .

نیروی هوائی شاهنشاهی به ایران آمده بود
با چهار فرونده هواپیمای جت اف-۱۰۰ شرکت
کرده و پروازهای آکروباسی انجام داد.
♦ ۲۵ مهر ۲۵۱۸ شاهنشاهی - با ۹ فروند
هواپیمای جت «اف-۸۴» در آسمان چیتگر
(کیلو متر ۱۴ جاده تهران - کرج) در پیشگاه
مبارک شاهانه و حضور دهها هزار نفر از
مردم علاقمند پایتخت (در این نمایش تیم
آکروجت نیروی هوائی ایتالیا موسوم به
«نیزه داران سیاه» نیز که بنا بدعوت نیروی
هوائی شاهنشاهی به ایران آمده بود با ۶
فروند هواپیمای جت «اف-۸۶» پروازهای
آکروباسی انجام داد).

♦ ۲۳ بهمن ۲۵۱۸ شاهنشاهی - با ۶ فروند
هواپیمای جت «اف-۸۶» در آسمان فرودگاه
مهرآباد - در پیشگاه مبارک شاهانه - در این
نمایش چهار فروند از هواپیماهای «اف-۱۰۰»
نیروی هوائی آمریکا نیز (که به همراه تعدادی
از هواپیماها و کارکنان آمریکائی بمنظور
دیدار دوستانه به ایران آمده بودند) در عملیات
«پرواز خوبی» شرکت کردند.

♦ ۶ خرداد ۲۵۱۹ شاهنشاهی - با چهار
فروند هواپیمای جت «اف-۸۴» در آسمان
فرودگاه مهرآباد - با حضور فرماندهی وقت
نیرو، وزیر نیروی هوائی آمریکا و جمع کثیری
از هم میهنان علاقمند.

♦ ۲۵ مهر ۲۵۱۹ شاهنشاهی - با شش
فروند هواپیمای جت «اف-۸۴» - در چیتگر
(کیلو متر ۱۴ جاده تهران - کرج) - در
پیشگاه مبارک شاهانه و دهها هزار نفر از
مردم علاقمند پایتخت (در این نمایش تیم
آکروجت نیروی هوائی آمریکا موسوم به
مشعلهای آسمان هم که بنا بدعوت نیروی
هوائی شاهنشاهی به ایران آمده بود با چهار
فروند جت «اف-۱۰۰» پروازهای آکروباسی
انجام داد).

♦ ۲۸ مهر ۲۵۲۰ شاهنشاهی - با شش
فروند هواپیمای جت «اف-۸۶» در آسمان
فرودگاه مهرآباد - با حضور آزاد حدود یکصد

هزار نفر از مردم پایتخت (در این نمایش که
بمناسبت هفته نیروی هوائی انجام گرفت
سه تیم آکروجت معروف خارجی نیز که بنا
بدعوت نیروی هوائی شاهنشاهی به ایران
آمده بودند پروازهای آکروباسی انجام
دادند تیمهای مذکور عبارت بودند از : تیم
آکروجت مشعلهای آسمان نیروی هوائی
آمریکا با ۴ فروند جت «اف-۱۰۰» - تیم
آکروجت نیروی هوائی سلطنتی انگلیس
موسوم به «الماسهای آبی» با ۱۲ فروند جت
هاوکر هانتر - و تیم آکروجت نیروی هوائی
فرانسه موسوم به «نگهبانان فرانسه» با ۱۲
فروند جت «میستر - ۴».

♦ ۲ آبان ۲۵۲۰ شاهنشاهی با ۶ فروند
«اف-۸۶» در پایگاه هوائی وحدتی (دزفول)
در پیشگاه مبارک شاهانه و هزاران نفر از
هم میهنان.

♦ ۲۵ مهر ۲۵۲۱ شاهنشاهی - با شش
فروند جت «اف-۸۶» در پایگاه هوائی وحدتی
در پیشگاه مبارک شاهانه و جمع کثیری از
هم میهنان.

♦ ۱۶ مهر ۲۵۲۲ شاهنشاهی - با چهار
فروند جت «اف-۸۶» در آسمان فرودگاه
اصفهان با حضور جمع کثیری از هم میهنان
اصفهانی.

♦ ۱۷ مهر ۲۵۲۲ شاهنشاهی - با چهار
فروند جت «اف-۸۶» در آسمان فرودگاه
جدید شیراز با حضور جمع کثیری از هم-
میهنان شیرازی.

♦ ۱۸ مهر ۲۵۲۲ شاهنشاهی - با چهار
فروند جت «اف-۸۶» در آسمان فرودگاه
آبادان با حضور جمع کثیری از هم میهنان
آبادانی.

♦ ۲۵ مهر ۲۵۲۲ شاهنشاهی - با چهار
فروند جت «اف-۸۶» در پایگاه هوائی شاهرخي
(همدان) - در پیشگاه مبارک شاهانه و حضور
هزاران نفر از هم میهنان.

♦ ۲۵ مهر ۲۵۲۳ شاهنشاهی - با چهار
فروند جت «اف-۸۶» در حوالی پل فسای
شیراز - در پیشگاه مبارک شاهانه و شرکت
هزاران نفر از هم‌میهنان فارس .

♦ ۲۵ مهر ۲۵۲۴ شاهنشاهی - با چهار
فروند جت «اف-۸۶» در فرودگاه مهرآباد -
در پیشگاه مبارک شاهانه و علیاحضرت
شهبانو و والاحضرت همایون ولایتعهد و با
شرکت ده‌ها هزار از هم‌میهنان.

♦ ۲۶ مهر ۲۵۲۵ شاهنشاهی - با چهار
فروند جت «اف-۸۶» در پایگاه هوایی
در پیشگاه مبارک شاهانه و علیاحضرت
شهبانو و والاحضرت همایون ولایتعهد و
شرکت ده‌ها هزار از هم‌میهنان.

♦ ۲۵ مهر ۲۵۲۶ شاهنشاهی - با چهار
فروند جت سریعتر از صوت «اف-۵» در
جنوب کهریزک (کیلومتر ۲۴ راه تهران - قم)
در پیشگاه مبارک شاهانه و علیاحضرت شهبانو
و والاحضرت همایون ولایتعهد و شرکت

هزاران نفر از هم‌میهنان .

♦ ۲۵ مهر ۲۵۲۷ شاهنشاهی - با چهار
فروند جت «اف-۸۶» - در فرودگاه مهرآباد -
شاهرخی (همدان) - در پیشگاه مبارک شاهانه
و شرکت جمع‌کثیری از هم‌میهنان .

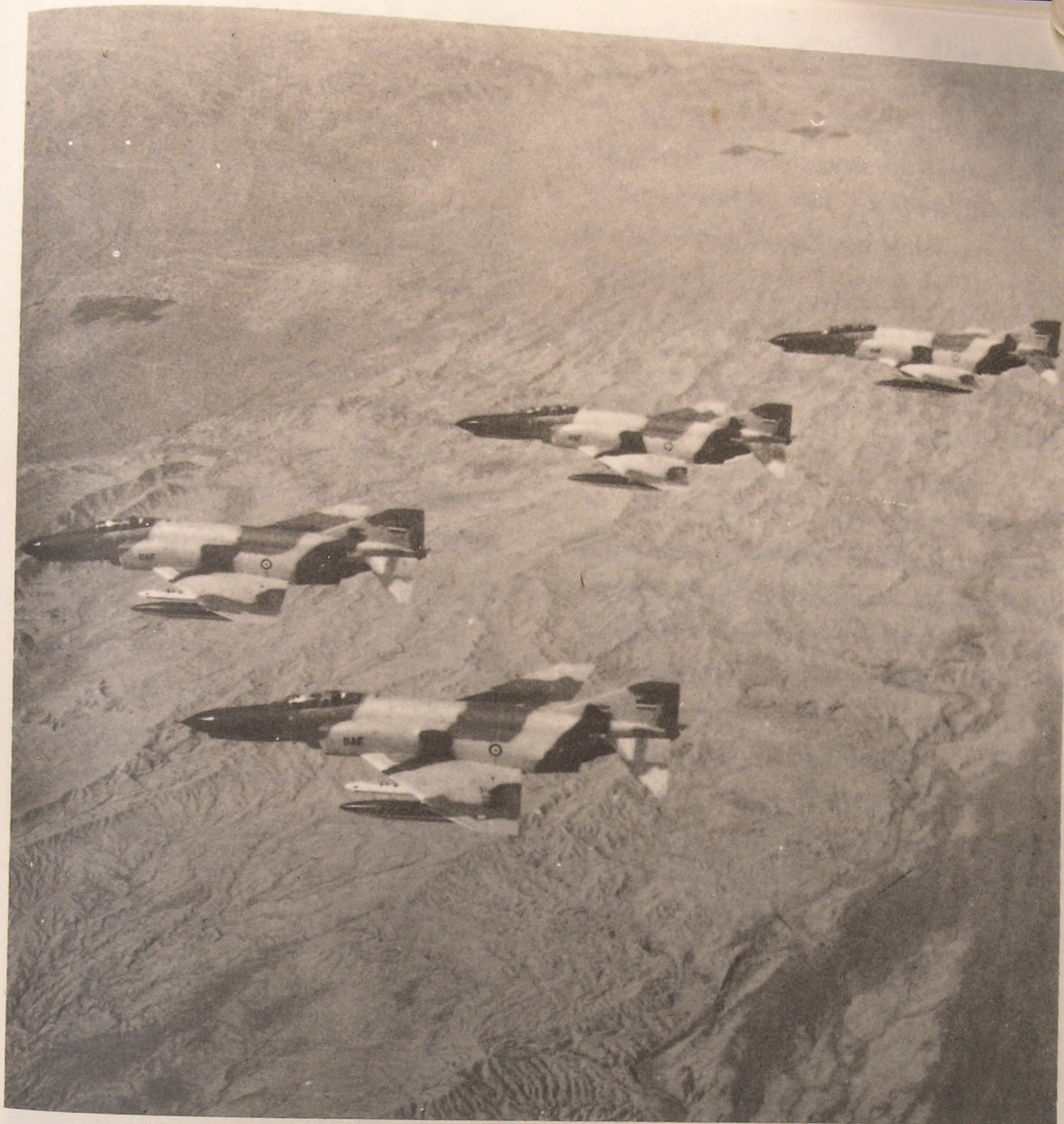
♦ ۱۰ آبان ۲۵۲۸ شاهنشاهی - با شش
فروند جت «اف-۸۶» - در پایگاه هوایی
وحدتی - در پیشگاه مبارک شاهانه و رئیس
جمهوری وقت پاکستان و هزاران نفر از
هم‌میهنان .

♦ ۲۵ مهر ۲۵۲۹ شاهنشاهی - با چهار
فروند جت «اف-۸۶» - در کوشک نصرت
(کیلومتر ۱۰۰ جاده تهران - قم) در پیشگاه
مبارک شاهانه و علیاحضرت شهبانو و
والاحضرت همایون ولایتعهد و شرکت هزاران
نفر از هم‌میهنان علاقمند .

♦ ۲۱ خرداد ۲۵۳۲ شاهنشاهی - با شش
فروند جت سریعتر از صوت «اف-۵» - در

يك نمونه از مدل «بی» هواپیمای شکاری تاکتیکی سریعتر از صوت «اف-۵»
که در سال ۲۵۳۳ وارد خدمت نیروی هوایی شاهنشاهی گردید .

چهار فروند از هواپیما های فانتوم-۴ (مدل ئی) نیروی هوایی شاهنشاهی در یکی از پرواز های جمع .

نمایش هوایی در پیشگاه مبارك شاهانه

* روز ۸ آبان سال ۲۵۱۷ شاهنشاهی مانور نیروی هوایی شاهنشاهی در پیشگاه مبارك شاهانه در سه قسمت اجرا گردید:
قسمت اول نمایش پرواز خوبی تیم آکروجت در آسمان فرودگاه مهرآباد. قسمت دوم ارائه امکانات ترابری هوایی نیرو با حمل و نقل ۳۰۰ نفر مدعوین نیرو از فرودگاه مهرآباد به میدان تیر «دیره مره» (واقع در راه تهران - قم) در مدت ۲۰ دقیقه بوسیله هواپیما های داکوتای نیروی هوایی شاهنشاهی - قسمت سوم نمایش قدرت

کوشك نصرت (کیلومتر ۱۰۰ جاده تهران - قم) در حضور فرماندهی نیروی هوایی شاهنشاهی و عده ای از امراء و افسران ارشد و خبرنگاران داخلی و خارجی و هزاران نفر از هم میهنان - (در این نمایش هوایی تیم آکروجت فرشتگان آبی نیروی دریائی آمریکا که پس از اجرای برنامه در نمایشگاه هوا - پیمائی پاریس ، بنا به دعوت نیروی هوایی شاهنشاهی به ایران آمده بود نیز با شش فروند هواپیمای فانتوم شرکت کرد و هر دو تیم نمایشات پروازی جالب توجهی اجرا کردند) .

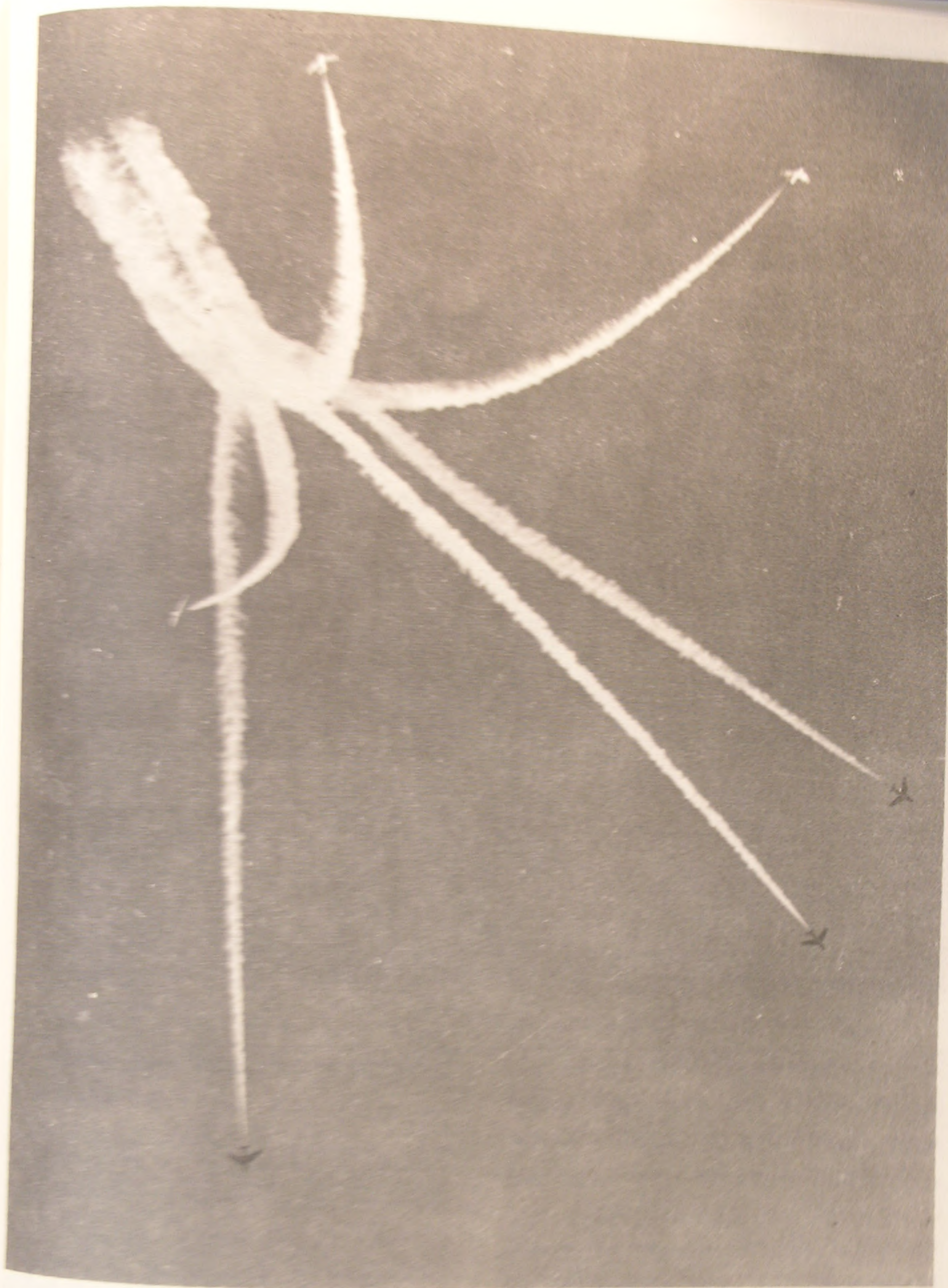
عملیات پروازی هواپیماهای جت نیروی هوایی شاهنشاهی بویژه فانتومها در نمایش هوایی ۲۵ مهر توجه اعلیحضرتین را بخود معطوف داشته است .

آتش هواپیما های جت نیروی هوایی شاهنشاهی در میدان تیر «دیره و مره» . فرمانده نیروی هوایی شاهنشاهی (شادروان ارتشبد محمد خاتمی که در آن زمان درجهٔ سرتیپی داشت) جزو خلبانان تیم آکروجت بوده و در نمایش «پرواز خوبی» تیم در آسمان فرودگاه مهرآباد بمعیت خلبانان تیم پرواز کرد .

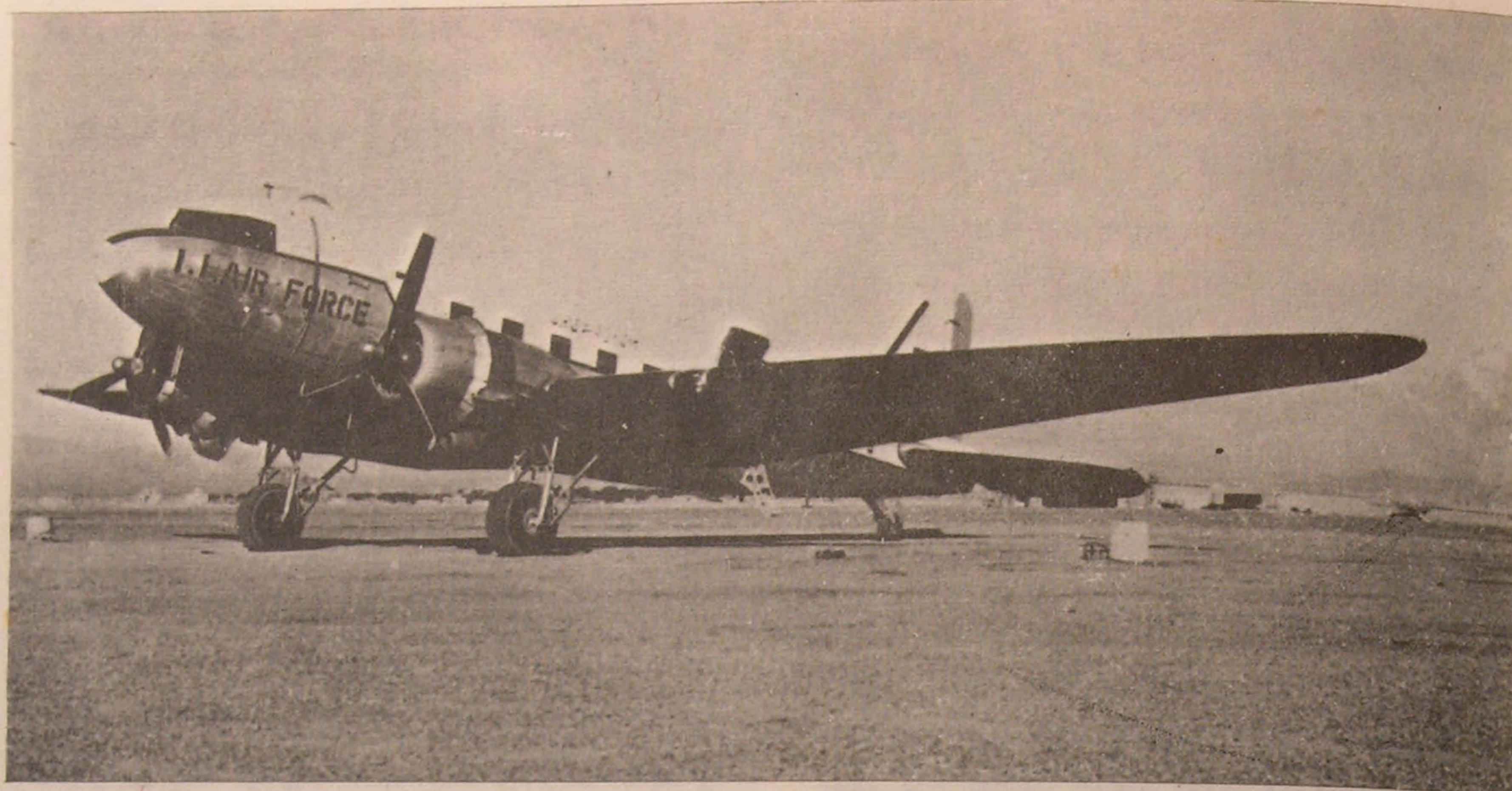
بعد از عرض خیر مقدم به پیشگاه مبارک شاهانه ، از بلندگو جریان عملیات پرواز خوبی تیم آکروجت تشریح گردید . مانور های تیم عبارت بودند از مجموعهٔ عملیاتی که از مانورهای تخصصی تیمهای آکروجت مشهور جهان اقتباس شده و تیم با چهار فروند هواپیمای جت «اف-۸۴» پرواز میکرد و نفر پنجم تیم بعنوان رزرو در تمام پروازها شرکت داشت . خلبان

هواپیمای رزرو تیم باید برای پرواز در کلیهٔ محلهای صورتبندی تیم ورزیدگی داشته باشد تا در صورتیکه یکی از نفرات تیم قادر به شرکت در عملیات نبوده یا ضمن پرواز بععل فنی مجبور به ترك تیم شود نفر رزرو بلافاصله باید بتواند جای او را بگیرد . دقت و ظرافتیکه خلبانان تیم در این نمایش از خود نشان دادند موجبات تحسین هزاران تماشاگر را که برای اولین بار چنین عملیات را مشاهده میکردند فراهم ساخت . پس از پایان پرواز تیم آکروجت ، اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران، ضمن ابراز تفقد به خلبانان تیم فرمودند: «خیلی خوب بود و همه شما قابل تشویق هستید البته این نمونه و دلیلی از فعالیت گذشته شماست و در اثر پشتکار و دقت در آتیه نیروی هوایی بسیار قوی و مؤثری خواهیم داشت و امیدواریم که این

پیشتر
سایر
نیرو
آکرو
فرمو
باشند
يك
شود
تیم
میباش
داکو
مهر آ

منظره دیگری از عملیات «برواز خوبی» هواپیماهای جت تیم «تاج طالایی» نیروی هوایی شاهنشاهی در
سالجشن ۴۵ مهر - این مانور به «تورکشی بمب» موسوم می باشد و یکی از حساسترین مانورهای تیمهای شجوه
آکرو جت جهان بشمار می رود که توسط تیم «تاج طالایی» با مهارت کم نظیری اجرا گردید.

هواپیمای داکوتا «۴۷-سی» سال ورود بخدمت نیرو ۲۵۰۸ شاهنشاهی .

کرده و ۲۰ دقیقه بعد کلیه مدعوین در میدان مذکور در انتظار ورود موکب مبارک شاهانه با هواپیما ، بودند .
بعد از تشریف فرمائی شاهنشاه ، عملیات ارائه قدرت آتش که تم آن حمله يك گردان شامل ۲۴ فروند هواپیمای شکاری بمب افکن جت « اف-۸۴ » به هدفهای تهیه شده در روی زمین بود ، بادقت و مهارت فوق العاده انجام گرفت . شاهنشاه پس از مشاهده عملیات نمایش قدرت آتش هواپیما های جت ، در مراجعت خطاب بفرمانده نیروی هوائی شاهنشاهی فرمودند « عملیات دیره و مره هم مانند نمایش (پرواز خوبی) مهرآباد بسیار خوب بود » .

پیشرفت سرمشق و نمونه خوبی برای سایرین باشد » .
در این موقع بنا بر استدعای فرمانده نیروی هوائی (که خود جزو خلبانان تیم آکروجت پرواز میکرد) شاهنشاه موافقت فرمودند تا خلبانان تیم این افتخار را داشته باشند تا با شرکت شهریار جوانبخت خود يك عکس دسته جمعی برسم یادبود برداشته شود و این عکس تاریخی سند مباهات اولین تیم آکروجت نیروی هوائی شاهنشاهی میباشد .
سپس مدعوین بوسیله هواپیما های داکوتای نیروی هوائی شاهنشاهی فرودگاه مهرآباد را بقصد میدان « دیره و مره » ترك

هلیکوپتر اچ-اچ-۴۳-اف (کامان) که در سال ۲۵۲۳ شاهنشاهی وارد خدمت نیروی هوائی شاهنشاهی گردید .

هواپیماهای تیم تاج طلائی از بدو تأسیس تاکنون

جت شکاری اف-۸۴-جی

جت یکنفره اف-۸۴ (ثندرجت) ساخت شرکت ریپابلیک آمریکا در سال ۲۵۱۷ شاهنشاهی وارد خدمت نیروی هوایی شاهنشاهی گردید، اولین نوع هواپیما بود که تیم آکروجت تاج طلائی پروازهای خود را با آن آغاز کرد. حداکثر سرعت این هواپیما ۶۲۲ میل در ساعت - سقف پروازش ۴۰۵۰۰ پا - برد پروازش ۲۰۰۰ میل - وزن خالی آن ۱۱۰۹۵ پوند و حداکثر وزنش بهنگام برخاستن ۲۳۵۲۵ پوند - طولش ۳۸ پا و یک اینچ - فاصله دونوک بال هواپیما ۳۶ پا و پنج اینچ بود.

جت شکاری اف-۸۶ (سیبر)

جت یکنفره شکاری اف-۸۶ - اف (سیبر) ساخت شرکت نورث آمریکن که در سال ۲۵۱۸ شاهنشاهی وارد خدمت نیروی هوایی شاهنشاهی گردید، دومین نوع جت

محسوب میشود که مورد استفاده تیم آکروجت تاج طلائی قرار گرفت. حداکثر سرعت این هواپیما ۶۸۷ میل در ساعت - برد پروازش ۹۲۵ میل - وزن خالی آن ۱۱۱۲۵ پوند - حداکثر وزن هنگام برخاستن ۲۰۶۱۰ پوند - طول هواپیما ۳۷ پا و ۶ اینچ - فاصله دو نوك بالش ۳۰ ویک اینچ بود.

جت شکاری «اف-۵-ای»

جت شکاری تاکتیکی سریعتر از صوت یکنفره اف-۵-ای، ساخت شرکت نورث-روپ آمریکا که در سال ۲۵۲۳ شاهنشاهی وارد خدمت نیروی هوایی شاهنشاهی گردید، سومین نوع جت بشمار میرود که تیم آکرو-جت تاج طلائی مانورهای «پرواز خوبی» خود را با آن انجام میدهد. حداکثر سرعت این هواپیما ۱۴ برابر سرعت صوت - سقف پروازش ۵۰۵۰۰ پا - وزن خالی هواپیما با تجهیزات معمولی ۸۰۸۵ پوند - طولش ۴۷ پا و ۲ اینچ - فاصله دونوک بالش ۲۴ پا و دو اینچ است.

جت «اف-۸۶» سیبر ورود بخدمت نیرو ۲۵۱۹ شاهنشاهی.

تعدادی از هواپیماهای «شکاری - بمب افکن» اف-۴ در رمپ پرواز یکی از پایگاههای عملیاتی.

و بعد از ظهر کار میکند و به اعضای خود تا ۱۵ روز کتاب امانت میدهد.

تسهیلات ورزشی برای پرسنل فرهنگی فرماندهی آموزشهای هوایی

در سال ۲۵۱۴ شاهنشاهی نظر به اهمیتی که ورزش در نیروی هوایی پیدا کرد، سالن ورزش نیروی هوایی در پادگان شمالی دوشان تپه (محل استقرار فرماندهی آموزشهای هوایی) بنانهاده شد. قبل از ساختن این سالن هیچگونه مجتمع ورزشی در نیروی هوایی شاهنشاهی وجود نداشت. امروز با استفاده از سالنهای سرپوشیده و همچنین استادیوم ورزشی که در پادگان شمالی دوشان تپه دایر است، شاگردان قادرند در رشته های والیبال، بسکتبال، تنیس، وزنه برداری، کشتی، ژیمناستیک، شمشیر بازی، جودو، کاراته، فوتبال، بکس و شنا فعالیت نموده و همچنین در فصل تابستان از ورزش قایقرانی و اسکی روی آب نیز در محل سد امیر کبیر بهره مند شوند. بعلاوه در فصل زمستان پرسنل فرهنگی علاقمند، با تسهیلاتی که فرماندهی آموزشهای هوایی برای آنان فراهم میکند میتوانند از پیست های اسکی روی برف موجود در کشور استفاده کرده و با این ورزش آشنا شده و یا در صورت آشنابودن به ورزش دلخواه خود ادامه دهند.

کتابخانه عمومی فرماندهی آموزشهای هوایی بقیه از صفحه ۴۴

کتابخانه عمومی فرماندهی آموزشهای هوایی در اواخر سال ۲۵۱۹ شاهنشاهی بنام کتابخانه تیپ تعلیمات تأسیس گردید. این کتابخانه ابتدا فقط از یک اتاق کوچک با ۱۵۰ جلد کتاب تشکیل میشد که کلیه کتابها را پرسنل به این کتابخانه هدیه کرده بودند. تعداد کتابها تا اواخر سال ۲۵۲۲ شاهنشاهی به ۳۰۰ جلد بالغ گردید و در سال ۲۵۳۰ شاهنشاهی تعداد کتب کتابخانه به ۴۴۰۰ جلد رسید.

از سال ۲۵۳۰ شاهنشاهی به بعد اساسنامه کتابخانه تعویض و هیئت مدیره ای برای کتابخانه در نظر گرفته شد و بودجه کتابخانه افزایش یافت، سالن مطالعه جدیدی ایجاد و کتابهای زیادی خریداری شد بطوری که تا پایان ۲۵۳۳ شاهنشاهی تعداد کتابهای این کتابخانه بالغ بر ۲۰ هزار جلد گردید.

همپای توسعه کتابخانه و افزایش کتب با راهنمایی و تشویق پرسنل به امر مطالعه تعداد مطالعه کنندگان کتابخانه فرماندهی آموزشهای هوایی بطور متوسط هرماه به ۶۰۰۰ نفر بالغ گردیده است.

این کتابخانه که با روش کتابداری مدرنی اداره میشود در حال حاضر در دو نوبت صبح

افتتاح تالار ورزشی نیروی هوایی شاهنشاهی (واقع در پادگان شمالی
دوشان تپه) بدست مبارك شاهانه در روز ۲۵ مهر ۱۳۱۴

قهرمانی ایران یا ارتشهای جهان و آسیا
رسیدند.

روحیه و رفاه در فرماندهی آموزشهای هوایی
همانگونه که در تمام سازمانهای ارتش
شاهنشاهی ایران به روحیه و رفاه افسران-
همافران - درجه داران و سربازان اهمیت
داده میشود در فرماندهی آموزشهای هوایی
نیز به مسئله روحیه و رفاه توجه
بسیار میشود.

نظر به اینکه پرسنل فرهنگی اکثریت را
در فرماندهی آموزشهای هوایی شامل می-
شود بنابراین بیشتر اقدامات رفاهی در مورد
این عده انجام میگردد. در تاریخ ۱۶ اردیبهشت ۱۳۲۹
سالن سینمای این فرماندهی گشایش یافت.

همه ساله مسابقات داخلی فرماندهی
آموزشهای هوایی در ۹ رشته انجام میگردد
و از برگزاری این مسابقات قهرمانان
رشته های مختلف تعیین و با قهرمانان
منتخب نیروی هوایی مسابقه میدهند تا
قهرمان نیروی هوایی در رشته مورد نظر
تعیین گردد. بنابراین همه ساله ۹ رشته
مسابقات داخلی و ۹ رشته مسابقات در سطح
نیرو برای پرسنل فرهنگی ورزشکار تدارک
دیده میشود.

فقط در سال ۱۳۳۳ شاهنشاهی چهار
نفر از پرسنل کادر فرهنگی فرماندهی
آموزشهای هوایی در رشته های دو - بکس -
دوچرخه سواری و وزنه برداری به مقام

در حال حاضر همه روزه غیر از ایام تعطیل دو سانس فیلم (صبح و بعد از ظهر) جهت پرسنل فرهنگی بنمایش درمی آید . بعضی از روز های هفته تعداد سانسها به سه و چهار نیز میرسد .

سالن سینمای مجلل فرماندهی آموزش- های هوائی ۹۱۲ نفر گنجایش دارد و هر پرسنل فرهنگی در هفته میتواند دو فیلم سینمایی را در سالن مشاهده کند . علاوه براین ، همه ماهه حداقل يك برنامه تأثیر در سالن سخنرانی که گنجایش ۲۵۰۰ نفر را دارد توسط روابط عمومی این فرماندهی جهت پرسنل فرهنگی نمایش داده میشود . هنرمندان آماتور پرسنل فرهنگی این امکان را دارند که در زمینه هنری خود ذوق آزمائی کنند و در برنامه های هنری شرکت جویند .

کلیه کار های نمایش نامه ها توسط خود شاگردان انجام میشود . دانشجو ، هنرجو و هنرآموز ، دختر و پسر از بازی گرفته تا گریم و دکور سازی و کارگردانی را خود انجام میدهند و تنها روابط عمومی این فرماندهی بعنوان راهنما و ناظر بر کار - هایشان نظارت مینماید و اصلاحاتی در کارشان انجام میدهد . هدف از اجرای این نمایشنامه - ها با لابردن روحیه و ایجاد هرچه بیشتر احساسات ملی در پرسنل فرهنگی است .

همچنین برنامه های هنری جالب توجهی بوسیله هنرمندان مشهور کشور که بوسیله روابط عمومی فرماندهی آموزشهای هوائی دعوت میشوند برای استفاده پرسنل فرهنگی بموقع اجرا گذاشته میشود .

همه پرسنل فرهنگی بخصوص دانشجویان از بلیط نیم بهای تالار رودکی استفاده کرده و از برنامه های آن دیدن میکنند .

هرماه برنامه های بازدید از تأسیسات دولتی و ملی کشور برای پرسنل فرهنگی ترتیب داده میشود و آنان امکان می یابند تا از پیشرفتهای مملکت در زمینه های مختلف فنی و اقتصادی آگاه شوند .

بعلاوه برای رفاه بیشتر پرسنل فرهنگی فرماندهی آموزشهای هوائی يك شعبه بانك ملی ایران و يك كیوسك فروش مطبوعات کشور در این فرماندهی دایر است .

آئین سالانه فارغ التحصیلی نیروی هوائی

شاهنشاهی در پیشگاه فرخنده اعلیحضرت

همایون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران

بنابه استدعای نیروی هوائی شاهنشاهی و تصویب ذات مبارك اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران از سال ۲۵۳۰ شاهنشاهی آئین سالانه فارغ التحصیلی فرماندهی آموزشهای هوائی ، هر سال در اوائل اردیبهشت ماه ، در پیشگاه مبارك شاهانه برگزار میگردد و جریان مراسم که معمولاً شامل سان از یگان های مستقر در میدان - گزارش آموزشی توسط فرمانده «فرماندهی آموزشهای هوائی» کسب افتخار دریافت گواهینامه های فارغ التحصیلان رتبه اول رشته های تخصصی و افسران ممتاز مسابقات تیراندازی هوائی از دست مبارك شاهانه - رژه (کاروزل) و سرود مهر شاه بوسیله دسته موزیک نیروی هوائی - رژه یگانهای مستقر در میدان از پیشگاه مبارك شاهانه میباشد ، مستقیماً از شبکه رادیو تلویزیون ملی ایران پخش میشود .

دانشکده فرماندهی وستادهوائی

تامهر سال ۲۵۳۳ شاهنشاهی نیروی هوائی شاهنشاهی فاقد دانشکده فرماندهی و ستاد مستقلى بود و برای طی این دوره عالی آموزشی ، افسران واجد شرایط از دانشکده های داخلی و یا خارج از کشور استفاده مینمودند مع هذا برنامه های آنها خواستهای نیروی هوائی را تأمین نمیکرد . بمنظور رفع این مشکل ، بنابر استدعای نیرو و تصویب ذات مبارك شاهانه در مهر سال ۲۵۳۳ شاهنشاهی دانشکده مورد بحث با

و آسیا

های هوائی
های ارتش
افسران-
ان اهمیت
های هوائی
ساز توجه

اکثریت را
شامل می-
امی در مورد
۲۵۲۹
یش یافت

۱۴۷۲۴۳۴ : جشن فارغ التحصیلی دانشکده فرماندهی و ستاد هوایی.

برنامه ویژه‌ای در نیروی هوایی شاهنشاهی افتتاح شد و فارغ التحصیلان اولین دوره این دانشکده افتخار دریافت گواهینامه‌های خود را از دست مبارک شاهانه بدست آوردند. عکس بالا روز ۱۴ مهر ۲۵۳۴ شاهنشاهی هنگام تشریف فرمائی ذات مبارک شاهانه به دانشکده فرماندهی و ستاد نیروی هوایی شاهنشاهی در حالیکه توضیحات فرمانده نیروی هوایی را استماع میفرمایند، گرفته شده است.

پیشرفتهای سریع و بیسابقه امروز

از نقطه نظر تاریخ، بحث در «پیشرفت» های امروز مربوط بیک سازمان به عهده تاریخ نویسان «فردا» میباشد، لذا در اینجا هدف از انتخاب عنوان بالا و یا طرح مطالبی کوتاه پیرامون عوامل یا شواهد حاکی از پیشرفتهای امروز نیروی هوایی شاهنشاهی، بررسی جزئیات تاریخی مربوط به پیروزی های موجود این سازمان نیست، بلکه غرض، آوردن چند نمونه بارز و غیرقابل انکار جهت یاری به امکان قیاس وضع حالا با گذشته

است و برای اینکه اظهار نظر راجع بمیزان پیشرفت و سرعت ترقی نیروی هوایی شاهنشاهی که در حدود ۱۵ سال اخیر به دست آمده حمل برخوردستائی یا مجامله نشود، آنچه در این زمینه ذیلامطرح میگردد عقائدیست که کارشناسان ذیصلاحیت هوا-پیمائی خارجی در آن متفق القولند و در نشریات خود بارها این نظرات را اعلام داشته اند. بنظر کارشناسان مذکور: سرعت پیشرفت نیروی هوایی شاهنشاهی در چند سال اخیر از لحاظ «کیفیت × کمیت» در هیچ جای دنیا سابقه نداشته است.

بدیهیست که پیشرفت نیروی هوایی ایران همانند پیشرفتهای بدست آمده در همه کارها و سازمانهای کشور از سر چشمه اندیشه تابناک پیشوای ژرف بین و دوراندیش و ترقیخواه مردم این آب و خاک: اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران آبیاری شده و میشود و این سخنی است انکار ناپذیر که نه تنها مردم ایران بلکه همه

جهانیان بر آن آگاه و معترفند، بویژه کارکنان نیروی هوایی ایران این سعادت را نیز دارند که از توجهات مخصوص فرمانده تاجدار خود برخوردارند که با مهارت شاهانه در خلبانی، از لحاظ تخصصی هم واقف بر جزئیات امور این صنف بوده و با رهبری آگاهانه خویش پیشرفتهای این نیرو را تسریع میفرمایند.

بلاشك نیروی هوایی ایران در اندك مدتی پیروزیهای زیادی بدست آورده و در حال حاضر با در اختیار داشتن پیشرفته-ترین هواپیماها، وسائل و تجهیزات از چنان قدرت و امکاناتی برخوردار است که میتواند در امر دفاع و پاسداری از منافع ملی و کامیابی-ها و پیروزیهای همه جانبه حاصله از انقلاب شاه و مردم، وظایف محوله را با قاطعیت تمام انجام دهد.

سازمانیکه در سال ۲۵۱۵ شاهنشاهی به آستانه عصر جت گام نهاد و از سال ۲۵۲۲ هواپیماهای حمل و نقل طراز اول از نوع ث-۱۳۰ (هرکولز) را بخدمت گرفت و با داشتن تعداد کافی از این نوع هواپیماها به امکانات وسیعی برای انجام نقل و انتقالات سریع و سنگین نظامی دست یافت، در سال ۲۵۲۳ سرعت صوت را پشت سر گذاشت و از شهریور ۲۵۲۷ با پذیرش هواپیماهای نوع فانتوم سرعت پرواز خود را به مرز ۲ برابر سرعت صوت رسانید، اینك از برکت رهبریهای دوراندیشانه فرمانده تاجدار خود با انواعی از هواپیماهای مافوق مدرن نظیر اف-۱۴ (تامکت) تجهیز شده است که جهت ده سال آینده متریقی ترین نیروهای هوایی جهان طرح شده اند و نیز ضمن تجهیز با تانکرهای کی-۷۰۷ امکان سوختگیری

جامبوجت «بوتینك ۷۴۷» - سال ورود بخدمت نیروی هوایی شاهنشاهی ۲۵۳۴.

حین پر
هواپیما
ترین ه
جهان ،
بخدمت
بد
داشتن
از این
شرایط
امکانات

اولین سوختگیری حین پرواز در ایران (دهم فروردین ۲۵۳۳ شاهنشاهی).

نمونه‌ای از هواپیماهای «ث-۱۳۰» هرکولز که از خرداد ۲۵۳۳ شاهنشاهی وارد خدمت نیروی هوایی شاهنشاهی گردید.

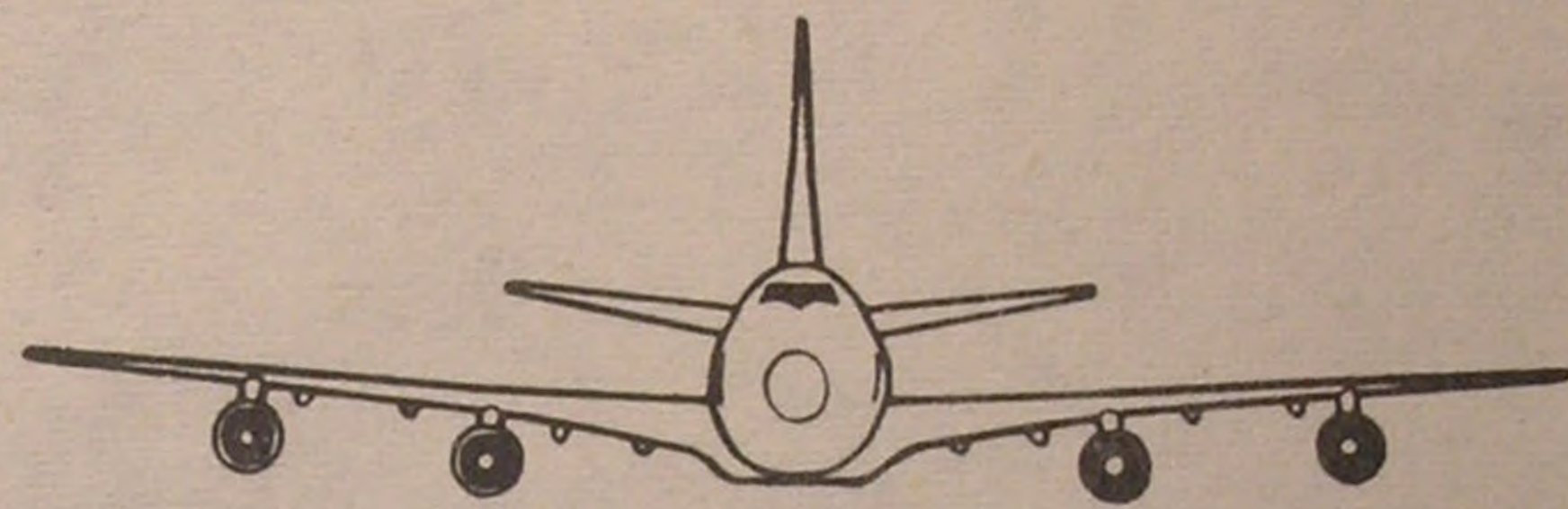
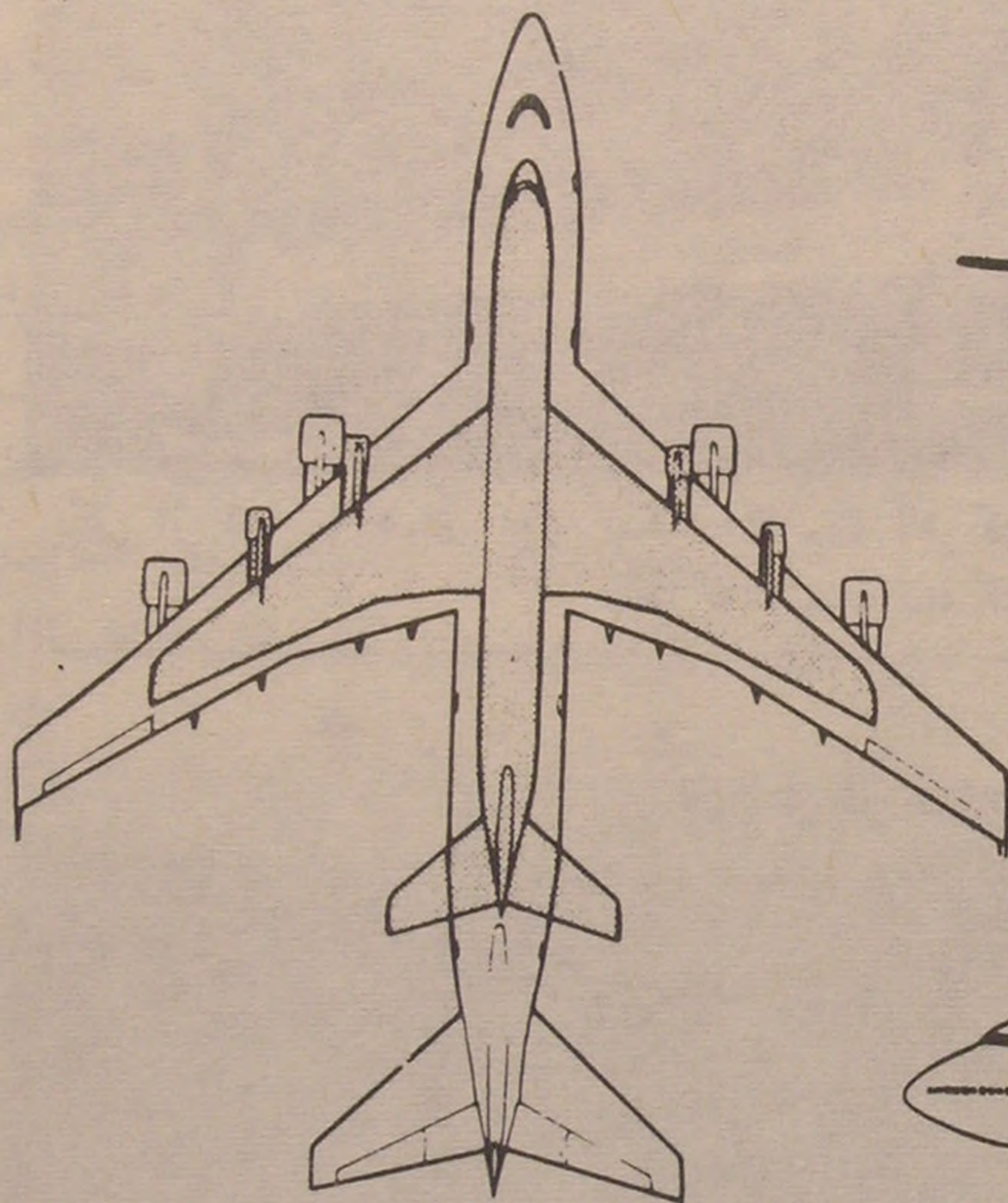

ب
راه تر
دفاعی
های ه
بمقتض
از حیث
انعطاف
دیگر
این ر
این م

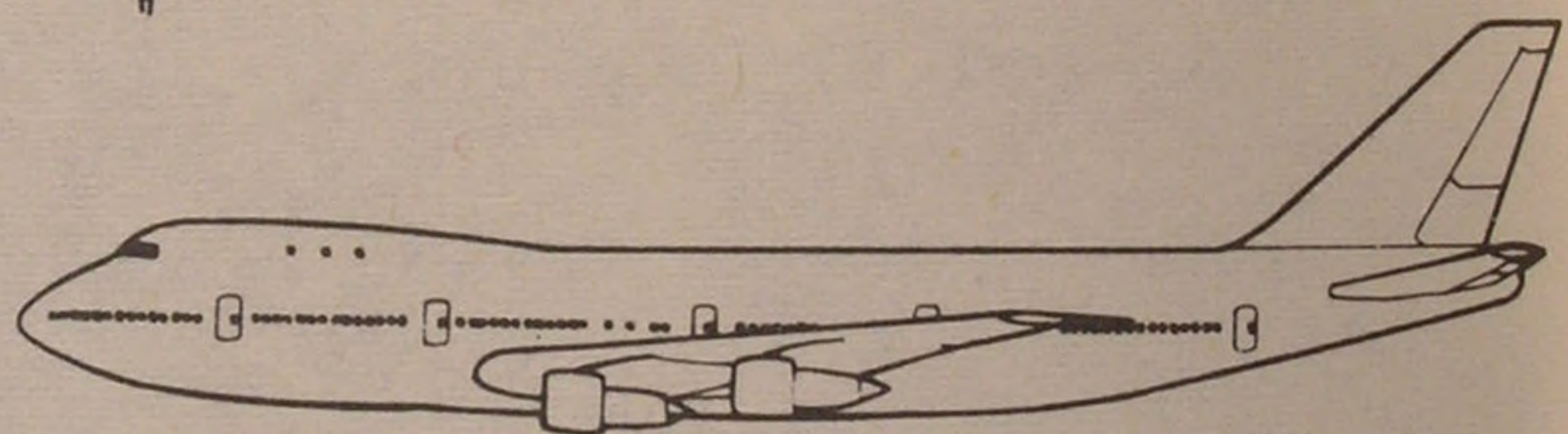
حین پرواز را برای افزایش شعاع عمل هواپیما های خود بدست آورده و پر ظرفیت ترین هواپیما های ترابری خطوط هواپیمائی جهان ، یعنی بوئینگ ۷۴۷ (جامبوجت) را بخدمت گرفته است .

بدیهی است که توانائی يك کشور برای داشتن جنگ افزار های نوین و گرانبھائی از این قبیل ، نه تنها به برخورداری از شرایط سیاسی مناسب و ممتاز جهانی و امکانات اقتصادی شایسته بستگی دارد بلکه

همانطور که قبلا اشاره شد بسته به داشتن سازمانی با امکانات تکنیکی پیشرفته و پرسنل کارآموده نیز هست تا بتواند چنین سلاحها و وسائلی را پذیرفته ، نگهداری کرده و از آنها به نحو بایسته ای بهره برداری عملیاتی نماید . بنابراین امکان پذیرش چنین سلاحها و وسائلی در نفس امر نشانه موقعیت جهانی ممتاز و امکانات اقتصادی درخشان کشور و بالا بودن سطح تکنولوژی و پروازی نیروی هوائی شاهنشاهی است .

Boeing 747

جامبوجت از سه جهت - سمت چپ ابعاد تانکر «کی-ئی-۷۰۷»
از لحاظ کوچکی نسبت به جامبوجت نشان داده شده است .

نیروی هوائی در خدمت مردم

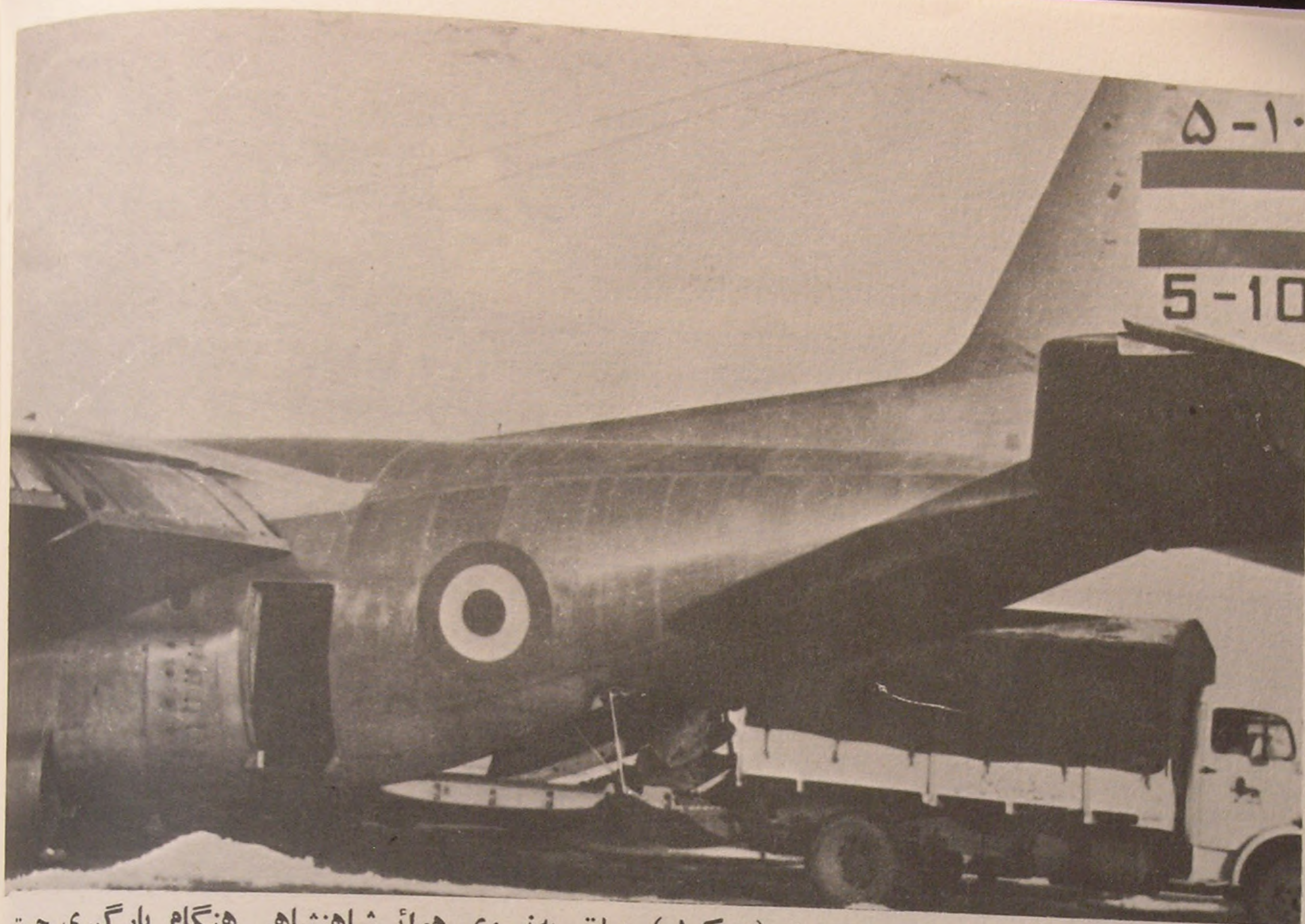
نظامی ندارد بلکه مساعی همه جانبه و بودجه مشترکیست در راه ارتقاء سطح امکانات عمومی کشور، عبارت دیگر دوران جنگ تنها فصل بهره برداری از این سرمایه ملی نیست بلکه نیروی هوائی بمنزله سرمایه پربرکتی است که بهنگام صلح نیز سود فراوانی نصیب جامعه میکند و بهمان اندازه که سلاح قاطع و مطمئنی در نگهبانی استقلال و تأمین امنیت کشور بوده و با گلوله و بمب و راکت

بلاشك حاصل هرگونه ابراز مساعی در راه ترقی نیروی هوائی علاوه بر تقویت بنیه دفاعی کشور گامی بجلو در طریق پیشرفت های همه جانبه ملی محسوب میشود. در حقیقت بمقتضای خصلت ممتاز صنف هواپیمائی که از حیث زمان و محیط استعمال دارای «قابلیت انعطاف» منحصر بفرد در میان رسته های دیگر نظامی است کوششهاییکه جهت تقویت این رسته مبذول میگردد و بودجه ای که به این منظور اختصاص داده میشود فقط جنبه

مانند
میرود
از آ
کو بید
نجات
تسهی
شتا با

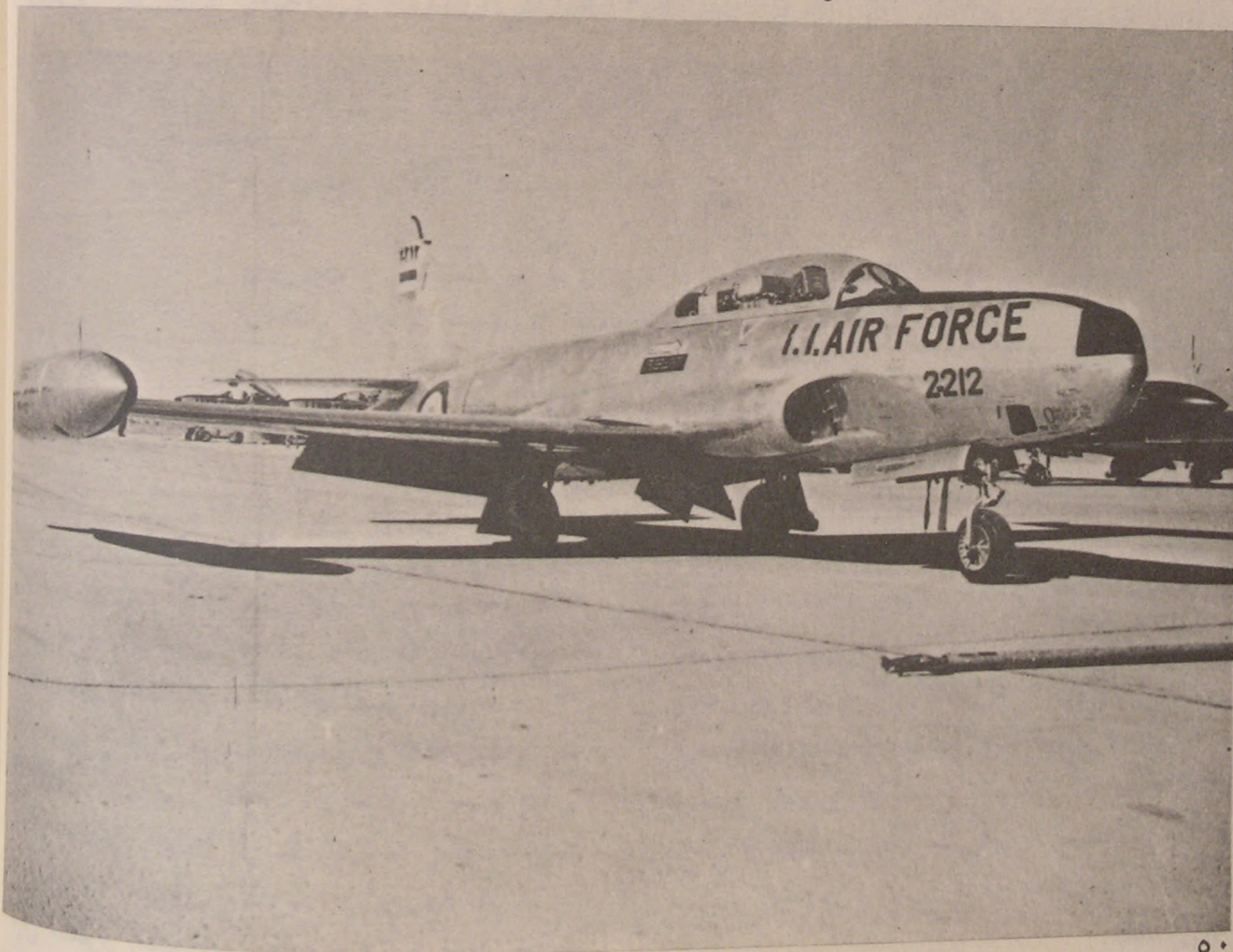
افتخا
اصلی
میهر
تجاو
امکا
نظام
کشو
در پ
اجتم
کمک
آنان

بانتف

یکی از هواپیما های غول پیکر ۱۳۰-ث (هرکولز) متعلق به نیروی هوائی شاهنشاهی هنگام بارگیری جهت کمک به آسیب دیدگان زلزله یکی از مناطق کشور

نمونه ای از جت اکتشافی «آر - تی ۳۳ آ» .

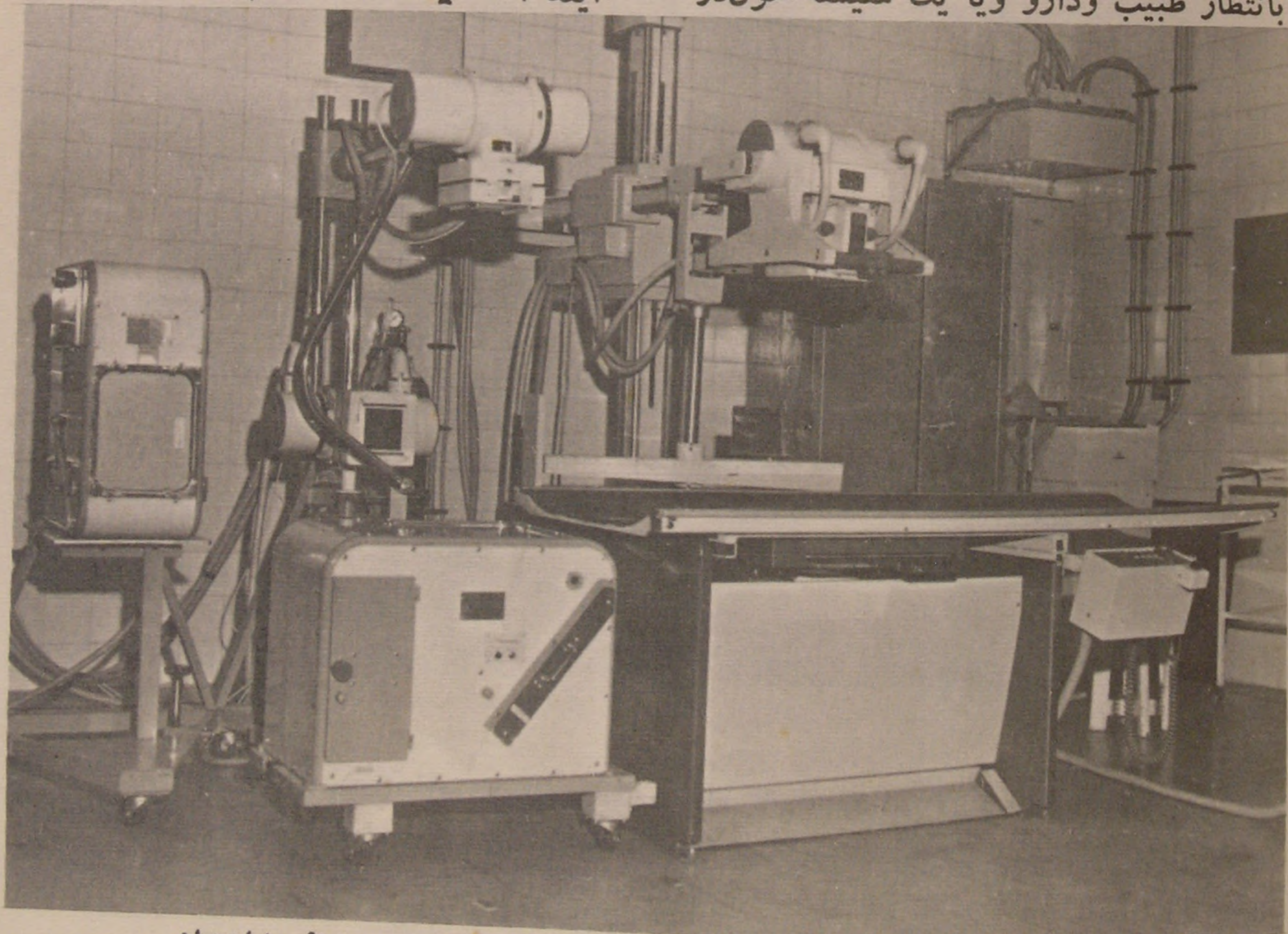

مانند سایه مرك و انهدام باستقبال خصم
 میرود و بمنزله مشیت خرد کننده‌ای بموقع
 از آستین ملت درآمده و بدهان متجاوزین
 کوبیده میشود ، هنگام صلح نیز فرشته
 نجات بخشی است که با فراهم آوردن
 تسهیلات ذیقیمت بیاری افراد جامعه می -
 شتابد و منشاء خدمات مؤثر اجتماعی میگردد .
 کارکنان نیروی هوائی ایران نیز این
 افتخار را دارند که علاوه بر انجام وظایف
 اصلی رسته ای خود که همانا حفظ استقلال
 میهن و آمادگی برای دفاع در برابر هر
 تجاوزیست همواره و در تمام اوقات سال با
 امکانات خود با سایر سازمانهای نظامی و غیر -
 نظامی و وزارتخانه‌ها و مؤسسات عام المنفعه
 کشور صمیمانه همکاری و معاضدت کرده و
 در پیشرفت برنامه های عمرانی و خدمات
 اجتماعی دولت و تسهیل ارتباطات کشور و
 کمک بهم میهنان عزیز در رفع نیازمندیهای
 آنان بخصوص در موارد اضطراری میکوشند :
 هنگامیکه در اقصی نقاط کشور بیماری
 بانتظار طبیب و دارو و یا يك شیشه خون در

گیری جهت

آستانه مرك قرار گرفته یا زندگی مریضی در
 گرو عیادت طبیبی است زمانیکه گروهی از
 هم میهنان عزیز در اثر بلای سیل - زلزله
 یا سایر آفات طبیعت دچار مصیبت و بی -
 خانمانی و آسیب گشته اند هواپیما های
 نیروی هوائی با حمل طبیب و بیمار و دارو
 و آذوقه و سایر وسائل حیاتی دیگر بیدریغ
 بیاری آنان میشتابند و باین ترتیب در زمان
 صلح نیز مستقیماً خدمات پرارزشی را برای
 هم میهنان انجام میدهند .

خدمتگزاران نیروی هوائی شاهنشاهی
 که همه پیشرفت‌ها و موفقیت‌های خود را
 مدیون برخورداری از توجهات و راهنماییهای
 آگاهانه فرمانده تاجدار خویش میدانند با
 درك صحیح ارزش فرصتهای گرانقدر موجود
 روز بروز بر میزان فعالیتها و حجم تلاشهای
 خود میافزایند تا در آینده با توفیق انجام
 خدمات شایسته تر ، بیشتر از پیش به جلب
 رضایت خاطر خطیر اعلیحضرت همایون
 شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران نائل
 آیند .

دستگاه تئوگرافی و آنژیوگرافی دریکی از بیمارستان های نیروی هوائی شاهنشاهی .

یگانهای نیروی هوایی شاهنشاهی مستقر در سراسر کشور با توجه به سنن ملی و شعائر مذهبی از کلیه امکانات رفاهی و آموزشی و پرورشی برخوردارند و با تهیه تسهیلات لازم از هر جهت موجبات آسایش کارکنان و اعضاء خانواده های مقیم یگانهای مربوطه فراهم گردیده است. در اینجا بعنوان نمونه منظره ای از نمای خارجی مسجد پایگاه هوایی وحدتی (دزفول) را مشاهده میفرمائید.

پیشرفت‌های ایران در پنجاه سال شاهنشاهی شکوهمند پهلوی

بقیه از صفحه ۷

به سمنان تمام شد و در ۲۵ خرداد ۲۴۹۸ شاهنشاهی افتتاح یافت و عملیات تسطیح راه میان سمنان و شاهرود نیز به پایان رسیده بود که جنگ مانع شد.

پست و تلگراف و تلفن :

پست در ایران سابقه قدیمی دارد ولی سازمان منظم پست در ایران مربوط به سال ۲۴۸۷ شاهنشاهی است. در سال مزبور وزارت پست و تلگراف و تلفن رسماً بوجود آمد و از آن سال به بعد دائماً شبکه های پست و تلگراف و تلفن روبه توسعه نهاد.

* تأسیس رادیو در ایران با تلگراف بیسیم ارتباط داشته است. مقدمات تهیه تلگراف بیسیم در سال ۲۴۸۳ شاهنشاهی توسط وزارت جنگ فراهم گردید و افتتاح بیسیم در روز سوم تاجگذاری اعلیحضرت رضاشاه کبیر «۶ اردیبهشت ماه ۲۴۸۵ شاهنشاهی» انجام گرفت.

* از سال ۲۴۹۱ شاهنشاهی مؤسسات بیسیم توسعه پیدا کرد و به ایجاد رادیو منتهی شد.

ایجاد نخستین فرستنده رادیویی در ایران بدنبال اقداماتی که از سال ۲۴۹۷ شاهنشاهی بعمل آمد در روز ۱۴ اردیبهشت ماه ۲۴۹۹ شاهنشاهی صورت گرفت و الاحضرت همایون ولیعهد در آن روز فرستنده رادیویی ایران را گشودند.

اصلاحات اداری و اجتماعی در ایران

در دوره فرمانروائی قاجاریه ادارات ایران در بدترین احوال بود ظلم و رشوه خواری رواج کامل داشت. تشکیل مرتب ادوار مجلس شورای ملی و تصویب قوانین مفید از قبیل قانون محاکمه وزیران و قانون کیفر کارمندان دولت و قانون استخدام قضات و قانون مجازات اختلاس و ارتشا و همچنین تأسیس وزارت خانه های جدید مانند وزارت راه و اقتصاد ملی و تفکیک وظائف هر مؤسسه دولتی از اقدامات مهمی بود که در دوره سلطنت اعلیحضرت رضا شاه کبیر در راه استحکام مبانی حکومت ملی و اصلاح وضع اداری کشور انجام گرفت.

آشنا ساختن مردم به تمدن اروپائی و کشف حجاب بانوان «در ۱۷ دیماه ۲۴۹۴ شاهنشاهی» و متحدالشکل شدن لباس مردم نیز در این دوره از دوران پرشکوه تاریخ ایران عملی گردید.

* در دوره شاهنشاهی اعلیحضرت رضاشاه کبیر همینکه بنیاد استقلال ایران استوار شد، ساختمان راه آهن بزرگی که شمال کشور را به جنوب آن بهم پیوند در رأس کار های اساسی و مهم قرار گرفت و چون دولت به عواقب سوء دریافت وام خارجی برای تأمین هزینه آن بخوبی آگاهی داشت در سال ۲۴۸۴ شاهنشاهی قانونی به تصویب رسید که بموجب آن از هر سه کیلو قند که به ایران وارد میشد ۲ ریال و هر سه کیلو چای ۶ ریال مالیات دریافت گردد پس از دو سال که مقدمات کار فراهم آمد عملیات ساختمان راه آهن از شمال و جنوب آغاز گردید و در سال ۲۴۹۷ شاهنشاهی راههای شمال و جنوب که تا ایستگاه سفید چشمه امتداد یافته بود به یکدیگر اتصال یافت.

* راه آهن سراسری ایران از بندر شاه واقع در جنوب شرقی دریای مازندران شروع میشود و پس از عبور از شهر های بهشهر، ساری، شاهی وارد مناطق کوهستانی البرز میگردد و از طریق جلگه های گرمسار و ورامین به تهران متصل میشود. سپس از قم و اراک میگذرد و پس از عبور از تونلها و پل های متعدد در اندیمشک، به اهواز میرسد. از این شهر راه آهن سراسری دورشته میشود: یکی به بندر شاپور در کنار خور موسی و دیگری به بندر خرمشهر منتهی میگردد. طول راه آهن سراسری ۱۳۹۲ کیلو متر بود هزینه ساختمان این راه بالغ بر دو میلیارد ریال شد که تماماً از محل مالیات قند و شکر تأمین گردید. پس از اتمام راه آهن سراسری ایران دولت به همان قانع نشد و بلافاصله نقشه وسیع دیگری برای ساختن راههای فرعی طرح کرد که مشرق و مغرب کشور را به خط شمال و جنوب و شهرها و مراکز عمده صنعت و اقتصاد کشور را به یکدیگر مربوط کند و به این ترتیب نخست نقشه سه خط راه آهن دیگر طرح گردید و فوراً به ساختمان آنها اقدام شد. یکی خط تهران به آذربایجان و از آنجا به مرز ترکیه که تسطیح آن تازنجان رسید و جنگ جهانی دوم مانع شد که به پایان برسد، دیگر خط جنوب شرقی که میبایست از تهران به معادن انارک و از آنجا به یزد و کرمان و کرانه های خلیج فارس برسد و تسطیح آن تا انارک رسید و باز حوادث جنگ مانع از اتمام آن شد. سوم خط خراسان و نواحی شمال شرقی که يك قسمت از آن یعنی راه آهن گرمسار

از کلیه
کارکنان
ای خارجی

روابط ایران با کشورهای خارجی

در سال ۲۴۸۰ شاهنشاهی «۱۹۲۱ میلادی» دولت روسیه شوروی با عقد قرارداد اقتصادی از کلیه امتیازات خود در ایران چشم پوشید و در همان سال معاهده‌ای بین ایران و روسیه در خصوص شیلات بسته شد و به موجب آن، شیلات در دست يك هیئت مختلط ایرانی و روسی قرار گرفت و بندر انزلی «بندر پهلوی» که تا آن زمان در تصرف روسیه بود به ایران واگذار شد.

* ایران در سال ۲۴۸۰ شاهنشاهی عضویت جامعه ملل را پذیرفت و در سال ۲۴۸۸ شاهنشاهی در پیمان تحریم جنگ مشارکت کرد و در بسیاری از قراردادها و مقاوله‌های بین‌المللی شرکت نمود.

* در ۱۷ تیرماه ۲۴۹۶ شاهنشاهی در کاخ سعدآباد اتحادی بین ایران، افغانستان، ترکیه و عراق بسته شد. اساس این عهدنامه بر روی اصول دفاع منطقه‌ای قرار داشت و قرار بود هرگاه هر يك از دولتهائی که در پیمان سعدآباد شرکت جسته‌اند مورد حمله بیگانگان واقع شود، امضاء کنندگان آن قرارداد به دولت مزبور مساعدت کنند. اما متأسفانه هنگامی که خارجیان در سوم شهریور ۲۵۰۰ شاهنشاهی با شیبخون ناجوانمردانه‌ای کشور مارا اشغال کردند هیچیک از دولتهای هم‌پیمان ایران نتوانستند در این باره ایران را یاری دهند.

ایران در دوران سلطنت پرافتخار اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر

روز چهارم آبان ۲۴۷۸ شاهنشاهی زمانی که رضاخان «میرنج» از اخراج افسران روسی از بریکاد قزاق و سرکوبی شورشیان و گردنکشان ولایات فارغ شد به «لاشت» زادگاه و محل سکونت خانواده‌اش رفته بود که مژده تولد فرزندش «محمد رضا» به او رسید. در سال ۲۴۸۴ شاهنشاهی اعلیحضرت رضاشاه کبیر پس از انقراض سلسله قاجاریه بنا به رأی مجلس مؤسسان عهده دار شاهنشاهی ایران شد. و در هشتم بهمن ماه همان سال برابر اصل سی و هفتم متمم قانون اساسی، فرمان ولایتعهدی را بنام اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر طی تشریفات خاصی ابلاغ و اعلام فرمودند.

«جلوس براریکه سلطنت»

اعلیحضرت رضاشاه کبیر در بیست و پنجم شهریور ماه ۲۵۰۰ شاهنشاهی سلطنت و مملکت را به ولیعهدش اعلیحضرت محمد رضاشاه پهلوی سپردند و شاه جوان در ساعت چهار و نیم بعد از ظهر روز بعد در مجلس شورای ملی در برابر قرآن کریم سوگندی

اینچنین شکوهمند ادا فرمودند: «من خداوند قادر متعال را گواه گرفته، به کلام اله مجید و برآنچه نزد خداوند محترم است قسم یاد میکنم که تمام هم خود را مصروف استقلال ایران نموده و حدود مملکت و حقوق ملت را محفوظ و محروس بدارم. قانون اساسی مشروطیت ایران را نگهبان و برطبق آن و قوانین مقرر سلطنت نمایم و در ترویج مذهب جعفری اثنی‌عشری سعی و کوشش نمایم و در تمام اعمال و افعال خداوند عزشأنه را حاضر و ناظر دانسته و منظوری بجز سعادت و عظمت دولت و ملت ایران نداشته باشم...» با ایراد این سوگند نامه در برابر نمایندگان ملت، اعلیحضرت همایون محمد رضاشاه پهلوی، در بحرانی ترین ادواری که ممکن است برای يك ملت پیش آید، زمام رهبری کشور ایران را بدست گرفت. کشوری که بعد از یکدوره طولانی رکود و ناامنی، تحت رهبری بانی ایران نوین «رضاشاه کبیر» میرفت تا از دایره مسدود فقر، عقب ماندگی، بیسوادی و انحطاط بیرون جهد، ناگهان و بی هیچ اخطار قبلی از سوی قوای نظامی دو کشور ابرقدرت آنروز، شوروی و انگلستان اشغال شد. نظامی که رهبری داهیانه رضاشاه کبیر به امور از هم گسیخته ایران داده بود، یکباره برهم ریخت و ارتش‌های اشغالگر آنچه را منافع کشورهایشان ایجاب میکرد انجام میدادند. ارتشهای اشغالگر به بهانه رساندن کمک به جبهه روسیه از راه ایران، به همه چیز مردم دست انداختند و در طول چند روز کشور را ناامنی، کمیابی، گرانی و قحطی و غلا فرا گرفت. اوضاع چندان اسفناک بود که به نظر میرسید ایران، این سرزمین باستانی از دست رفته است در چنین شرایطی بود که ولیعهد جوان مسئولیت زمامداری کشور را برعهده گرفت. سیمای اندوهگین شاهنشاه هنگام سوگند نشان میداد که باید مملکتی اشغال شده، بی‌یار و یاور و درگیر با انبوهی از مشکلات را به ساحل ایمنی رهنمون شود اما در ودای خطوط پراندره چهره‌اش اراده‌ای بس نیرومندی نیز دیده میشد و همین اراده استوار بود که ملتی از دست رفته را به ملتی بدل ساخت که اکنون بطور نسبی یکی از قدرت‌مندترین کشورها را دارد.

دوران آشوب: آنچه در سالهای پس از ۲۵۰۰ شاهنشاهی در ایران رخ داد فاجعه آمیزتر از واقعه اشغال ساده ایران بود نیروهای مداخله‌گر برای تثبیت موقعیت خود بعد از جنگ و بهره‌گیری از ثروت‌های مادی و معنوی ملت که سال‌ها که نفت یکی از آنهاست، هرچه میتوانستند میکردند. عوامل منحط داخلی را میفریفتند، حزب و دسته میساختند، ایدئولوژی‌های گوناگون را بین مردم تبلیغ میکردند.

و با اخلاص
مردم برای
تا پیش از
بود، در آشوب
تظاهرات خود
خیابانها را
خانه ناله يك
مادر یا خوا
نشود. وضع
رقت آور که
این دوره پر
يك تنه و علی
داخلی بارم
بمیان مردم
آنها امید
ایشان میخواست
مهربان تر با
ایمانشان بج
دوم و پیش آم
جنگ پیش آ
اراده و پایم
نبود، ای بس

میشد. اگر وقایع آذربایجان، کردستان و رویداد-
های مشابه را بررسی کنیم، اهمیت خطری که از
تجزیه ایران برای ملیت مانا می‌میشد، قابل لمس-
تر است.

« بالا گرفتن بحران »

جنگ جهانی دوم سرانجام به پایان رسید. اما
این بمنزله پایان فاجعه برای ایران نبود. ارتش‌های
بیگانه یا بخاطر تظاهر به انجام تعهد خود مبنی بر ترک
ایران پس از خاتمه جنگ، و یا در نتیجه اعمال فشار
ایران، خاک کشور ما را ترک کردند، اما در پی
خودکوهی از مسائل و مشکلات را برای مردم مابجای
گذاشتند. شومترین میراث اشغالگران، دستجات
و احزاب متعدد خائن، و طغیان بود که مسلکی
جز خیانت به ایران و خدمت به بیگانگان نداشتند و
هم اینان بودند که برای اجرای مقاصد استعماری ممالک
دیگر محیط مملکت را متشنج می‌کردند، مسئله
می‌آفریدند و کوچه و خیابان و حتی مجالس را بمیدان
جنگ خانگی مبدل می‌ساختند. شاه ایران برای رفع
مشکلات ملت، ثروت‌های خود را بی‌دریغ خرج می‌کرد،
حتی برنامه اصلاحات ارضی را با ایثار املاک خویش
آغاز به اجرا فرمود، اما در برابر، خائن هرچه
میتوانستند می‌کردند تا محیط ایران را بحرانی‌تر و

و با اخلاص در کار توزیع مواد غذایی و مایحتاج دیگر
مردم برای آشوب و بلوا زمینه می‌ساختند ایران که
تا پیش از اشغال، کانون کار و آرامش و سازندگی
بود، در آشوب‌های داخلی غرق شد. هر روز در شهرها
تظاهرات خونین خیابانی براف می‌افتاد. خون مردم بیگناه
خیابانها را رنگین میکرد و روزی نبود از یک یا چند
خانه ناله یک بیوه زن و یا کود کانی که پدر، برادر،
مادر یا خواهر خود را از دست داده بودند، شنیده
نشود. وضع ایران برآستی رقت‌آور بود. چندان
رقت‌آور که هیچ‌قلبی را نورامید روشن نمیکرد. در
این دوره پرانده ورنج، تنها شاهنشاه جوان بود که
یک تنه و علیرغم محدودیتهای اشغالگران و نیروهای
داخلی بامصائب و مشکلات را بردوش میکشید.
بمیان مردم محروم و بی‌برک و نوای خود میرفت، به
آنها امید میداد، از آینده روشن سخن میگفت و از
ایشان میخواست در روزهای غمگین اشغال با هم
مهربان‌تر باشند، یکپارچگی خود را حفظ کنند و با
ایمانشان بجنگ مشکلات بروند. تاریخ جنگ جهانی
دوم و پیش‌آمد هائی که برای مملکت ایران در جریان
جنگ پیش‌آمد گواه صادقی بر این ادعاست که اگر
اراده و پایداری شاهنشاه جوان و عظیم‌الشان ایران
نبود، ای بسا سرزمین گرامی ما از نقشه جهان پاک

پیش از آغاز شاهنشاهی پهلوی، آتش ناامنی و هرج و مرج در سراسر ایران زبانه میکشید.

زمینه را برای پیشرفت مقاصد خارجی ها مساعد کنند. دخالت های ناروای بیگانگان و اقدامات وطن فروشان و عناصر منحط داخلی، بحران داخلی ایران را به چنان وجه خطرناکی رساند که ملت خسته از بی ثباتی و ناامنی را به طغیان علیه ناروایی ها واداشت. همه گروه های ملت، در يك روز مقدس تاریخی ۲۸ مرداد ۲۵۱۲ شاهنشاهی یکپارچه قیام کردند و باتشکیل صفی واحد در قفای رهبر دلسوز خود، کتاب سالهای سیاه اشغال و حرج و مرج را بستند. یکپارچگی شاه و ملت ایران را از خطر حتمی اضمحلال نجات داده و زمینه ای چنان مساعد فراهم کردند که در اندك زمانی آثارشوم دوران اشغال و سالهای بی ثباتی از عرصه حیات ملت ایران پاک شد و راه برای انجام یکی از شگفت انگیز ترین انقلاب های تاریخ بشر همراه گردید.

ایران شگفتی ها خلق میکند :

کمتر از ده سال پس از قیام تاریخی ۲۸ مرداد ۲۵۱۲ شاهنشاهی، شاهنشاه ایران انجام اصلاحاتی را به ملت ایران پیشنهاد کردند که با حفظ ویژگیهای فرهنگ و تاریخ ایران زیربنای زندگی ایران را دگرگون میکرد. ملت انجام اصلاحات انقلابی را با اکثریت کامل تصویب کرد و بدینسان فصلی نو در تاریخ ایران کهنسال گشوده شد. محافل بین المللی، خاصه آندسته ملت ها که هوش و استعداد، قدرت نوآوری و سازندگی را فقط خاص خویش میدانند، امکان توفیق انقلاب ایران را با تردید تلقی میکردند، گاهی حتی کسانی از سربدخواهی به اصلاحات بنیادی ایران پوزخند میزدند، اما زمان زیادی نگذشت که لبخند تمسخر از چهره اینان رخت بر بست و جای آن را شگفتی گرفت. ملت ایران تحت رهبری شاهنشاه دوراندیش و خردمند خود شگفتی آفرید. اصلاحات ارضی باموفقیت انجام شد. روابط کارگران و کارفرمایان شکلی نویافت و کارگر از سود حاصل از زحمت خویش سهم گرفت. سپاهیان مختلف، فرهنگ، بهداشت و رفاه را به دورترین روستا های کشور ارمغان کردند. ثروت های عمومی کشور ملی شد، انقلاب صنعتی با سرعتی غیر قابل تصور بمرحله اجراء درآمد کارخانه های تولیدی یکی پس از دیگری تأسیس شد کشاورزی سنتی ایران جای خود را به کشاورزی مدرن داد مؤسسات عالی آموزشی توسعه یافت. زنان بصورت گروهی فعال درآمدند قوه مقننه که زمانی از تشنج ناشی از صحنه سازی محرکین سیاست بیگانه رنج میبرد. بمحیطی آرام و مستعد برای سازندگی تبدیل شد. در سیاست خارجی ایران چنان شیوه ای پیش گرفته شد که بعداً مورد تقلید دیگر کشورهای در حال توسعه قرار

گرفت، نفت، این ثروت ملی هنگفت ما که سالیان متمادی از جانب کمپانی ها تقریباً به یغما برده میشد به تملک خودمان درآمد در طی فقط چند سال دست کمپانی ها از این ثروت عظیم کوتاه شد و ثروتی که آنان به یغما میبردند بخدمت توسعه و پیشرفت درآمد ارتش کشور بعنوان ضامن استقلال ملی تقویت شد و به پیشرفته ترین جنگ افزارها مجهز گردید.

ایران قبله آمال :

هنگامی که مردم ایران نخستین دهه انقلاب خود را جشن گرفتند، تقریباً تمامی مسائل داخلی کشور حل شده بود ایران در مقام رهبری کشورهای تولید کننده نفت، موقع خاصی در جهان پیدا کرد. زمان آن فرارسیده بود که به مسائل انسانی تر پرداخته شود شاه جوانی که برای رهبری کشوری از دست رفته و نجات آن از مصائب سوگند خورده بود اینک عالی ترین ارمغانهای بشری را به ملت خود ارمغان میکرد تحصیل مجانی، بهداشت و درمان مجانی - تأمین شغلی، سطح زندگی را بالا و بالاتر، رفاه هر چه بیشتر و آینده ای مطمئن و تضمین شده ...

ایران امروز و ایران دیروز :

در سالهای جنگ و سالهای پس از آن تأمین مواد اولیه زندگی و منجمله آذوقه، بزرگترین مشکل يك فرد ایرانی بود. سوء تغذیه چهره همه را زرد و نزار کرده و بی غذائی، میلیونها کودک و بزرگ را رنج میداد. اما در ایران امروز تورم وحشتناک جهانی کمترین اثری به معیشت مردم نمیکند. دولت به فرمان شاهنشاه دوراندیش و خردمند ایران، تفاوت قیمت کالاهائی چون گندم، شکر و حتی کالاهای صنعتی را تماماً میپردازد.

شمه ای از تحولات و رویدادها در زمان سلطنت اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران

سال ۲۵۰۱ شاهنشاهی :

در این سال کمبود نان و نفت و قند و شکر و سایر مایحتاج مردم، رفته رفته به جیره بندی عمومی این مواد منتهی شد. هزینه زندگی نسبت به سال ۲۴۹۵ شاهنشاهی (در تهران) شصت درصد افزایش یافت. در این زمان باینکه دولت مرکزی با تمام قدرت سرگرم حل و فصل مشکلات سیاسی و مبارزه با قحطی و بیماری بود و شاهنشاه باتکیه به احساسات مردم در مقابل توقعات نامحدود و نامشروع دول اشغالگر مقاومت بخرج میدادند، عفریت ناامنی برای

خودنمائی فرصتی مناسب بدست آورده بود. در این سال جمعی از عشایر که سالها بود از طرف اعلیحضرت رضاشاه کبیر خلع سلاح شده بودند مجدداً دست بغارت و تاراج دهات میزدند. بهمین لحاظ شاهنشاه دست به اقدام زدند و با اعزام دسته هائی از افسران و سربازان به این غائله خاتمه دادند. در سال ۲۵۰۱ شاهنشاهی اهتمام شاهنشاه بیشتر از همه چیز مصروف حمایت از نیروی ناتوان مردم بود.

سال ۲۵۰۲ شاهنشاهی :

کنفرانس تهران ، مهمترین واقعه سیاسی در سومین سال سلطنت شاهنشاه آریامهر بود. تا وقتی اعلامیه زمامداران سه دولت در باره ایران انتشار نیافته بود. ملت ایران نگران استقلال خود بود و از آن بیم داشت که با تحمل آنهمه صدمات و مشکلات و مخاطرات همکاری صمیمانه با متفقین در راه تأمین هدف های آنان و پیوستن به صف متفقین ، آزادی خود را نیز روی امنیت و رفاه خود از دست داده باشد. بامر شاهنشاه آریامهر در این سال قانون تعلیمات اجباری تنظیم شد و طی ۱۶ ماده بتصویب مجلس رسید .

سال ۲۵۰۳ شاهنشاهی :

سال چهارم سلطنت شاهنشاه آریامهر سال تشنجات پارلمانی و بحران های سیاسی بود. در منطقه کردستان جمعی از عشایر بتحرک خارجی سربه طغیان بلند کرده بودند. در مهرماه ۲۵۰۳ شاهنشاهی «کافتارادزه» معاون کمیسر امور خارجه شوروی در رأس هیئتی بتهران آمد و بزودی معلوم شد که قصد این هیئت مذاکره با دولت ایران برای کسب امتیاز نفت شمال «خوشتاریا» است . دولت ایران این مسئله را بمجلس محول کرد و مجلس نیز تصمیم گرفت که تا پایان جنگ راجع به نفت با هیچ دولتی مذاکره نشود . پس از این مسئله مانور های سربازان سرخ و متینکهای پیاپی حزب توده برای تضعیف و تهدید دولت ایران آغاز شد. شاهنشاه جوان ایران ، در طول این سال با تأثر فراوان ناظر تشنجات سیاسی داخلی بودند و کلیه مساعی خود را برای پایان دادن بیحرانی که در پایتخت بشکلی و در ولایات بشکل دیگر جلوه گر شده بود ، بکار بستند .

سال ۲۵۰۴ شاهنشاهی :

در این سال دوران تشدید تشنجات پارلمانی و تزلزل دولت ها و بحران های غیر منتظره سیاسی بود. پایان جنگ جهانی دوم در این سال ، نوید بخش آن بود که کشور مانیز پس از چند سال اشغال و تحمل صدمات و خسارات فراوان از قوای بیگانه تخلیه شود ، اما با وجود آنکه نخست در کنفرانس تهران و سپس در کنفرانس «پوتسدام» سران متفقین

نسبت به تخلیه ایران توافق کرده بودند، ظاهراً آثاری از تخلیه ایران مشاهده نمیشد. از طرفی در این سال دو دولت دست نشانده در خاک وطن ما تشکیل شد که یکی بنام جمهوری کردستان در مهاباد و دیگری به عنوان دولت خودمختاری آذربایجان که از جانب شوروی حمایت میشدند. در این هنگام بامر شاهنشاه دولت در صدد برآمد شکایتی پیرامون این حوادث ناگوار بشورای امنیت سازمان ملل که تازه در لندن تشکیل شده بود تسلیم کند. تا پایان سال ۲۵۰۴ قوای انگلیس و آمریکا ایران را تخلیه کردند اما نیروهای شوروی کماکان در آذربایجان و سایر نقاط باقی بود .

سال ۲۵۰۵ شاهنشاهی :

این سال در حالی آغاز شد که چشم و دل مردم نگران آذربایجان بود حکومت پوشالی دمکرات تحت حمایت قوای مسلح سرخ سرتاسر آذربایجان را متصرف گشته و آن خطه را عملاً از ایران جدا کرده بود. سرانجام در روز ۱۹ اردیبهشت ماه نیروی نظامی شوروی خاک ایران را تخلیه کرد. با وجود این فرقه دمکرات همچنان زمام اختیار آذربایجان را در دست داشت. تا سرانجام روز ۲۱ آذرماه ۲۵۰۵ شاهنشاهی نیروی انتظامی ایران به فرماندهی شاهنشاه آریامهر فاتحانه وارد تبریز شد، حکومت شورشیان سرنگون گردید و سران یاغی و گردانندگان آن بساط نیز به کشور روسیه فرار کردند .

سال ۲۵۰۶ شاهنشاهی :

با آنکه بساط حکومت خودمختار آذربایجان و کردستان برچیده شده بود، دولت شوروی برای بدست آوردن امتیازاتی همچنان حزب توده را تقویت میکرد. روز دوم خردادماه شاهنشاه سفر قاریخی خود را به آذربایجان آغاز فرمودند . در این سفر که پس از قلع و قمع دمکراتها و نجات آذربایجان صورت میگرفت ، شاهنشاه از یکایک شهرهای آذربایجان دیدن فرمودند و با عموم طبقات تماس گرفتند . در این ایام تیرگی روابط ایران و شوروی نیز به اوج رسید.

سال ۲۵۰۷ شاهنشاهی :

مهمترین حادثه این سال حادثه سوء قصد نسبت به شاهنشاه بود که در دانشگاه تهران مقابل دانشکده حقوق صورت گرفت . زخمهای شاهنشاه در بیمارستان شماره ۱ ارتش پانسمان شد و معظماله در ساعت چهار و چهل دقیقه بکاخ اختصاصی تشریف فرما شدند. بهنگام مراجعت شاهنشاه در مقابل شرفیاب شوندگان اظهار داشتند : « برای خدمت به کشور و میهن عزیز، اصابت چند تیر هم اهمیت ندارد و در راه نیل بدین مقصود اراده ما تغییرناپذیر خواهد بود . » باستناد مدارکی که بدست آمده بود

از رابطه ضارب با حزب توده حکایت داشت ، روز
شیانزدهم بهمن ماه دولت در مجلس حزب توده رامنحله
و غیرقانونی اعلام داشت .
سال ۲۵۰۸ شاهنشاهی :

در اوایل سال ۲۵۰۸ شاهنشاهی مجلس مؤسسان
دوم در محوطه شمالی کاخ دادگستری گشایش یافت.
طبق قانون انتخابات سنا که بتصویب مجلس شورای ملی
رسیده بود انتخابات دوره اول مجلس سنا بطور
دورجه ای در سراسر کشور آغاز شد . در این سال
مقدمات برنامه عمرانی هفت ساله کشور فراهم گردید.
سال ۲۵۰۹ شاهنشاهی :

در این سال سه مرد سیاسی و نظامی : دهقان ،
سپید رزم آرا و دکتر زنگنه ترور شدند . روز
یازدهم مهرماه کنفرانس اقتصادی تهران با شرکت
نمایندگان کلیه کشورهای اسلامی در سالن کاخ
دادگستری گشایش یافت . مجلس شورای ملی رأی
به پیشنهاد ملی شدن نفت گرفت و تصویب شد .
سال ۲۵۱۰ شاهنشاهی :

فرمان نخست وزیری بنام دکتر مصدق در تاریخ
هشتم اردیبهشت ماه صادر شد ، آئین نامه ۹ ماده ای
مربوط با اجرای قانون ملی شدن نفت و خلع ید از شرکت
سابق نفت از تصویب مجلسین گذشت ولی هنوز
عملیات مربوط با اجرای این ۹ ماده آغاز نشده بود
که کارکنان نفت در جنوب اعتصاب کردند و از طرفی
شایع شد که انگلستان قصد پیاده کردن نیرو در
بنادر خلیج فارس را دارد . با اعلام این خبر بلافاصله
شاهنشاه سفیر انگلستان را احضار کردند و باو
خاطر نشان ساختند : « اگر دولت انگلیس قصد تجاوز
بحق حاکمیت ایران داشته باشد من شخصاً در رأس
نیروی ایران قرار گرفته و در برابر هر تجاوزی
ایستادگی خواهم نمود . » در این سال با قطع صدور
نفت ، درآمد ارزی مملکت به سرعت پائین آمد و در
نتیجه ترقی قیمت ارز ، قیمت اجناس قوس صعودی
پیمود . در مرداد ماه دولت انگلیس ملی شدن نفت
ایران را به رسمیت شناخت .

سال ۲۵۱۱ شاهنشاهی :

ایران در محاکمه دیوان داوری بین المللی لاهه
که شکایت دولت انگلیس و شرکت سابق نفت را
مورد رسیدگی قرار داده بود پیروز شد . بواسطه
استعفای دکتر مصدق ، « قوام » مجدداً به نخست وزیری
رسید اندکی بعد قوام کنار رفت و مصدق مجدداً
کابینه را تشکیل داد . واقعه مهم دیگری که در
اواخر این سال روی داد پیش آمد نهم اسفند بود از
بامداد این روز شایع شد که اعلیحضرت قصد خروج
از ایران را دارند با اعلام این خبر جمعیت کثیری از
طبقات مختلف گرداگرد کاخ سلطنتی حلقه زدند و

با ابراز احساسات درخواست کردند که شاهنشاه از
مسافرت به خارج منصرف شوند و شاهنشاه هم اعلام
کردند که درخواست مردم را در خصوص انصراف
از مسافرت به خارج پذیرفته اند .
سال ۲۵۱۲ شاهنشاهی :

در مرداد ماه این سال قیام یکپارچه مردم ،
به دخالت بیگانگان و نفوذ عوامل آنها در ایران پایان
داد و مردم با اعلام وابستگی خویش با شاهنشاه عصر
جدیدی را برای پیشرفت و ترقی پی افکندند .
سال ۲۵۱۳ شاهنشاهی :

به فرمان شاهنشاه دولت از ابتدای سال ۲۵۱۳
شاهنشاهی ، فعالیت برای حل مسئله نفت را آغاز
کرد . با حضور نمایندگان دولت ایران و نمایندگان
چند کمپانی بزرگ بین المللی که حاضر بودند برای
اکتشاف و استخراج نفت در ایران با همکاری
یکدیگر کنسرسیومی تشکیل دهند . مذاکره
پیرامون مسئله نفت از روز ۲۵ فروردین در کاخ
ایض آغاز شد .

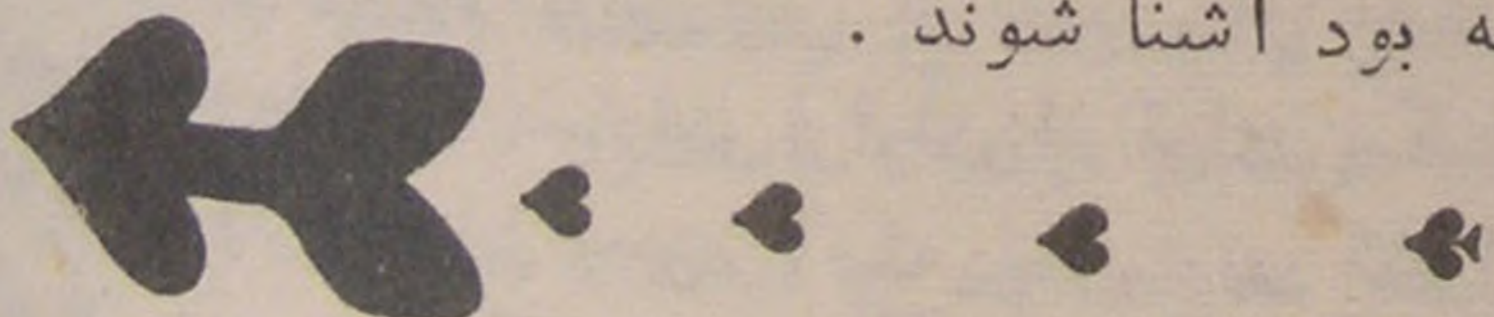
سال ۲۵۱۴ شاهنشاهی :

صبح روز شنبه ۱۹ فروردین آقای حسین علاء
بدنبال تیمسار سپهبد زاهدی مأمور تشکیل کابینه
شد . مقارن همین ایام برای حل و عقد اختلافات مالی
ومرزی مابین ایران و شوروی اقدام شد و با حسن نیتی
که از طرف ایران ابراز شد ، روسها حاضر شدند
پس از ۸ سال مذاکره یازده تن طلای ایران را که
هنگام جنگ جهانی دوم در بانک شوروی بامانت
گذاشته شده بود در مرز جلفا تحویل دهند . روز
نوزدهم مهرماه الحاق ایران به پیمان منطقه ای
بغداد - آنکارا بنابه تصمیم اعلیحضرت اعلام گردید .
سال ۲۵۱۵ شاهنشاهی :

در این سال روابط خارجی ایران با مسافرت های
شاهنشاه بخارج و مسافرت شخصیت های خارجی
بایران گسترش پیدا کرد . از جمله کار های پر سر
و صدای این سال اختیارات وزارت دادگستری با
حمایت شاهنشاه بود که طی آن بازار داغ معاملات
زمین که در آن ایام توسط عده ای زمینخوار متشنج
شده بود ، آرام گرفت .

سال ۲۵۱۶ شاهنشاهی :

هفدهمین سال سلطنت شاهنشاه ، سال دید و بازدید
ها و فعالیت های ثمر بخش بود که این تماسها باعث
شد تا جهانیان بیش از پیش با کشور ایران و نهضتی
که برای پیشرفت به رهبری شاهنشاه در ایران آغاز
گشته بود آشنا شوند .

سال ۲۵۱۷ شاهنشاهی :

بدنبال عقد قرارداد نفت با کمپانی ایتالیائی «آجیپ» براساس ۷۵-۲۵ در فروردین ماه سال ۲۵۱۷ شاهنشاهی نیز قرارداد دیگری بر همین اساس با شرکت «پان آمریکن پترولیوم» و سپس قراردادی بایک شرکت کانادائی به امضاء رسید. انعقاد قرارداد های مزبور که با رهبری شاهنشاه انجام گرفت برای ایران يك موفقیت بزرگ شناخته میشد .

سال ۲۵۱۸ شاهنشاهی :

در این سال ، سال دید و بازدید دوستانه ، سال تجلی احساسات ملی و سال فعالیت های عمرانی و اصلاحی و سال آشنائی و ازدواج شاهنشاه با شهبانو- فرح بود . در این سال تقسیم املاک سلطنتی از طرف شاهنشاه همچنان ادامه یافت .

سال ۲۵۱۹ شاهنشاهی :

مهمترین واقعه این سال ولادت فرخنده والاحضرت رضاشاه پهلوی ولیعهد ایران در ۹ آبان ماه بود . همچنین در این سال کشورهای تولید کننده نفت برای حفظ حقوق خود و وحدت بخشیدن به سیاست های قراردادهای نفتی منطقه خود و تثبیت قیمت نفت خام در سال ۱۹۶۰ میلادی سازمانی بنام سازمان کشورهای تولید کننده نفت «اوپک» بوجود آوردند .

سال ۲۵۲۰ شاهنشاهی :

شاهنشاه در بیست و یکمین سال سلطنت پرافتخار خویش تقسیم املاک سلطنتی را در میان روستائیان همچنان ادامه دادند . املاک و عواید بنیاد پهلوی را وقف و سد کرج را افتتاح و دستور آغاز احداث کارخانه نیشکر را در خوزستان صادر فرمودند . و چندین کارخانه قند را در چند نقطه کشور گشودند . ساختمان مرکزی دانشگاه تهران در حضور معظم اله آغاز شد .

سال ۲۵۲۱ شاهنشاهی :

روز ششم بهمن ماه ۲۵۲۱ شاهنشاهی روز انقلاب شاه و مردم و روز تصویب ملی است : در فاصله بین نوزدهم دیماه و ششم بهمن ماه ۲۵۲۱ شاهنشاهی ، انقلاب بزرگی در ایران آغاز شد که در تاریخ کشور نظیر نداشت . وقایع مهم تاریخی همیشه زائیده واقعیات قبلی است که چون حلقه های آن بهم متصل گردد ، خود واقعه بزرگتری را بوجود می آورد . مقدمات انقلاب تاریخی ایران متجاوز از ده سال پیش تدارك شده بود ، پیش بینی حدوث آن از سال ۲۵۰۷ شاهنشاهی بود و آن روزی بود که شاهنشاه به نمایندگان پارلمان و اعیان مملکت خاطر نشان فرمودند که : باید تحولی در کشور و در زندگی مردم بوجود آید و این تحول باید از بالا شروع شود و شاهنشاه در کتاب « مأموریت برای

وطنم» که شخصاً بقلم آورده اند متذکر میشوند : روزی که چنان تذکری بزعماء و اعیان کشور خود دادند ، آنها ابرو درهم کشیده و چهره دژم کردند و گفته بودند که شاهنشاه کمونیست شده است ! اندیشه ایجاد تحولی عظیم از بالا و اندیشه اجرای عدالت اجتماعی از طریق تعدیل ثروت و پخش و توزیع عادلانه آن هیچگاه نه در سالهای پراز ماجرا و حوادث بعد از جنگ دوم و نه بعد از قیام ملی ۲۸ مرداد ۲۵۱۲ شاهنشاهی و ایجاد امنیت و ثبات وضع سیاسی کشور ، از ذهن روشن شاهنشاه روشن بین ایران دور نماند . تقسیم املاک سلطنتی که برنامه آن زیر نظر شاهنشاه آغاز گردید ، طلیعه روشن همان تحول و انقلابی بود که کیفیات حدوث آن در ذهن معظم اله موج میزد . اجرای برنامه تقسیم املاک سلطنتی با عقیده و ایمانی راسخ اجراء شد . رفاه و بهبود زندگی توده های بزرگ زحمتشان ایرانی که اکثریت آنها را دهقان و برزگر و سکنه روستا های ایران تشکیل میدهند ، از جمله هدف های عالی شاهنشاه بود ، همه میدانیم که این سخن از شاهنشاه است که مکرر فرمودند : «سلطنت بر ملتی فقیر برای من افتخاری ندارد» برای نجات مردم فقیر و تیره روز و زحمتکش چه راهی جز راهی که شاهنشاه برگزیدند وجود داشت ؟ آیا در ایران «ثروت» بچه چیزهائی میگفتند ؟ ثروت در اینجا جز زمین و املاک وسیع مزروعی چیز دیگر نبود ، و قدرت افراد و اعیان در داشتن و تملك همین ثروت بود و از همین راه و وجود همین ثروت بود که نفوذ داشتند و طبقه حاکمه را تشکیل میدادند و با تمام قوا میکوشیدند تا امتیازات حاصله از پرتو ثروت و قدرت خود را به زیان اکثریت زحمتکش و رنجبر ایرانی حفظ کنند . چنانکه دیدیم در تقسیم املاک سلطنتی وقتی لایحه قانون «اصلاحات ارضی» مبنی بر تحدید مالکیت های بزرگ بمجلس نوزدهم و دوره سوم مجلس سنا تقدیم شد ، چون بتصویب رسید ، لایحه مزبور مسخ شده بود و صاحبان املاک و قدرت و نفوذ چنان تغییراتی در آن داده بودند که بیش از پیش آنان را مسلط بر اراضی وسیع میکرد . * روز چهارشنبه نوزدهم دیماه ۲۵۲۱ شاهنشاهی بهنگام افتتاح کنگره نمایندگان دهقانان و شرکتهای تعاونی و روستائی در استادיום محمد رضاشاه پهلوی ، شاهنشاه آریامهر با نطق افتتاحیه و تاریخی خود ناقوس عظیم انقلاب سفید و تحول از بالا را با اراده و

ایمان و شدت تکان دادند و مبادی انقلاب رادرشش اصل که همه میدانیم اعلام و به تأکید خاطر نشان فرمودند که : « من بعنوان پادشاه مملکت و رئیس قوای سه گانه ، این اصول شش گانه را به آراء عمومی میگذارم و بدون واسطه مستقیماً رأی مثبت ملت ایران را در استقرار آن تقاضا میکنم . . . اصول شش گانه به آراء عمومی گذاشته شد ، و در فاصله دو هفته از زمان اعلام اصول مذکور تاروژی که مقرر بود رأی مردم گرفته شود . در سراسر کشور چنان شور و هیجانی حکمفرما بود که سابقه و نظیری نداشت و بدنبال اخذ رأی در روز ششم بهمن شاهنشاه دربار راه و هدف انقلاب فرمودند :

« این راهیست که منتهی به روشنائی است ، منتهی به آزادی است ، منتهی به سربلندی و افتخار است و منتهی به تشکیل جامعه ای بر اساس عدالت اجتماعی است . » در واقع مبادی منشور انقلاب ششم بهمن ۲۵۲۱ شاهنشاهی تنها ناظر اصلاحات ارضی (اصل اول) نیست ، بلکه موضوع کارگران و سبیم کردن آنان در سود ویژه کارگاههای تولیدی (اصل چهارم) ، موضوع فروش سهام کارخانه های دولتی بعنوان پشتوانه اصلاحات ارضی (اصل سوم) و موضوع ملی شدن جنگلهای کشور (اصل دوم) و دو اصل مهم دیگر یکی تأسیس سپاهی دانش (اصل ششم) و دیگری اصلاح قانون انتخابات پارلمانی (اصل پنجم) نیز اصول مهم دیگر آنست که در منشور مذکور پیش بینی شده است . تأسیس سپاه دانش بمنظور اجرای تعلیمات عمومی رایگان و ریشه کن ساختن جهل و بیسوادی از زندگی اکثریت نفوس ایرانی است و این ایده آل همه ترقی طلبان کشور است ، اصلاح قانون انتخابات که در حقیقت اصلاح و تجدید حیات سیاسی و پارلمانی کشور میباشد ، موجب گردید که زنان ایران یا بعبارت دیگر نیمی از نفوس ایرانی که محروم از حقوق اساسی خود بودند ، بموجب اصول قانون اساسی که برابری حقوق و آزادی را برای قاطبه افراد ملت ایران بدون استثناء ذکور و زنان ، پیش بینی کرده است تأمین نماید . این اصول موجب این انقلاب بزرگ و تاریخی است که در جریان آن قرار گرفته ایم و پیشروی در راه وصول به هدفهای عالی و نهائی آن چنانکه از سخنان شاهنشاه آریامهر یاد کردیم راهی است که منتهی به روشنائی و آزادی و سربلندی و افتخار و تشکیل جامعه ای بر اساس عدالت اجتماعی میشود .

سال ۲۵۲۲ شاهنشاهی :

طی سال ۲۵۲۲ شاهنشاهی ، بیست و سومین سال سلطنت شاهنشاه آریامهر ، در حالیکه اصول انقلاب شاه و مردم در معرض اجراء قرار گرفته و مملکت دوران جدید تاریخی خود را آغاز کرده بود ،

جمعی از سران کشور های جهان و شخصیت های برجسته بین المللی از ایران دیدن کردند . از دوم دیماه همین سال پنج قرارداد در مورد ساختمان دو سد بر روی ارس و ایجاد سیلو ، تأسیسات تکثیر نسل ماهی غضروفی و لارویی مرداب بندر پهلوی بین هیأت نمایندگان شوروی و مقامات مجاز دولت ایران به امضاء رسید و در آذرماه این سال موجودیت حزب جدیدی بنام ایران نوین اعلام شد .

در اول بهمن ماه ۲۵۲۲ شاهنشاهی با توجه به نتایج درخشانی که از فعالیت سپاه دانش حاصل شد ، شاهنشاه آریامهر فرمان تشکیل سپاه بهداشت (اصل هفتم) را صادر فرمودند . و بموجب آن مقرر گردید تاجوانان تحصیل کرده کشور در لباس مقدس سربازی به نقاط دور افتاده و محروم از خدمات درمانی و بهداشتی رهسپار شوند و بکمک دردمندان روستا نشین بپردازند .

سال ۲۵۲۳ شاهنشاهی :

کارهای عمرانی در این سال همچنان ادامه یافت . روز شانزدهم اردیبهشت ماه شاهنشاه باریختن مقداری سکه طلا در پایه سد لثیان دستور بتون ریزی سد مزبور را صادر فرمودند .

همکاری های ایران با کشورهای مختلف گسترش پیدا کرد و با کشور شوروی قراردادهای بازرگانی و هوائی منعقد گردید . شاهنشاه در این سال طی پیامی ۱۱۵ پادشاه و رئیس جمهوری را بقیام برای برافکندن بیسوادی دعوت فرمودند و رفته رفته شخصیت بارز جهانی شاهنشاه آریامهر زبان زد مردم گیتی گشت . در مهر ماه ۲۵۲۳ شاهنشاهی توسط اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر فرمان سپاه ترویج و آبادانی (اصل هشتم) اعلام و بلافاصله بررسی های وسیعی برای تهیه قانون مربوطه توسط سازمان ترویج وزارت کشاورزی با همکاری نمایندگان وزارتخانه های اقتصاد و آبادانی و مسکن و جنگ شروع شد . طرح لایحه قانونی تهیه و پس از تصویب مجلسین برای اجراء بوزارت کشاورزی ابلاغ گردید .

سال ۲۵۲۴ شاهنشاهی :

در این سال مجلسین ایران طی جلسه مشترک فوق العاده ای فداکاری های اعلیحضرت شاهنشاه را در طول ۲۴ سال ، بخاطر عظمت و اعتلای ایران مورد ستایش قرار دادند و طی آن لقب « آریامهر » را به معظم اله تقدیم داشتند .

هیئت اجرائی سازمان فرهنگی و علمی و تربیتی سازمان ملل « یونسکو » در مهر ماه سال ۲۵۲۴ شاهنشاهی بخاطر ابتکار شاهنشاه ایران در تشکیل کنفرانس جهانی مبارزه بابیسوادی در تهران ، قدرشناسی عمیق خود را از معظم اله ابراز داشت .

تأمین خانه‌های انصاف (اصل نهم) :

صدور فرمان شاهنشاه آریامهر در تاریخ ۲۱ مهرماه ۲۵۲۴ شاهنشاهی درباره تشکیل خانه‌های انصاف (اصل نهم) پاسخی بود که به نیاز جامعه روستائی ایران برای استقرار عدالت اجتماعی و جلوگیری از مظالم و تعدیاتی که بقایای فئودالیت ایران در روستاها روا میداشتند، داده شد. خانه‌های انصاف طلیعه واقعیت اجتماعی انقلاب شاه و مردم را در افق روستاهای ایران پدیدار ساخت و به دهقان آزاده نوید برقراری عدالت واقعی بخشید. بدنبال تشکیل خانه‌های انصاف، شوراهای داوری نیز تشکیل گردید تا بتواند اختلافات عادی را در سطح شهرها حل و فصل نماید.

سال ۲۵۲۵ شاهنشاهی :

در این سال شاهنشاه آریامهر از جنوب کشور بازدید بعمل آوردند و یونسکو در گزارش خود پیرامون مبارزه با بیسوادی در جهان از شاهنشاه ایران بمناسبت اهداء يك روز بودجه نظامی ایران به یونسکو ستایش کرد.

سال ۲۵۲۶ شاهنشاهی :

در آبان این سال مجلسین ایران طی جلسه مشترکی تقدیم لوحه سپاس ملت به شاهنشاه را مورد تصویب قرار دادند. روز چهارم آبان ماه ۲۵۲۶ شاهنشاهی جشن تاجگذاری شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو طی مراسم باشکوهی در کاخ گلستان برگزار شد. در همین سال شاهنشاه آریامهر طی مراسمی با قطع نوار سهرنگ اجازه شروع عملیات ساختمانی شاه لوله گاز را صادر فرمودند. روز ۱۲ آذرماه سال ۲۵۲۶ شاهنشاهی اولین کارخانه نورد آهن که بنام شهریار نامگذاری شده است (در جنوب اهواز) بدست مبارک شاهانه افتتاح گردید. بزرگترین واحد برق کشور در فرح آباد در دیماه همین سال توسط شاهنشاه آریامهر افتتاح گردید.

در جلسه افتتاح مجلسین در روز ۱۴ مهرماه ۲۵۲۶ شاهنشاهی توسط شاهنشاه آریامهر فرمان صدور ملی شدن آبهای کشور (اصل دهم) اعلام گردید و هنگام اعلام آن فرمودند: مسئله آب نه تنها با کشاورزی ما، بلکه با حیات و موجودیت ملی ما ارتباط دارد.

در سال ۲۵۲۶ شاهنشاهی توسط شاهنشاه آریامهر فرمان نوسازی کشور (اصل یازدهم) صادر گردید و بمنظور ایجاد اصول صحیح و منطقی شهر سازی و براساس گرایش کشور به صنعتی شدن و جلوگیری از هجوم ساکنان دهکده‌ها به شهرها و ایجاد تراکم در مراکز شهری و مسائل مسکن و ترافیک و همچنین برای شکل دادن سرویس‌های

شهری به ساکنان شهرها و نظارت قانونی به فعالیت‌های عمرانی در شهرهای مختلف، نوسازی کشور در تمام مظاهر زندگی آن چه در شهرها و چه در روستاها مورد توجه قرار گرفت و بعنوان اصل یازدهم انقلاب اعلام گردید.

در سال ۲۵۲۶ شاهنشاهی توسط شاهنشاه آریامهر فرمان انقلاب اداری و آموزشی (اصل دوازدهم) شرف صدور یافت. این اصل باین مفهوم است که در سازمانهای دولتی و مملکتی اعم از بزرگ و کوچک کارمندانی که بعنوان مشاغل اداری وظیفه ای دارند، با کمال صداقت و وظیفه شناسی با قبول مسئولیت در انجام وظیفه خود بکوشند و روح اتلاف وقت و باصطلاح قرطاس سازی و بروکراسی در ادارات ما از بین برود و هر کارمند اداری بداند که وظیفه او در درجه اول سرعت در انجام مراجعات مردم و اجرای صحیح و بی غرضانه وظائف اداری و تسهیل گردش کارهای کشور است زیرا همین مردم هستند که از راه دادن مالیات حقوق این کارمندان را تأمین میکنند.

سال ۲۵۲۷ شاهنشاهی :

علیاحضرت شاهنشاه و علیاحضرت شهبانو سفری به استان خراسان فرموده و طی این مسافرت نیروگاه برق منطقه‌ای خراسان و بنای جدید آرامگاه فردوسی بدست مبارک شاهانه افتتاح گردید. در خرداد ماه همین سال شاهنشاه آریامهر طی بیانات مهمی که هنگام دریافت درجه دکترای افتخاری از دانشگاه هاروارد ایراد فرمودند از ملل صلح دوست جهان دعوت بعمل آوردند که يك سپاه بین‌المللی خدمتگذاران بشر ایجاد گردد. کمیته بین‌المللی وحدت و تعمیم فرهنگ‌ها که يك سازمان فرهنگی وسیع جهانی است بمنظور تجلیل از رهبری عالی شاهنشاه در امر مبارزه با بیسوادی در سطح جهانی يك مدال طلا برای تقدیم به پیشگاه شاهنشاه آریامهر تسلیم سفیر شاهنشاهی در ایتالیا نمود. در یازدهم سال ۲۵۲۷ شاهنشاهی طی مراسمی تأسیسات عظیم نفتی لاوان بدست مبارک شاهانه افتتاح شد. شاهنشاه آریامهر در مراسم سلام عید قدیر ضمن اخطار به کنسرسیوم نفت فرمودند: هیچکس حق ندارد باسم قرارداد مثل بختک روی مملکتی بیفتد و آن ملت را از استفاده از ثروت خود محروم کند.

سال ۲۵۲۸ شاهنشاهی :

در اردیبهشت ماه این سال نخستین کارخانه تلفن سازی ایران در شیراز طی مراسمی بدست مبارک شاهانه گشایش یافت. کارخانه عظیم تهیه نخ نایلون توسط شاهنشاه آریامهر افتتاح گردید. سفرای کشور های اسلامی از پیش قدمی شاهنشاه در مرمت مسجد الاقصی تجلیل کردند. کارخانه عظیم

پتروشیمی آبادان و خارك بدست مبارك شاهانه
افتتاح گردید. مدال طلای صلح «گروسیوس» تقدیم
پیشگاه شاهانه گردید.

سال ۲۵۳۰ شاهنشاهی :

مرکز تلویزیون تبریز بدست مبارك شاهنشاه
آریامهر افتتاح شد. شاهنشاه در سفر خود به
آذربایجان دوسد جدید در مهاباد و میان دو آب را
گشودند و در مرز ترکیه ، راه آهن ایران و اروپا را
افتتاح کردند . جشنهای پرشکوه دوهزاروپانصدمین
سالروز شاهنشاهی ایران برگزار شد. شاهنشاه
آریامهر طی بازدید از دانشگاه جندی شاپور اهواز
اعلام فرمودند : صنایع بزرگ و معادن بزرگ متعلق
به جامعه است .

سال ۲۵۳۱ شاهنشاهی :

پنجمین کنگره سالانه اتحادیه جهانی آسوریه
در پایان اجلاس به خود در ژنو شاهنشاه آریامهر را
بعنوان مردسال انتخاب کرد. شاهنشاه آریامهر در
مراسم افتتاح کارخانه ماشین سازی تبریز فرمودند :
۹۹ درصد سهام کارخانه به مردم واگذار شود .

سال ۲۵۳۲ شاهنشاهی :

با پیام نوروزی شاهنشاه آریامهر عصر طلائی
صنعت نفت ایران آغاز شد. شورانگیزترین تجلی
همبستگی شاه و ملت در يك اجتماع عظیم از طبقات
مختلف مردم از سراسر کشور در استادیوم یکصد
هزار نفری آریامهر یکبار دیگر بمنصه ظهور رسید.
ششمین کنفرانس ارزشیابی انقلاب آموزشی در
پیشگاه شاهنشاه آریامهر تشکیل گردید. شاهنشاه
آریامهر طی بازدید از برنامه های عمرانی قزوین
اوامر مؤکدی برای نوسازی روستا های کشور صادر
فرمودند . پالایشگاه ۴۵۰ میلیون تومانی شیراز
بدست مبارك شاهانه افتتاح شد. شاهنشاه آریامهر
پیامی در مورد مسئله مواد خام و نفت به دبیر کل
سازمان ملل متحد فرستادند و طی آن فرمودند : کشور-
های جهان سوم مجبور نیستند در معاملات بازرگانی
رفتار غیرمنصفانه دول توسعه یافته را تحمل کنند .
شاهنشاه هنگام دریافت دکترای افتخاری دانشگاه
جرج واشنگتن فرمودند : فلسفه تحولات ایران با
هیچ يك از ایسم ها مطابقت ندارد.

سال ۲۵۳۳ شاهنشاهی :

در شرفیابی نمایندگان شرکت کننده در
دومین کنفرانس ملی کار بحضور شاهنشاه ، معظم اله
تاکید فرمودند : «بدون تأمین رفاه کارگر، پیشرفت
صنعتی میسر نیست». سد شاه عباس کبیر در ۱۱۰
کیلو متری اصفهان بدست مبارك شاهنشاه آریامهر

افتتاح گردید . طی مراسم پرشکوهی که در مرز
ایران و شوروی انجام گرفت ، شاهنشاه آریامهر
وحضرت پادگورنی ، شاه لوله گاز سراسری را افتتاح
کردند . تأسیسات نفتی رستم در خلیج فارس بدست
شاهنشاه گشایش یافت . بزرگترین واحد پترو
شیمی ایران در بندر شاهپور و همچنین کارخانه
عظیم کاغذ سازی استان خوزستان بدست شاهنشاه
آریامهر گشایش یافت. در پی سخنان شاهنشاه در
۱۱ اسفندماه ۲۵۳۳ حزب رستاخیز ملت ایران شکل
گرفت و تلاش برای پیشبرد هدفهای انقلاب در این
حزب متمرکز شد .

سال ۲۵۳۴ شاهنشاهی :

در اول اردیبهشت ماه این سال دومین کنگره
آسیائی پزشکی ، کشاورزی و بهداشت روستائی با
گرد هم آئی ۱۶۰ نماینده از ۱۹ کشور آسیائی با
سخنان والا حضرت اشرف پهلوی آغاز بکار کرد.
انتخابات نمایندگان حزب رستاخیز ملت ایران به
شکل بی سابقه و بامشارکت وسیع تمامی گروه -
های مردم برگزار شد و طی انتخابات مجلسین
نمایندگان واقعی و مورد نظر مردم به مجالس عصر
رستاخیز راه یافتند .

انقلاب ایران در سیزدهمین سال عمر خود
رشد و توسعه یافت و پنج اصل مکمل دیگر ، به
دوازده اصل انقلاب افزوده شد. این پنج اصل که
عبارتند از « گسترش مالکیت واحد های صنعتی و
تولید و عرضه سهام کارخانه ها به مردم ، تعیین و
تثبیت مداوم قیمتها و توزیع صحیح کالاها براساس
سود عادلانه و مبارزه بی امان با استعمار مصرف
کنندگان و پایان دادن به عادت ناپسند گرانفروشی ،
تجصیلات رایگان ، تأمین سلامت و تغذیه کودکان
از بدو تولد تا دوسالگی ، تأمین بیمه های اجتماعی
همگانی بویژه روستائیان » به انقلاب اجتماعی ایران
ابعاد جدیدی بخشید و مشارکت همگانی مردم ،
عدالت ، آموزش و پرورش ، رفاه و تأمین اجتماعی
را در سطح ملی گسترش داد.

* در سال ۲۵۳۴ شاهنشاهی توسط شاهنشاه
آریامهر فرمان گسترش مالکیت واحد های تولیدی
و صنعتی کشور (اصل سیزدهم) صادر و با صدور
این فرمان اصل سیزدهم نیز در میان اصول انقلاب

جای گرفت و این اصل قابله امروز پیشرفتهای خوب و قابل ملاحظه‌ای داشته است.

* در سال ۲۵۳۴ شاهنشاهی فرمان شاهنشاه آریامهر در مورد مبارزه با گرانفروشی و تثبیت مداوم قیمت‌ها (اصل چهاردهم) صادر گردید. اصل مبارزه با گرانفروشی در واقع مبارزه با دروغگوئی، مبارزه با یکنوع فساد عمیقی است که شاید مدت‌هاست این مملکت را فرا گرفته بود و به اندازه کافی به آن توجه نمیشد. فساد که ضررش به همه میرسد، حتی به خود آن آدم فاسدی که این عمل ناپسند را انجام میداد.

* در سال ۲۵۳۴ شاهنشاهی تحصیلات رایگان بفرمان شاهنشاه آریامهر بعنوان اصل پانزدهم اعلام گردید یکی از آرزوهای دیرینه ما این بود که هیچیک از جوانان با استعداد کشور بسبب نداشتن وسایل لازم و امکانات مالی از ادامه تحصیل محروم نماند و با تأمین این منظور علاوه بر اینکه فرزندان این سرزمین با اعتماد و اطمینان کامل با استقبال زندگی آینده خود میروند مملکت نیز برای وصول به تمدن بزرگ دارای نیروی انسانی کافی و کار آزموده خواهد بود.

دوماه پس از اعلام تحصیلات رایگان در دوره- های کودکستان، ابتدائی و راهنمائی شعاع آموزش مجانی تعلیمات حرفه‌ای دبیرستانها و دانشگاهها را هم دربرگرفت. تحصیلات رایگان برای دانش‌آموزان همراه با تعهد خدمت برابر سالهای تحصیل دبیرستانی و برای دانش‌جویان با تعهد خدمت در برابر تحصیل دانشگاهی اعلام شد.

* در چهاردهم دیماه ۲۵۳۴ شاهنشاهی فرمان شاهنشاه آریامهر در مورد اصول ۱۶ و ۱۷ انقلاب اجتماعی ایران صادر شد.

حمایت دولت از مادران و کودکان شیرخوار تا سن دوسالگی (اصل شانزدهم انقلاب):

در شرایط گسترش و پیشرفت برنامه‌های توسعه اجتماعی و اقتصادی کشور و در آستانه ورود بدوران تمدن بزرگ تأمین سلامت زنان باردار و کودکان از لحظه تولد تا سن دوسالگی که مرحله تکامل یاخته‌های مغز هراسانی است از اهمیت و

اولویت خاصی برخوردار بوده و از وظائف و مسئولیت‌های وجدانی و ملی جامعه و هر خانواده ایرانی میباشد.

اجرای بیمه همگانی و تأمین دوره بازنشستگی (اصل هفدهم انقلاب):

نظر به اهمیت خاص انواع بیمه‌های اجتماعی همگانی و این حقیقت که هر فرد ایرانی از هنگامی که بدنیا می‌آید تازمانی که از این دنیا می‌رود در تمام مراحل زندگی و در سنین مختلف از مزایای بیمه- های گوناگون اجتماعی از قبیل بیمه‌های بازنشستگی از کار افتادگی و درمانی برخوردار باشد، و با توجه به اینکه جامعه ایران اکنون بمرحله‌ای از پیشرفت اقتصادی و اجتماعی نائل آمده است که ورود کشور ما را بدوران تمدن بزرگ نوید میدهد. میتوان این امر مهم را بتدریج جامه عمل پوشانید. بنحوی که هرکس در سراسر زندگی البته براساس مشارکت فعال، با استفاده از مزایای بیمه، با فراغت خاطر بتواند وظیفه ملی خود را به انجام برساند.

«ایران در آینده»

مساعی ایران امروز اینک صرف یافتن راه‌حل- هایی برای مسائلی است که در نتیجه توسعه سریع و بیسابقه پیش می‌آید. ایران امروز به آینده مینگرد. آینده‌ای که تمدن بزرگ دیگری در ایران آغاز خواهد شد. راه ایران هموار است که به افق فوق- العاده روشن منتهی میشود. در آن روز امید بخش، شعله‌های فرهنگ ایران باردیگر و در مقیاس وسیعتر از هر زمان، کره زمین، این مسکن بزرگ خانواده بشری را در نور خوشبختی غرق خواهد کرد. حصول به این هدف آنچنان در دسترس است که از هم اکنون میتوان نشانه‌های آن را دید و لمس کرد. رهبری خردمندانه شاهنشاهی که ایران را از حسیض ذلت به اوج افتخار و نیرومندی رسانده‌اند، رسیدن به این عصر درخشان را تضمین میکند. بلاشک هر روز که از سلطنت با شکوه شاهنشاه آریامهر میگذرد برای ملت ایران متضمن خیر و برکت و موجد تحریک و پیشرفت خواهد بود.

«گردآورنده ستوان سوم حسین شیخی»

ورزش و پرورش

نکته‌ها و اشارات

- اینکه دبستان بقراط چه گفته است و در بوستان فلسفه سقراط چه شکفته است *
- کاری نداریم . *
- ما اگرچه آگاهیم ولی نمی‌خواهیم به ضمیر باطن فروید فرو رویم و از زمین ظاهر *
- دکارت سربرآریم آنها هر که بوده‌اند و هر چه فرموده‌اند درجاده زندگی راهی پیموده‌اند *
- و چاهی بنموده‌اند اگر فروغی دارند و اگر راست و دروغی ، مانه تصویب می‌کنیم *
- و نه تکذیب . *
- بعبارت دیگر ، اگر آثارشان خبطی دارد بگفتار ما ربطی ندارد - *
- ما می‌گوئیم که انسان ، مجموعه‌ای است از جسم و جان ، جسمی دارد نمایان و جانی *
- دارد پنهان . *
- ما می‌گوئیم که در هر زمان ، این پیدا و این پنهان باید چون دو برادر باشند مهربان . *
- هم دانا و هم توانا ، هم دارای جمال و هم دارای کمال ، تن ، نظیف باشد و روان ، *
- شریف . *
- این یکی مست نباشد و آن یکی پست ، این یکی خواب نباشد و آن یکی خراب . ما *
- می‌گوئیم که جسم ما همچون خانه است و روح ما همچون صاحبخانه ، بنابراین خانه *
- باید خوب باشد و صاحبخانه محبوب . *
- مارا باید بدنی باشد نیرومند و جانی باشد دانشمند . *
- پس برماست که جسم را ورزش دهیم و جان را پرورش . *

خوشبخت کیست؟

- همین يك سؤال است که هزارها جواب دارد و هر جوابی هزارها باب دارد - هر *
- بابی به رنگی است و هر جوابی به آهنگی . *
- لذا اگر همه ما نقاش باشیم و بخواهیم چهره خوشبختی را هریک در پرده ای *
- نقاشی کنیم در پایان، پرده‌ها یکسان نخواهند بود همانسان که نقاشیهایکسان نیستند زیرا *
- هر کس خوشبختی را در چیزی می‌داند که دیگری به آن چیز هرگز نمی‌اندیشد . *
- حسن می‌گوید که حسین خوشبخت است ولی : حسین خود را خوشبخت نمی‌داند *
- حسین می‌گوید که حسن خوشبخت است ولی : حسن خود را خوشبخت نمی‌شناسد *
- تا اینجا عیان است و احتیاج به بیان نیست . *
- بنابراین اگر ما بخواهیم در بازار استدلال، حنجره ادعا را بکاراندازیم و پنجره برهان *
- را بگشائیم ، دعوت مارا همگی نخواهند پذیرفت و به آوازا همگی احسنت نخواهند *
- گفت . *
- اما اگر ما فردا را نجوئیم و از امروز سخن بگوئیم ، پاسخ باارزش ، این پرسش *
- چنین است : *
- « خوشبخت کسی است که خود را خوشبخت می‌داند و بدبخت کسی است که ، خود را *
- بدبخت می‌شمارد » . *

خواهش و زندگی

★ ★ ★ ★ ★

از طبیب باید خواهش کنم تا نسخه اش درد را نیفزاید .
 از حبیب باید خواهش کنم تا گفته اش دل را نفرساید .
 از بچار باید خواهش کنم تا میز را کج نسازد .
 از عطار باید خواهش کنم تا درنشاسته ، گچ نریزد .
 از خباز باید خواهش کنم تا نان خمیر ندهد .
 از بزاز باید خواهش کنم تا کرباس بجای حریر ننهد .
 از بقال باید خواهش کنم تا ماست فاسدم نفروشد .
 از دلال باید خواهش کنم تا در ضلالتم نکوشد .
 از همسایه باید خواهش کنم تا خاکروبه اش را در آستانه خانه ام نگذارد .
 از همپایه باید خواهش کنم تا پایش را روی پایم نفشارد .
 از فرزند باید خواهش کنم تا از مدرسه نگریزد .
 از دانشمند باید خواهش کنم تا حق را بباطل نیامیزد .
 و هزاران خواهش دیگر که چنان را چنین نکنند و سبک را سنگین نمایند گویا قاعده
 اینست که چرخ زندگی باید در جاده خواهش ، گردش کند و اگر این جاده ، هموار نباشد ،
 قافله زندگی متوقف میگردد .
 خوش آن زندگی که بی خواهش بگذرد .

راهی بسوی آرژوها

درون هراسانی ، سرشار از گنجهایست که اگر بیرون آید آدمی را از تهیدستی و
 تیره بختی رهائی بخشد و او را بکرسی عزت نشاند .
 در دنیای امروز کسی نیست که بیدار باشد و این حقیقت را دریابد اما بدون رنج ،
 هرگز نمی توان باین سرمایه بزرگ دست یافت و از آن بهره مند گشت . کار و کوشش
 لازم است تا این چشمه بجوشد و زمین وجود ما سرسبز و خرم گردد .
 هنگامی که فردی موفق شد و این ثروت بی پایان را کشف کرد طبعاً بی نیاز میشود و
 جامعه خود را نیز بی نیاز می گرداند .
 اگر کشوری را می بینیم که مردمانش نگرانند و چشم براه دگرانند شك نیست
 که جامعه کار بتن نکرده اند و حربه کوشش بدست نگرفته اند .
 چون حکایت آن مردی که به پشت خویش سفره نان بسته و برای سک گرسنه اش
 گریان نشسته بود آنها نیز بگوشه ای خزیده اند و در پی توشه ای ندویده اند در
 حالیکه خدای مهربان ، نعمت هائی در اختیار بندگان قرار داده و دولتهائی به آنان
 ارزانی داشته است منتهی از ایشان خواسته است که زحمت بکشند تا به نعمت برسند
 بنابراین زحمت ، راهی است بسوی نعمت .

عکسها و خبرها

تصاویر و گزارشات این مجله بیشتر بمنظور حفظ سوابق تاریخی درج میگردند، زیرا يك نشریه ماهانه معمولاً نمیتواند نظر خوانندگان را از لحاظ «تازگی» اخبار مندرجه تأمین کند.

ضمن مراسمی پیکره اعلیحضرت رضا شاه کبیر گلباران شد.

در ساعت ۱۹۰۰ روز ۲۴ و ۲۵ ۲۵۳۵۲۴ نیز، مراسم جشنی در باشگاه افسران یگان هوایی شاهرخی اجرا شد این جشن که در آن از بازنشستگان محلی نیز دعوت بعمل آمده بود، در ساعت ۲۱۰۰ پایان یافت، همچنین در ساعت ۲۰۰۰ روز ۳ و ۲۴ و ۲۵ ۲۵۳۵۲۴ در باشگاههای افسران، همافران و درجه داران یگانهای هوایی مقیم شیراز، بمناسبت سالروز تاجگذاری اعلیحضرت رضا شاه کبیر، جشنهایی برپا شد. در این جشنها آقای وفائی خواننده رادیو - تلویزیون

۲۴ و ۲۵ ۲۵۳۵۲۴ - فرمانده یگان هوایی وحدتی، در حال سخنرانی بمناسبت بزرگداشت سالروز تاجگذاری اعلیحضرت رضاشاه کبیر.

۲۴ و ۲۵ ۲۵۳۵۲۴ - مراسم نثار تاج گل پیاپی پیکره اعلیحضرت رضاشاه کبیر، در باغ گلستان شهرستان تبریز، در سمت راست عکس فرمانده یگان هوایی (مذکور در متن خبر) دیده میشود.

آئین بزرگداشت سالروز تاجگذاری

اعلیحضرت رضا شاه کبیر

در یگانهای نیروی هوایی شاهنشاهی

آئین بزرگداشت سالروز تاجگذاری اعلیحضرت رضاشاه کبیر، سردودمان سلسله شکوهمندپهلوی، همه ساله بانثار تاجهای گل پیاپی پیکره سردار نامی ایران، در کلیه یگانهای نیروی هوایی شاهنشاهی اجرا میگردد.

امسال که مراسم سالروز تاجگذاری اعلیحضرت رضا شاه کبیر، با جشنهای ملت ایران (مناسبت پنجاهمین سال سلطنت دودمان پهلوی) مقارن گردیده است، در آئین مذکور ضمن سخنرانیهایی که بهمین مناسبت، توسط فرماندهان یگانها ایراد شد، پیکره اعلیحضرت رضاشاه کبیر گلباران شده و برنامه های شب نشینی با شکوهی نیز در کلیه یگانهای نیروی هوایی شاهنشاهی برپا گردید.

بهمین منظور ساعت ۲۰۰۰ روز ۲۴ و ۲۵ ۲۵۳۵۲۴ شاهنشاهی جشن باشکوهی، در باشگاه افسران - همافران و درجه داران یگان هوایی وحدتی، با شرکت کلیه پرسنل و خانواده هایشان برگزار شد، این مراسم پس از صرف شام در ساعت ۲۳۰۰ پایان پذیرفت، همچنین در باغ گلستان شهرستان تبریز، با شرکت فرمانده یگان و عده ای از افسران یگان هوایی تبریز

۲۴ و ۲۵ ۲۵۳۵۲۴ - ردیفی از سالن باشگاه یگان هوایی شاهرخی که در آن فرمانده یگان مذکور و نیز استوار بازنشسته زحمت کش هنگام تماشای برنامه شب نشینی، که بمناسبت سالروز تاجگذاری اعلیحضرت رضاشاه کبیر، اجرا گردید دیده میشوند.

منظره‌ای از رقص و شادی پرسنل و همسرشان دریگان ترابری هوایی شیراز ، بمناسبت بزرگداشت سالروز تاجگذاری اعلیحضرت رضاشاه کبیر در برنامه شب نشینی ۲۵۳۵ر۴ .

منظره‌ای از رقص پرسنل و همسرشان دریگان هوایی شکاری شیراز ، بمناسبت بزرگداشت سالروز تاجگذاری اعلیحضرت رضا شاه کبیر ، در برنامه شب نشینی ۲۵۳۵ر۴ .

شاهنشاهی آغاز گردید و سپس فرمانده یگان مورد بحث مطالبی در باره بزرگداشت سالروز تاجگذاری اعلیحضرت رضاشاه کبیر و خدمات ارزنده پنجاه سال سلطنت دودمان پهلوی ، برای پرسنل ایراد نمود . این مراسم ساعت ۲۳۳۰ با ابراز احساسات حاضرین نسبت به اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران و خاندان جلیل سلطنت پایان یافت .

ملی ایران همراه با ارکستر مربوطه برنامه های بسیار جالبی اجرا نمود .

ساعت ۲۰۰۰ روز ۲۵۳۵ر۴ نیز ، در ایستگاه هوایی تبریز ، بهمین منظور برنامه شب نشینی شادی آفرینی ، در سالن سینمای یگان مذکور توسط هنرمندان اداره فرهنگ و هنر استان آذربایجان شرقی، برای کلیه پرسنل یگان و اعضاء خانواده - هایشان اجرا شد، این برنامه ابتدا با سرود

همزمان با جشنهای بزرگداشت ملی پنجاه سال شاهنشاهی پرافتخار دودمان پهلوی ، برنامه های متنوع و جالبی در ایستگاه هوایی تبریز برگزار شد، عکسهای بالاچند صحنه از مراسم مذکور را نشان میدهند .

سوابق
سازمان
تاریخی

شاه کبیر

مراسم ،
با هرخی اجرا
محلی نیز
پایان یافت ،
در ۲۵۳۵ر
ران یگان -
تاجگذاری
پایا شد . در
تلفیزیون

تی ، در حال
تاجگذاری

پای پیکره
ن شهرستان
یگان هوایی

فرمانده یگان هوایی کیش ، هنگام ایراد سخنرانی بمناسبت ، جشنهای پنجاهمین سال سلطنت دودمان پهلوی و برنامه هنری که توسط گروه هنری ، یگان هوایی مذکور در روز های ۲۶ و ۲۷ ر ۲۵۳۵۳۲۷ اجرا گردید .

اجرای برنامه های هنری بمناسبت جشنهای پنجاهمین سال سلطنت دودمان پهلوی

در یگانهای نیروی هوایی شاهنشاهی

بمناسبت جشنهای آئین ملی بزرگداشت پنجاهمین سال سلطنت خاندان پهلوی، گروه هنری یگان هوایی کیش در روز های ۲۶ و ۲۷ ر ۲۵۳۵۳۲۷ برنامه های هنری جالبی ، جهت کلیه پرسنل یگان مذکور و خانواده هایشان اجرا نمود ، این برنامه ها فوق العاده مورد توجه شرکت کنندگان در جشن قرار گرفت و بهمین مناسبت نیز ، ساعت ۱۷۰۰ روز ۲۰ ر ۲۵۳۵۳۲۰ در سالن سینمای یگان هوایی بابلسر،

۲۰ ر ۲۵۳۵۳۳۰ - رقص شرقی خانم شیوا ، در برنامه ای که جهت پرسنل فرهنگی پادگان مهرآباد برگزار شد .

۲۰ ر ۲۵۳۵۳۳۰ - عده ای از پرسنل و خانواده آنها، هنگام تماشای برنامه هنرمندان وزارت فرهنگ و هنر، در یگان هوایی بابلسر .

۲۴ ر ۳۵۳ - خانم نازی افشار ، هنگام اجرای برنامه جهت پرسنل فرهنگی مقیم مرکز آموزشی قصر فیروزه .

برنامه هنری دیگری توسط گروه هنرمندان وزارت فرهنگ و هنر ، جهت کلیه پرسنل و خانواده های مقیم یگان مذکور انجام شد .

همچنین در روز های ۲۴ و ۲۵۳۵۳۳۰ برنامه های هنری جالب توجهی توسط هنرمندان رادیو - تلویزیون ملی ایران ، با شرکت خانم نازی افشار و آقای بیژن (آواز) و خانم شیوا (رقص) برای پرسنل فرهنگی مقیم در مرکز آموزش شماره ۲ نیرو و پرسنل فرهنگی پادگان مقیم مهرآباد ، اجرا گردید . این برنامه ها که فوق العاده مورد توجه پرسنل فرهنگی شرکت کننده قرار گرفتند ، ساعت ۱۹۳۰ پایان یافت .

بازدید مردم

از یگانهای نیروی هوایی شاهنشاهی
بمناسبت ۱۱ خرداد : سالروز صدور
فرمان تأسیس نیروی هوایی شاهنشاهی

۱۱ ر ۳۵۳ - دومنظره از بازدید مردم و دانش آموزان دبیرستانهای شهرستان دزفول و اندیمشک ، که بمناسبت (سالروز صدور فرمان تأسیس نیروی هوایی شاهنشاهی) دریگان هوایی وحدتی انجام گرفت .

ساعت ۰۹۰۰ روز ۱۱ ر ۳۵۳ هشتاد نفر از دانش آموزان دبیرستانها و عده ای از طبقات مختلف مردم دزفول و اندیمشک و عده ای از خانواده پرسنل یگان هوایی وحدتی ، از تأسیسات عمومی و رمپ پروازی یگان مذکور ، بازدید بعمل آوردند . ضمن این بازدید ، توضیحات لازم به بازدید کنندگان داده شد ، در این بازدید فیلمهایی که از طریق مدیریت روابط عمومی ستاد فرماندهی نیروی هوایی شاهنشاهی ، که بمنظور نمایش بمناسبت سالروز صدور فرمان تأسیس این نیرو به یگان مذکور ارسال گردیده بود ، در سالن سینمای مربوطه بمعرض نمایش گذاشته شد واز مدعوین بایسکویت و نوشابه پذیرائی بعمل آمد ، در پایان نیز به هریک از بازدید کنندگان تمثال مبارک ملوکانه همراه با پستری های ارسالی روابط عمومی ستاد نیرو ، که بمناسبت آئین بزرگداشت پنجاه سال سلطنت خاندان پهلوی تهیه شده توزیع گردید ، این بازدید در ساعت ۱۱۰۰ همانروز پایان یافت .

همچنین روز یازدهم خرداد ۲۵۳۵ شاهنشاهی عده ای از طبقات مختلف مردم آذربایجان و سپاهیان دانش دختر ، با همکاری اداره فرهنگ و هنر آذربایجان

۱۱ ر ۳۵۳ - دومنظره از بازدید طبقات مختلف مردم و سپاهیان دانش دختر آذربایجان شرقی ، از یگان هوایی تبریز ، بمناسبت سالروز صدور فرمان تأسیس نیروی هوایی شاهنشاهی .

منظره‌ای از سخنرانی و بازدید طبقات مختلف مردم (بمناسبت آئین ملی بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی پرافتخار دودمان پهلوی در روز یازدهم خرداد (سالروز صدور فرمان تأسیس نیروی هوایی شاهنشاهی) در ایستگاه هوایی تبریز

خرداد سالروز صدور فرمان تأسیس نیروی هوایی سخنرانی ایراد نمود و دریایان، از بازدیدکنندگان بامیوه و شیرینی پذیرائی شد، این بازدید ساعت ۱۲۱۰ پایان یافت و بهمین مناسبت در یگان هوایی کیش هم یک برنامه بازدید مردم بعمل آمد که ضمن آن جانشین فرمانده یگان مذکور پیرامون پیشرفت های نیروی هوایی شاهنشاهی و پنجاه سال شاهنشاهی پرافتخار دودمان پهلوی و پیشرفت وسیر تکاملی یگان مذکور، جهت بازدیدکنندگان سخنرانی

بازدید از باشگاه افسران یگان هوایی بندرعباس، توسط استاندار استان ساحلی و عده ای از بازدید کنندگان، بمناسبت یازدهم خرداد.

بازدید مردم، از یگان هوایی شیراز بمناسبت یازدهم خرداد (سالروز صدور فرمان تأسیس نیروی هوایی شاهنشاهی).

شرقی از یگان هوایی تبریز، بازدید بعمل آوردند و بهمین مناسبت، در ایستگاه هوایی تبریز ضمن هماهنگی با اداره کل فرهنگ و هنر و اطلاعات جهانگردی استان آذربایجان شرقی، برنامه بازدید مردم (باشرکت چهل نفر از بانوان سازمان زنان استان مذکور) از قسمتهای مختلف ایستگاه بارعایت اصول حفاظتی انجام گرفت، در این بازدید عکسهای تاریخی مربوط به دوران پنجاه سال سلطنت پرافتخار پهلوی و عکسهایی از هواپیماهای نیرواز بدو تأسیس، بمعرض تماشای بازدید کنندگان گذاشته شد، این برنامه پس از صرف شیرینی و میوه پایان یافت.

ساعت ۰۹۰۰ صبح روز ۲۵۳۵۳۱۱ نیز، حدود یکصد نفر از دانش آموزان منتخب دبیرستانهای مشهد، باتفاق سرپرستان مربوطه، بمناسبت سالروز صدور فرمان تأسیس نیروی هوایی شاهنشاهی، بارعایت اصول حفاظتی از قسمت های مختلف یگان هوایی مشهد بازدید بعمل آوردند، در این بازدید یک حلقه فیلم در سالن آمفی تاتر دبستان یگان مذکور، بمعرض نمایش گذاشته شد و سپس جانشین فرماندهی یگان درباره آئین ملی بزرگداشت پنجاه سال سلطنت شکوهمند دودمان پهلوی و یازدهم

۲۵۳۵۳۱۱ - عیادت جانشین فرمانده یگان هوایی شاهرخی و همراهان، از بیماران بستری در یگان مذکور.

نمایش يك فروند هلیکوپتر ، در حال اجرای عملیات نجات يك خلبان مجروح ، در بازدید طبقات مختلف مردم از یگان هوایی شاهرخی (بمناسبت یازدهم خرداد سالروز صدور فرمان تأسیس نیروی هوایی شاهنشاهی) .

در یگان هوایی خاتمی هم بازدید کنندگان ، از هواپیما ها و وسائل مستقر در رمپ پروازی دیدن کردند و ضمن توزیع تمثال مبارك شاهانه و توزیع نشریات و پسترهای تهیه شده بوسیله نیروی هوایی بین آنان ، دوحلقه فیلم ، جهت بازدید کنندگان نمایش داده شد . همچنین ساعت ۰۹۰۰ روز ۲۵۳۵۳۱۱ فرماندهی آموزشهای هوایی مورد بازدید عده ای از رؤسای آموزش و پرورش ، ناحیه ۱۶ و دانش آموزان سیکل دوم دبیرستان شماره ۲ خوارزمی قرار گرفت .

بازدید رؤسای آموزش و پرورش ناحیه ۱۶ از یکی از کلاسهای درس فرماندهی آموزشهای هوایی .

ایراد نمود .
همچنین یگان هوایی شاهرخی و یگانهای هوایی مستقر در شیراز ، بهمین منظور مورد بازدید مردم عده ای از دانش آموزان سیکل دوم دبیرستانهای همدان و شیراز و خانواده پرسنل یگانهای مذکور قرار گرفتند . ضمناً یگان هوایی بندرعباس نیز در روز ۲۵۳۵۳۱۱ توسط مقامات لشگری و کشوری استان ساحلی ، با رعایت مقررات حفاظتی مورد بازدید قرار گرفت ، بازدید کنندگان در این یگان ، از نمایشگاه عکسهای مربوط به انواع هواپیما های نیروی هوایی شاهنشاهی و بلشکاه افسران یگان دیدن کردند و همچنین يك حلقه فیلم مربوط به نحوه آموزش خلبانی و آموزش فنی پرسنل نیروی هوایی شاهنشاهی جهت بازدید کنندگان به معرض ایش گذاشته شد . ضمن عیادت بازدید کنندگان از بیمارستان ثریای استان ساحلی ، پستر ها و بروه های انتشاراتی و تمثالهای مبارك اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بزرگ ارتشتاران ، بین بیماران توزیع گردید ، در پایان این بازدید یکدوره مسابقات کشتی داخلی توسط کشتی گیران این یگان (بمناسبت روز یازدهم خرداد) انجام گرفت .

منظره ای از بازدید طبقات مختلف مردم ، بمناسبت سالروز صدور فرمان تأسیس نیروی هوایی شاهنشاهی ، از یگان هوایی خاتمی .

منظره ای از بازدید عده ای از دانش آموزان دبیرستانهای بندرعباس ، در تاریخ ۲۵۳۵۳۱۱ از یگان هوایی بندرعباس .

بازدید های

پرسنل نیروی هوایی شاهنشاهی از پیشرفتهای سازمانهای مختلف کشور، بمناسبت آئین بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی دودمان پهلوی

منظره‌ای از بازدید عده‌ای از پرسنل یگان هوایی شاهرخی، از کارخانجات لرد همدان در روز ۲۷/۲/۵۳ که بمناسبت جشنهای بزرگداشت ملی پنجاه سال شاهنشاهی خاندان پهلوی انجام گرفت.

بازدید عده‌ای از شاگردان بهیاری فرماندهی آموزشهای هوایی، از بیمارستان سوانح و سوختگی در روز ۱۴/۲/۵۳.

مؤسسه توانبخشی، در روزهای ۱۲-۱۴-۱۹-۲۱ و ۲۶/۲/۵۳ این بازدید ها که بمناسبت پنجاهمین سال سلطنت دودمان پهلوی، انجام گرفت فوق‌العاده مورد توجه بازدید کنندگان واقع شد.

بازدید عده‌ای از شاگردان بهیاری فرماندهی آموزشهای هوایی، از موزه میدان شهید آریامهر در روز ۱۹/۲/۵۳.

بمناسبت پنجاهمین سال سلطنت شکوهمند دودمان پهلوی، وبمنظور آشنائی و کسب اطلاعات بیشتر پرسنل یگانهای مرکز و خارج از مرکز نیروی هوایی شاهنشاهی، از پیشرفتهای سازمانهای مختلف مملکتی، توسط عده‌ای از پرسنل یگانها، بازدیدهای بعمل آمد، که ذیلا فهرست وار از نظر خوانندگان گرامی میگذرد.

* بازدید عده‌ای از پرسنل یگان هوایی شاهرخی، از کارخانجات لرد همدان در روز ۲۷/۲/۵۳.

* بازدید عده‌ای از پرسنل یگان هوایی وحدتی در روز ۹/۳/۵۳ از تأسیسات کارخانجات نیشکر هفت تپه و کاغذ سازی پارس، در این بازدید ها در هر قسمت توضیحاتی از طرف مسئولین کارخانه به بازدید کنندگان داده میشد، این بازدید ها فوق‌العاده مورد توجه پرسنل قرار گرفت.

* بازدید پرسنل یگان ترابری هوایی شیراز از آثار باستانی تخت جمشید و چادر های سلطنتی در روز ۱۷/۳/۵۳.

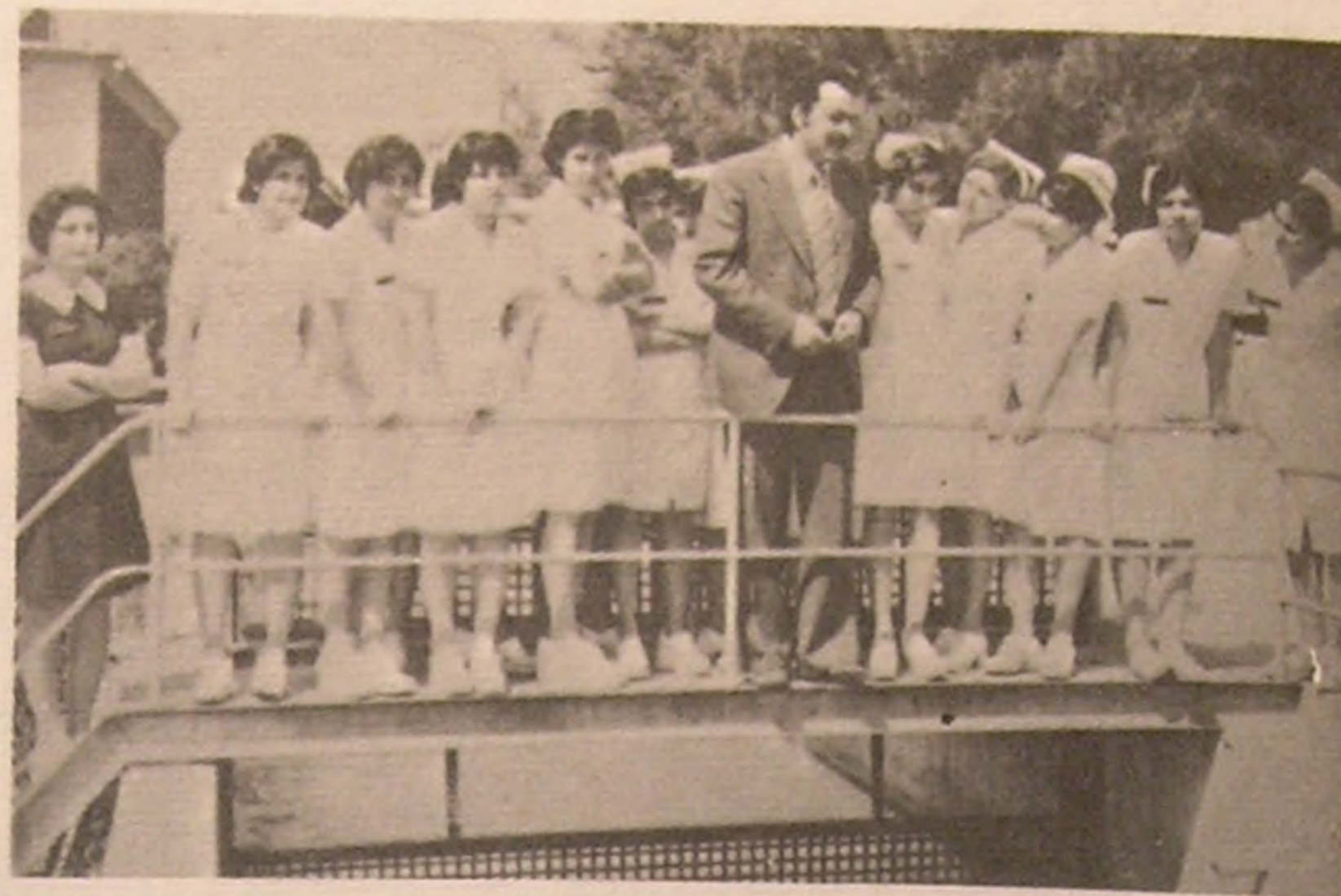
* بازدید عده‌ای از شاگردان بهیاری فرماندهی آموزشهای هوایی (طبق برنامه تنظیمی) از کارخانه شیرپاستوریزه و موزه میدان شهید و بیمارستان سوانح و سوختگی و سازمان آب تهران و همچنین

منظره‌ای از بازدید پرسنل یگان هوایی وحدتی، از کارخانجات نیشکر هفت تپه و کاغذ سازی پارس در روز ۹/۳/۵۳.

ملاقات تیمسار سرلشگر اوگائی و تیمسار سرلشگر محمد حسین مهرمند در روز ۲۵۳۵ر۴۲۴ در یگان هوائی شیراز (به متن خبرمراجعه شود).

بازدید عده‌ای از شاگردان بهیاری فرماندهی آموزشهای هوائی، از سازمان آب تهران.

فرهنگی و دانشجویان دوره دوم دانشکده فرماندهی و ستاد هوائی جهت بازدید از انگلستان به آن کشور عزیمت و پس از بازدید مراکز صنعتی و نظامی انگلستان در تاریخ ۲۵۳۵ر۳۲۷ به ایران مراجعت نمودند.

«گرد آورنده اخبار - استوار یکم رضا افتخاری»

ضمناً در روز ۲۵۳۵ر۴۲۴ شاهنشاهی، تیمسار سرلشگر اوگائی قائم مقام فرمانده نیروهای مسلح گانا باتفاق همراهان، از یگان هوائی شیراز بازدید بعمل آوردند، در این بازدید تیمسار سرلشگر محمد حسین مهرمند حضور داشتند، همچنین در تاریخ ۲۵۳۵ر۳۱۹ بیست و هفت نفر از افسران کادر

۲۵۳۵ر۳۱۱ شاهنشاهی - منظره‌ای از بازدید عده‌ای از دانش آموزان مدارس پایتخت،

همراه با سرپرست خود، از یگان هوائی مهرآباد، بمناسبت پنجاهمین سال

سلطنت شکوهمند دودمان پهلوی.

سال چهارم (۳۷۰) شماره ۳ خرداد ۲۵۳۵ شاهنشاهی

نشانی : خیابان فرح آباد - دوشان تپه - ستاد فرماندهی نیروی هوایی

مدیریت روابط عمومی و تشریفات - تلفن ۳۴۵۰۵۳

مأموری امور اشتراك و توزیع : استوار یکم علی کریمی

چاپ شده در چاپخانه نیروی هوایی شاهنشاهی (چاپ افست)

فهرست مندرجات این شماره

صفحه	موضوع	صفحه	موضوع
۱۴	۴- نکته ها و اشارات	۳۰	۱- پیشرفتهای پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی
۱۶	۵- عکسها و خبرها	۸	۲- تأسیس هواپیمائی نظامی در ایران
		۳۳	۳- تیم آکروجت تاج طلائی
			م. ط . - ستوان یکم منوچهر یوسفی - ستوان ۲ حسین قراجه داغی -
			همکاران این شماره : ستوان سوم حسین شیخی - استوار یکم رضا افتخاری - محسن اسفندی

شرح پشت جلد : يك تصوير هنری از پروازیکی از هواپیما های تامکت «اف - ۱۴» متعلق به نیروی هوایی شاهنشاهی ایران

شرح صفحه مقابل : یکی از هواپیما های فانتوم «اف-۴» نیروی هوایی شاهنشاهی

فعالیت های نیروی هوایی در جریان برگزاری آئین ملی بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی دودمان پهلوی

بمنظور ارائه پیشرفتهای نیروی هوایی شاهنشاهی در پنجاه سال شاهنشاهی شکوهمند دودمان پهلوی به ملت ایران، برنامه زیر در یازدهم خرداد (سالروز تأسیس نیرو) و بیست و پنجم مهر (روز نیروی هوایی) در کلیه یگانهای تابعه بمورد اجرا گذاشته میشود :

- ۱- بخش برنامه هائی از شبکه های رادیو - تلویزیون ملی ایران .
- ۲- بازدید مردم از یگانهای مختلف نیروی هوایی شاهنشاهی .
- ۳- نمایش فیلمهای از پیشرفتهای این نیرو .
- ۴- توزیع کتب تاریخ و هواپیما های نیروی هوایی .
- ۵- بخش پسترها و جزوه هائی ، حاوی مطالبی درباره پیشرفتهای این نیرو .
- ۶- عیادت فرماندهان یگانها از بیماران بستری در بیمارستانهای تابعه ، در مرکز و خارج از مرکز و توزیع گل و شیرینی بین آنان .

در ضمن ، انتشار شماره مخصوص مجله نیروی هوایی (همین شماره) در دو بخش اساسی است که بخش اول آن سیری در پیشرفتهای ایران در پنجاه سال سلطنت پرافتخار پهلوی میباشد و قسمت دوم مروری جامع و کوتاه در پیشرفتهای چشمگیر نیروی هوایی شاهنشاهی ایران است که طی پنجاه سال خدمت در راه شاهنشاهی و میهن را شامل میگردد .

صفحه

۱۴

۱۵

داغی -

فهمیدنی .

« متعلق به »

ی
ی

ماهنشاهی

سیس نیرو

میشود :

رو .

در مرکز و

در دو بخش

مال سلطنت

گیر نیروی

مامل میگردد.

سید کاظم
۱۳۷۵